

PRITARTA
Kelmės „Aukuro“ pagrindinės
mokyklos tarybos posėdžio
2023 m. birželio 22 d.
nutarimu Nr. 4

PATVIRTINTA
Kelmės „Aukuro“ pagrindinės
mokyklos direktoriaus
2023 m. rugpjūčio 31 d.
įsakymu Nr. VT-13

KELMĖS „AUKURO“ PAGRINDINĖS MOKYKLOS 2023-2024 MOKSLO METŲ PRADINIO IR PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMŲ UGDYMO PLANAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Ugdymo planas reglamentuoja Kelmės „Aukuro“ pagrindinės mokyklos pradinio ir pagrindinio ugdymo programų įgyvendinimą, mokiniams, turintiems specialiųjų ugdymosi poreikių pritaikytų programų ir su šiomis programomis susijusių neformaliojo vaikų švietimo programų įgyvendinimą 2023–2024 ir 2024-2025 mokslo metais. Ugdymo turinys formuojamas ir įgyvendinamas vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“.

2. Mokyklos ugdymo turinį reglamentuoja Bendrieji ugdymo planai, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 20 d. įsakymu Nr. V-570 „Dėl Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų aprašo patvirtinimo“, Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas, patvirtintas Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. birželio 28 d. įsakymu Nr. V-1049 „Dėl Mokymosi pagal formaliojo švietimo programas (išskyrus aukštojo mokslo studijų programas) formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (toliau – Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašas), Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), ir kiti bendrąjį ugdymą reglamentuojantys teisės aktai.

3. Mokyklos ugdymo plano tikslas: nustatyti ugdymo programų vykdymo bendruosius reikalavimus, pagrindinius principus, nuostatas ir susitarimus dėl ugdymo turinio formavimo ir įgyvendinimo, teikti kokybišką bendrąjį pradinį ir pagrindinį išsilavinimą ir vykdyti mokinių poreikius atitinkančią neformaliojo švietimo veiklą, kuriant modernią, saugią, demokratiškais principais grindžiamą ugdymo(si) aplinką.

4. Mokyklos ugdymo plano uždaviniai: nustatyti reikalavimus mokyklos ugdymo turiniui ir jo įgyvendinimui, pritaikant jį mokinių mokymosi poreikiams tenkinti; nustatyti pamokų skaičių, skirtą pradinio ir pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti, neformaliajam švietimui vykdyti ir mokinių poreikių tenkinimui; pateikti gaires mokymosi aplinkai kurti; kurti ugdymo proceso dalyvių sąveiką ugdymo(si) procese per lygiaverčius susitarimus.

5. Mokyklos ugdymo turinio formavimas grindžiamas mokyklos bendruomenei – mokytojams, mokiniams, jų tėvams – bendradarbiaujant ir vadovaujantis demokratinėmis nuostatomis. Rengiant ugdymo planą remtasi ugdymo proceso stebėsenos išvadomis, mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo ugdymo procese informacija, pasiekimų tyrimų, standartizuotų testų, mokyklos veiklos įsivertinimo ir išorinio mokyklos vertinimo išvadomis, atsižvelgiant į tėvų pastebėjimus. Ugdymo planą rengė mokyklos direktoriaus 2023 m. balandžio 5 d. įsakymu Nr. V-40 sudaryta darbo grupė, į

kurią bendradarbiavimo pagrindais buvo įtraukti mokytojai, mokyklos administracijos, mokyklos Vaiko gerovės komisijos ir mokyklos tarybos atstovai.

6. Ugdymo plano 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metams projektas parengtas ir mokyklos bendruomenė supažindinta 2023 m. birželio mėnesį išplėstiniame mokytojų ir mokyklos tarybos susirinkime. Mokyklos ugdymo plano projektas derinamas su Kelmės rajono savivaldybės administracijos švietimo, kultūros ir sporto skyriumi. Mokyklos ugdymo planas iki rugsėjo 1 d. tvirtinamas mokyklos direktoriaus.

II SKYRIUS UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS MOKSLO METŲ TRUKMĖ IR STRUKTŪRA

7. Mokslo metų pradžia – einamųjų metų rugsėjo 1 d., pabaiga – kitų metų rugpjūčio 31 d. Mokslo metus sudaro: ugdymo procesas ir laikas, skirtas mokinių poilsiui – atostogoms. Mokiniam skiriamos: rudens, žiemos (Kalėdų), žiemos, pavasario (Velykų) ir vasaros atostogos.

8. Ugdymo organizavimas 2023–2024 mokslo metais:

8.1. mokslo metų ir ugdymo proceso pradžia – 2023 m. rugsėjo 1 d.;

8.2. ugdymo proceso trukmė 1–4 klasių mokiniams – 175, 5–10 klasių mokiniams – 185 ugdymo dienos;

8.3. skiriamos atostogos:

Rudens atostogos	2023 m. spalio 30 d. – lapkričio 3 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2023 m. gruodžio 27 d. – 2024 m. sausio 5 d.
Žiemos atostogos	2024 m. vasario 19 d. – vasario 23 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2024 m. balandžio 2 d. – balandžio 5 d.
Vasaros 1-4 klasių	2024 m. birželio 12 d. – rugpjūčio 31 d.
Vasaros 5-10 klasių	2024 m. birželio 27 d.- rugpjūčio 31 d.

9. 2024–2025 mokslo metų pradžia 2024 m. rugsėjo 1 d. Ugdymo proceso trukmė dienomis pagal ugdymo programas:

9.1. pradinio ugdymo programa – 175 d.;

9.2. pagrindinio ugdymo programa – 185 d.;

9.3. atostogos ugdymo procese:

Rudens atostogos	2024 m. spalio 28 d. – 2024 m. spalio 31 d.
Žiemos (Kalėdų) atostogos	2024 m. gruodžio 27 d. – 2025 m. sausio 8 d.
Žiemos atostogos	2025 m. vasario 17 d. – 2025 m. vasario 21 d.
Pavasario (Velykų) atostogos	2025 m. balandžio 22 d. – 2025 m. balandžio 25 d.
Vasaros 1-4 klasių	2025 m. birželio 13 d. – rugpjūčio 31 d.
Vasaros 5-10 klasių	2025 m. birželio 28 d.- rugpjūčio 31 d.

ANTRASIS SKIRSNIS MOKYKLOS UGDYMO PLANAS

10. Mokyklos ugdymo planas parengtas dvejais 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metams, kuris gali būti koreguojamas po pirmųjų mokslo metų.

11. 2023–2024 mokslo metais įgyvendinamos:

11.1. Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos, patvirtintos Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 24 d. įsakymu Nr. V-1269 „Dėl Priešmokyklinio, pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrųjų programų patvirtinimo“ (toliau – 2022 m. Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo bendrosios programos), 1, 3, 5, 7, 9 klasėse;

11.2. 2024–2025 mokslo metais įgyvendinamos 2022 m. pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosios programos visose klasėse.

12. Mokyklos ugdymo plane, atsižvelgiant į mokyklos kontekstą, numatyta:

12.1. ugdymo proceso organizavimo forma (-os): grupinis kasdieninis ir ar pavienis,

12.2. švietimo pagalbos teikimas (priedas Nr. 4a, 4d);

12.3. informacinių technologijų naudojimas, skaitmeninio turinio kūrimas, informacinio mąstymo ugdymas: 1-4 klasėse vieną kartą per savaitę vyksta integruota pamoka specializuotame IT kabinete, 5-10 klasėse pagal ugdymo planą;

12.4. neformaliojo vaikų švietimo programų pasiūla ir organizavimas (priedas Nr. 3);

12.5. pamokų, skirtų mokinio ugdymo poreikiams naudojimas (UP punktai 61.1, 61.2);

12.6. priemonės dėl mokinių mokymosi praradimų kompensavimo;

12.7. 8 ir 10 klasėse 2023-2024 mokslo metais bus įgyvendinama „Žmogaus saugos“ bendroji programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2012 m. liepos 18 d. įsakymu Nr. V-1159 „Dėl Žmogaus saugos bendrosios programos patvirtinimo“;

12.8. 5, 7 ir 9 klasėse 2023-2024 mokslo metais, o 2024-2025 mokslo metais visose 5-10 klasėse įgyvendinama Gyvenimo įgūdžių bendroji programa, kuriai skiriama pamoka, vadovaujantis Bendrųjų ugdymo planų BUP 86, 87 punktais.

12.9. Programos įgyvendinamos integruojant temas į kitus dalykus:

12.9.1. Smurto prevencija įgyvendinama vadovaujantis Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijomis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2017 m. kovo 22 d. įsakymu Nr. V-190 „Dėl Smurto prevencijos įgyvendinimo mokyklose rekomendacijų patvirtinimo“ (priedas Nr. 13). 1-4 klasėse įgyvendinama socialinius emocinius įgūdžius ugdanti smurto prevencijos programa „Antras žingsnis“, 5-10 klasėse – Lion Quest „Paauglystės kryžkelės“.

12.9.2. Ugdymo karjerai programa, patvirtinta Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72 „Dėl Ugdymo karjerai programos patvirtinimo“ (toliau – Ugdymo karjerai programa) (priedas Nr. 5);

12.10. Mokyklos ir mokinių tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimas (8 skirsnis);

12.11. Sveikata ir gerovė mokykloje (10 skirsnis);

12.12. Mokinių mokymo namie ir ugdymosi šeimoje organizavimas (5 skirsnis);

12.13. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių (išskyrus atsirandančius dėl išskirtinių gabumų), ugdymo organizavimas (5 skyrius, 1 skirsnis).

13. Ugdymo turinio planavimas ir detalizavimas:

13.1. mokytojas ugdymo turinį planuoja remdamasis Bendrosiomis programomis, atsižvelgdamas į dalykui skiriamų pamokų skaičių konkrečioje klasėje. Ugdymo turinys parenkamas atsižvelgiant į mokinių pasiekimus;

13.2. dalykui skiriamas pamokas mokykla paskirsto pagal klasei ir dalyko programai skirtą pamokų skaičių, remdamasi 2023–2024 ir 2024-2025 mokslo metų Bendrųjų ugdymo planų lentelėse (punktai 78.1. ir 78.2. (pradinio), 86 ir 87 (pagrindinio)) pateikiamu dvejų metų (dvejų metų ugdymo turinio koncentro) dalykų savaitinių pamokų skaičiumi vienam klasės komplektui;

13.3. pasirenkamųjų ir dalykų modulių programas, jei nėra parengtų bendrųjų programų, rengia mokytojai, metodinių grupių teikimu jas tvirtina mokyklos direktorius. Programos rengiamos vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 d. įsakymu Nr. ISAK-535 „Dėl formaliojo švietimo programų reikalavimų patvirtinimo“.

14. Ugdymo turinys 1-10 klasėms planuojamas mokslo metams. Ilgalaikiai planai rengiami mokslo metams pagal mokykloje nustatytą tvarką, metodinės tarybos pasiūlytas ir mokyklos direktoriaus patvirtintas formas, rengimo principus (priedas Nr. 1);

15. Ugdymo turinio dokumentacijos rengimas ir terminai:

Programos, ilgalaikiai planai	Rengia	Pritaria	Tvirtina, suderina	Norminis dokumentas, rekomendacijos, pagal kurias rengiama programa, teminis planas
Mokomųjų dalykų ilgalaikiai planai	Mokytojai iki 2023-09-10	Mokyklos mokytojų metodinės grupės iki 2023-09-012	Suderina su kuruojančiu vadovu iki 2023-09-15	ŠMM rekomendacijos

Neformaliojo švietimo ugdymo programos	Būrelio vadovas, iki 2023-09-09		Suderina su kuruojančiu vadovu iki 2023-09-13. Būrelių planus tvirtina mokyklos direktorius iki 2023-09-14	
Pritaikytas ir individualizuotas programos	Mokytojai, padedant specialiajam pedagogui, logopedui iki 2023-09-18	VGK iki 2023-09-21	Tvirtina VGK pirmininkas iki 2023-09-21	Bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo planai, Bendrosios programos, Išsilavinimo standartai, Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos
Specialiųjų pratybų (logopedo) ilgalaikiai planai ir programos	Logopedas iki 2023-09-18	VGK iki 2023-09-21	Tvirtina VGK pirmininkas iki 2023-09-21	Bendrojo lavinimo mokyklų ugdymo planai, Bendrosios programos, Išsilavinimo standartai, Pagrindinio ugdymo bendrųjų programų pritaikymo rekomendacijos

TREČIASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMO ORGANIZAVIMAS

16. Ugdymo procesas 2023-2024 mokslo metais įgyvendinant pradinio ir pagrindinio ugdymo programas skirstomas pusmečiais:

I pusmetis: 2023-09-01–2024-01-31

II pusmetis: 1-4 klasių 2024-02-01–2024-06-11

5-10 klasių 2024-02-01–2024-06-26.

17. Ugdymo procesas 2024-2025 mokslo metais įgyvendinant pradinio ir pagrindinio ugdymo programas skirstomas pusmečiais:

I pusmetis: 2024-09-01–2025-01-31

II pusmetis: 1-4 klasių 2025-02-03–2025-06-12

5-10 klasių 2025-02-03–2025-06-27.

18. Mokykla dirba penkias dienas per savaitę.

19. Ugdymo procesas mokykloje organizuojamas pamoka ir kitomis ugdymo organizavimo formomis:

19.1. ugdymo procesą organizuojant pamoka, trukmė 2-10 klasėse – 45 minutės, 1-ose – 35 minutės;

19.2. ugdymo procesą organizuojant 1-4 klasėse pirmoji pamoka – ilgoji pamoka trunka 90 min.

19.3. klasės dalykų turiniui įgyvendinti per skirtą ugdymo laiką ir pamokų skaičių rengiamas pamokų tvarkaraštis, kuriame numatoma klasei skirtų pamokų organizavimo seka per dieną, savaitę. Mokyklos pamokų tvarkaraštis per mokslo metus gali būti pertvarkomas, atsižvelgiant į ugdymo procesui keliamus uždavinius.

20. konkrečios klasės mokomieji dalykai ir jiems skiriamas pamokų skaičius (UP punktai 57.1; 57.2; 63.1; 63.2);

21. Mokykla sudaro galimybes 1-10 klasių mokiniams kiekvieną dieną – prieš pamokas ar (ir) tarp pamokų – užsiimti aktyvia veikla.

22. Mokiniui mokymosi krūvis per savaitę paskirstomas Vadovaujantis Lietuvos higienos norma HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2017 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ patvirtinimo“ (toliau – Higienos norma), mokykloje ugdymo procesui organizuoti sudaromas tvarkaraštis.

23. Direktorius pavaduotojai ugdymui organizuoja ir vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną ir kontrolę, organizuoja mokytojų bendradarbiavimą sprendžiant mokinių mokymosi motyvacijos ir mokymosi krūvio optimizavimo klausimus.

24. Mokinių mokymosi krūvius reguliuoti, tobulinant mokyklos veiklos ir ugdymo proceso planavimą:

24.1. mokytojų ilgalaikiai planai metams ar trumpesniam laikotarpiui rengiami remiantis patirtimi, išnagrinėjus ankstesnių metų planų racionalumą, išsiaiškinus, ar jie atitiko ugdymo tikslus ir mokinių poreikius, nelyginėse klasėse pagal atnaujintas programas;

24.2. ilgalaikiai planai rengiami bendradarbiaujant artimų mokomųjų dalykų metodinėms grupėms, planuose numatomi integraciniai ryšiai, ilgalaikiai kūrybiniai ir projektiniai darbai;

24.3. ilgalaikiuose planuose numatomi kontroliniai darbai ir atsiskaitymai, kontrolinių darbų skyrimas tai pačiai klasei reguliuojamas pildant kontrolinių darbų grafiką e-dienyne.

24.4. Mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, negali būti daugiau kaip 7 pamokos per dieną.

24.5. Užduotys mokiniams namuose:

24.5.1. atostogų laikotarpiui mokiniams neskirti užduočių namuose;

24.5.2. turi atitikti mokinio gebėjimus;

24.5.3. būtų naudingos grįžtamajai informacijai apie mokinio mokymąsi gauti, tolimesniam mokymui(si) organizuoti;

24.5.4. neskirti dėl įvairių priežasčių neįvykusių pamokų turiniui įgyvendinti.

24.6. Per dieną gali būti rašomas ne daugiau kaip vienas kontrolinis darbas, tam kiekvieną mėnesį pildyti kontrolinių darbų grafiką e-dienyne.

24.7. Mokykla vykdo mokinių mokymosi krūvio stebėseną. Remdamasi turimais duomenimis apie mokinių mokymosi krūvį, mokykla priima sprendimus dėl mokymosi krūvių reguliavimo.

24.8. Pirmosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pradinio ugdymo programą, ir penktosios klasės mokiniams, kurie pradeda mokytis pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį, skiriamas minimalus privalomų pamokų skaičius per savaitę. Didesnis už minimalų privalomų pamokų skaičius dalykams skiriamas suderinus su mokinių tėvais (globėjais, rūpintojais).

24.9. Esant poreikiui, mokymosi pagalbai gali būti skiriamos trumpalaikės ir/arba ilgalaikės konsultacijos. Trumpalaikės konsultacijos (trumpesnės už pamokos trukmę) neįskaitomos į mokinio mokymosi krūvį. Ilgalaikės konsultacijos (trukmė lygi pamokos trukmei) įskaitomos į mokymosi krūvį. Mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) elektroniniu dienynu ar kitu būdu informuojami apie mokiniui siūlomą suteikti mokymosi pagalbą, jos formą ir, vykstant konsultacijoms, apie mokinio daromą pažangą.

24.10. Vadovaujantis mokykloje patvirtintais susitarimais:

24.10.1. mokiniui, kuris atstovauja mokyklai varžybose, konkursuose, olimpiadose per atostogas, savaitgalio ar švenčių dienomis, tos dienos įskaitomos į mokinio ugdymosi dienų skaičių. Mokinio prašymu poilsio dienos gali būti nukeliamos į artimiausias darbo dienas;

24.10.2. mokiniui, kuris dalyvauja šalies ir tarptautinėse olimpiadose, varžybose, gali būti suteikiamas laikas joms pasiruošti. Šis laikas įskaitomas į ugdymosi dienų skaičių.

24.11. Mokinyms, jeigu pageidauja, mokyklos vadovo įsakymu atleidžiamas nuo dalies ar visų pamokų lankymo tų dalykų:

24.11.1. kurių jis yra nacionalinių ar tarptautinių olimpiadų, konkursų einamaisiais mokslo metais prizinės vietos laimėtojas;

24.11.2. kurių mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas, taip pat formalųjį švietimą papildančio ugdymo programas (muzikos, dailės, menų, sporto ir kitas) ar jas yra baigęs.

24.12. Mokinys, kuris mokosi pagal neformaliojo vaikų švietimo programas ir pageidauja būti atleidžiamas nuo dalies ar visų konkretaus dalyko pamokų, mokyklos vadovui teikia prašymą ir neformaliojo vaikų švietimo programas ar jų nuorodas iki mokyklos nustatytos datos.

24.13. Sprendimas dėl atleidimo nuo konkretaus dalyko pamokų priimamas, jei dalyko mokytojas, įvertinęs neformaliojo vaikų švietimo programų turinį, pripažįsta, kad neformaliojo vaikų švietimo programos turinys dera su Bendrųjų programų turiniu. Dalykas, nuo kurio dalies ar visų pamokų mokinys atleidžiamas, įskaitomas į mokinio individualųjį planą, jei jis yra rengiamas. Mokiniui nerekomenduojama teikti prašymo dėl atleidimo nuo dalies ar visų pamokų lankymo to dalyko, kurio brandos egzaminą planuoja laikyti.

24.14. Mokykla priima sprendimus dėl menų ar fizinio ugdymo dalykų ir kitų dalykų vertinimų, gautų mokantis pagal formalųjį švietimą papildančias programas, įskaitymo ir konvertavimo į pažymius pagal dešimtbalę vertinimo skalę ar lygį (pradiniam ugdyme).

24.15. Mokinys, atleistas nuo kurių nors menų, fizinio ugdymo ar kitų sričių dalykų pamokų, jų metu gali užsiimti kita ugdomąja veikla arba mokytis individualiai (mokyklos skaitykloje). Jeigu šios pamokos pagal pamokų tvarkaraštį yra pirmosios ar paskutinės, mokiniai mokyklos sprendimu į mokyklą gali atvykti vėliau arba išvykti anksčiau. Apie tai mokykla informuoja tėvus.

25. Mokymosi pagalba ugdymo procese teikiama kiekvienam mokiniui, kuriam ji reikalinga vadovaujantis priedais Nr. 4, 4a, 4b, 4c, 4d.

26. Mokinio individualus ugdymo planas – tai kartu su mokiniu sudaromas jo galioms ir mokymosi poreikiams pritaikytas ugdymosi planas, padedantis išsikelti tikslus, juos įgyvendinti, prisiimti asmeninę atsakomybę už mokymąsi.

27. Individualų ugdymo planą privaloma sudaryti mokiniui, kuris:

27.1. atvykęs mokytis iš užsienio;

27.2. turi specialiųjų ugdymosi poreikių;

28. Mokinio pasiekimai ir pažanga ugdymo procese vertinami vadovaujantis Mokyklos nustatyta tvarka (Priedai Nr. 2, 2a)

29. Mokyklos ugdymo turiniui įgyvendinti klasėje sudaromos laikinosios grupės:

29.1. doriniam ugdymui sudaromos atskiros grupės tikybai ir etikai dėstyti. Grupės formuojamos esant ne mažiau 8 mokinių. Nesusidarius reikiamam mokinių skaičiui, yra sudaromos jungtinės grupės iš paralelių klasių.

29.2. informacines technologijas ir technologijas priklausomai nuo darbo vietų kabinete;

29.3. anglų kalbai (1-ajai) jei klasėje mokosi ne mažiau kaip 20 mokinių 1-4 klasėse ir 21 mokinys 5-10 klasėse;

29.4. antrai užsienio kalbai, jei klasė pasirinko skirtingas kalbas. Grupėje esant mažesniai nei 8 mokinių skaičiui, svarstoma dėl jungimo su paraleline klase;

30. Mokslo metų eigoje atsiradus poreikiui sudaryti laikinąsias grupes kitiems dalykams mokytis, priimamas atskiras sprendimas dėl laikinų grupių sudarymo, jeigu mokyklai pakanka mokymo lėšų, panaudojant mokinio ugdymo poreikiams tenkinti skirtas pamokas pagal mokykloje nustatytą tvarką (priedas Nr. 10).

31. Nesant galimybių sudaryti laikinosios grupės, mokiniui gali būti sudaromas individualus mokymo planas.

32. Ugdymo veiklos, atsižvelgiant į Pradinio ir pagrindinio ugdymo bendrosiose programose (toliau kartu – bendrosios programos) numatytą dalykų turinį, gali būti organizuotos už mokyklos ribų, pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose ir kt. Mokykla numato, kiek ugdymo proceso laiko per mokslo metus skirs įgyvendinti nuosekliai ar koncentruos veiklą tam tikrais laikotarpiais (pavyzdžiui, trimestro ar pusmečio pabaigoje). Mokinio mokymosi laikas išvykose, ekskursijose ir kitais panašiais atvejais, trunkantis ilgiau nei pamoka, perskaičiuojamas į konkretaus dalyko (-ų) mokymosi laiką (pagal pamokos (-ų) trukmę (UP 58; 71 punktai).

33. Socialinė-pilietinė veikla mokiniui, kuris mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, yra privaloma. 2023-2024 mokslo metais 6, 8, 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų); 5, 7, 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų). 2024-2025 mokslo metais 5–10 klasių mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 pamokų (valandų) (priedas Nr. 6, 6a).

KETVIRTASIS SKIRSNIS
MOKYMO SI PAGALBOS TEIKIMAS MOKINIUI NEPASIEKUS PATENKINAMO
PASIEKIMŲ LYGMENS PATIKRINIMUOSE

34. Mokiniui, dalyvavusiam Nacionaliniuose mokinių pasiekimų patikrinimuose ar Pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinimuose ir nepasiekusiam vieno ar kelių vertintų dalykų patenkinamo pasiekimų lygmens, mokykla priima sprendimą dėl mokymosi pagalbos teikimo.

35. Prieš pradėdamas teikti konsultacijas, mokytojas susipažįsta su mokinių pasiekimų patikrinimų rezultatais ir aptaręs mokymosi spragas su kiekvienu mokiniu parengia kiekvieno mokinio individualių mokymosi pasiekimų gerinimo planą, kuriame numato bendrą konsultacijų skaičių, konsultacijų temas ir trukmę, įvardina mokiniui būtinas atlikti užduotis, jų vertinimą.

36. Jei mokinys nedalyvauja paskirtose konsultacijose, apie tai mokykla informuoja mokinio tėvus (globėjus, rūpintojus), mokinio praleistos konsultacijos nėra kompensuojamos.

PENKTASIS SKIRSNIS
MOKINIŲ MOKYMO NAMIE IR UGDYMO SI ŠEIMOJE ORGANIZAVIMAS

37. Mokinių mokymas namie organizuojamas vadovaujantis Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2012 m. rugsėjo 26 d. įsakymu Nr. V-1405 „Dėl Mokinių mokymo stacionarinėje asmens sveikatos priežiūros įstaigoje ir namuose organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, ir Mokymosi formų ir mokymo organizavimo tvarkos aprašu.

38. Pradinio ugdymo programa įgyvendinama, ugdymą organizuojant pagal dalykų bendrąsias programas arba jas integruojant į kitų dalykų turinį.

39. Mokiniui, kuris mokosi namie:

39.1. pagal pradinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, leidus gydytojui, pavienio ar grupinio mokymosi forma:

39.1.1. 1–3 klasėse skiriama 315 pamokų per mokslo metus (9 pamokos per savaitę);

39.1.2. 4 klasėje skiriama 385 pamokos per mokslo metus (11 pamokų per savaitę);

39.1.3. kiekvienoje klasėje skiriama 70 papildomų pamokų per mokslo metus (2 pamokos per savaitę) baltarusių, lenkų, rusų, vokiečių tautinės mažumos gimtajai kalbai mokytis, kai mokinys mokosi mokykloje, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas mokymas tautinės mažumos kalba arba mokoma tautinių mažumų kalbos;

39.2. mokiniui, kuris mokosi namie pagal pagrindinio ugdymo programą savarankišku ar (ir) nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu pavienio ar grupinio mokymosi forma:

39.2.1. 5–6 klasėse skiriamos 444 pamokos per mokslo metus (12 pamokų per savaitę);

39.2.2. 7–8 klasėse skiriama 481 pamoka per mokslo metus (13 pamokų per savaitę);

39.2.3. 9–10 klasėse skiriamos 555 pamokos per mokslo metus (15 pamokų per savaitę);

40. Suderinus su mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) mokyklos vadovo įsakymu mokinys, kuris mokosi namie pagal pradinio ugdymo programą, gali nesimokyti meninio ugdymo dalykų ir fizinio ugdymo, pagal pagrindinio ugdymo programą – dailės, muzikos, technologijų ir fizinio ugdymo. Dienyne ir mokinio individualiame ugdymo plane prie dalykų, kurių mokinys nesimoko, įrašoma „atleista“. Pamokos, gydytojo leidimu lankomos mokykloje, įrašomos į mokinio individualų ugdymo planą.

41. Mokyklos sprendimu mokiniui, kuris mokosi namuose, gali būti skiriama iki 2 papildomų pamokų per savaitę mokymosi pasiekimams gerinti.

42. Sudarant mokinio individualų ugdymo planą jis derinamas su mokiniu ir jo tėvais (globėjais, rūpintojais). Pamokos, skirtos mokymui namuose, paskirstomos dalykams, kuriuos mokinys mokysis, atsižvelgiant į jo sveikatą ir išlaikant savaitę skirtų pamokų skaičių. Savaitės pamokų skaičius neturi būti keičiamas, bet dalykams skiriamų pamokų skaičius gali kisti, jeigu pamokų tvarkaraštis sudaromas ne vienai savaitę, o mėnesiui, bet išlaikant dalykui numatytą skirti pamokų savaitinį vidurkį.

43. Mokinys gali būti ugdomas (ugdytis) šeimoje pagal pradinio, pagrindinio ar vidurinio ugdymo programą. Mokykla, kurios nuostatuose (įstatuose) įteisintas pavienio mokymosi forma ugdymosi šeimoje mokymo proceso organizavimo būdas, padeda mokinio tėvams (globėjams,

rūpintojams) organizuoti vaikų ugdymą šeimoje, vadovaudamasi Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. gegužės 20 d. nutarimu Nr. 504 „Dėl Ugdymosi šeimoje įgyvendinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

ŠEŠTASIS SKIRSNIS

UGDYMO PROCESO ORGANIZAVIMO YPATUMAI 2023–2024 MOKSLO METAIS

44. Mokykla užtikrina ugdymo turinio perimamumą ir nuoseklumą tarp 2008 m. pradinio, pagrindinio bendrųjų programų ir 2022 m. pradinio, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų, siekdama, kad mokinių mokymosi procese neliktų mokymosi spragų dėl bendrųjų programų kaitos.

45. Pradėdama įgyvendinti mokymosi turinį, mokykla supažindina mokinius ir jų tėvus (globėjus, rūpintojus) su dalykų mokymosi turinio pasikeitimais, informuoja apie mokinių pasiekimų vertinimo kaitą.

46. Mokytojai, įvertinę dalyko mokymosi turinio pasikeitimus, ugdymo procese kompensuoja mokymosi turinio trūkstamas temas. Atkreiptinas dėmesys į naujai formuojamas klases, kurias sudaro iš skirtingų mokyklų atvykę mokiniai, kurie gali būti mokėsi pagal skirtingą dalykų mokymosi turinį. Tokiu atveju mokiniams skiriama individuali mokymosi pagalba.

47. 2022 m. Pradinio, pagrindinio ugdymo bendrųjų programų dalykų mokymosi turinys pateikiamas, apimant 70 proc. Bendruosiuose ugdymo planuose dalykui numatytų metinių pamokų. Likusias pamokas mokytojas gali užpildyti mokytojo pasirinktu mokymosi turiniu, skirti laiko mokinių žinioms ir gebėjimams įtvirtinti, bendrųjų programų skirtumams likviduoti, integruojamosioms pamokoms ir pan. Mokykloje susitariama dėl mokymosi turinio pasirinkimo principų, įgyvendinimo nuostatų ir derinimo su kitais toje klasėje ar gretimose klasėse dirbančiais mokytojais, atsižvelgiant į mokinių mokymosi poreikius.

SEPTINTASIS SKIRSNIS

UGDYMO ORGANIZAVIMAS GRUPINE MOKYMOSI FORMA NUOTOLINIŲ MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU MOKINIAMS, KURIE MOKOMI KASDIENIU MOKYMO PROCESO ORGANIZAVIMO BŪDU PAGAL PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMAS

48. Mokykla, planuodama organizuoti ugdymo procesą nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu, vadovaujasi numatyta mokyklos tvarka patvirtinta 2021 m. gegužės 7 d. direktoriaus įsakymu Nr. VT-10.

AŠTUNTASIS SKIRSNIS

MOKYKLOS IR MOKINIŲ TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) BENDRADARBIAVIMAS

49. Mokytojų ir Mokyklos taryboje yra susitarta dėl sistemingo, savalaikio mokyklos ir mokinių tėvų bendravimo ir bendradarbiavimo būdų bei formų, leidžiančių visapusiškai ir įvairiais lygmenimis informuoti visais ugdomaisiais klausimais.

50. Mokykla sudaro sąlygas mokinių tėvams (globėjams, rūpintojams) aktyviau įsitraukti į vaiko ugdymo procesą ne tik sprendžiant vaikų ugdymosi problemas, bet ir teikiant įvairią mokymosi pagalbą, supažindinant su darbo ir profesijų pasauliu, organizuojant mokyklos gyvenimą.

51. Tėvų informavimo, švietimo ir bendradarbiavimo būdai:

51.1. visuotinis tėvų komitetų pirmininkų susirinkimas. Tėvams pateikiama veiklos ataskaita, supažindinama su mokyklos tikslais ir uždaviniais, vidaus tvarkos taisyklėmis, aptariami kiti aktualūs klausimai;

51.2. klasės tėvų susirinkimai organizuojami bent du kartus per mokslo metus. Per susirinkimus aptariami klasės tikslai ir uždaviniai, mokymosi pasiekimai, mokinių elgesys, savivalda ir pan. Reikalui esant, į susirinkimus gali būti kviečiami mokyklos administracijos atstovai, dalykų mokytojai ir kiti specialistai;

51.3. šviečiamojo pobūdžio paskaitos, konferencijos, seminarai tėvams (mokinių ugdymo ir raidos, prevenciniais ir kt. klausimais);

51.4. bendri mokytojų, mokinių ir tėvų renginiai ir šventės;

51.5. atvirų durų dienos;

- 51.6. lankymasis mokinio namuose pagal poreikį;
- 51.7. „apskritas“ diskusijų stalias kartu su mokiniais, jų tėvais ir mokytojais;
- 51.8. kitos komunikavimo priemonės (individualios konsultacijos, informacijos teikimas telefonu, elektroniniu paštu ir naudojant elektroninį dienyną, mokyklos internetinį puslapį).
52. Mokykla užtikrina, kad mokytojai ir mokinių tėvai (globėjai, rūpintojai) informacija apie mokinių mokymąsi, pasiekimus ir pažangą, mokymosi poreikius, iškilusius sunkumus keistųsi laiku ir abipusiškai.

DEVINTASIS SKIRSNIS SVEIKATA IR GEROVĖ MOKYKLOJE

53. Mokykla, įgyvendindama pradinio ir pagrindinio ugdymo programas:
- 53.1. vadovaujasi Lietuvos higienos norma HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos ir saugos reikalavimai“, patvirtinta Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymu Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011. Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“ (toliau – Higienos norma);
- 53.2. sudaro sąlygas mokiniui mokytis pagarba vienas kitam tarp mokinių, mokinių ir mokytojų, kitų mokyklos darbuotojų grįstoje, psichologiškai, dvasiškai ir fiziškai sveikoje ir saugioje aplinkoje, laiku pastebi ir nedelsdama sustabdo patyčių ir smurto apraiškas, visa tai aptaria nuolat veikiančioje mokyklos vaiko gerovės komisijos posėdžiuose, užtikrina higienos reikalavimų neviršijanti mokymosi krūvį;
- 53.3. sudaro sąlygas mokiniui ugdytis bendrąsias kompetencijas, aktyviai veikti, tyrinėti, bendrauti ir bendradarbiauti įvairiose veiklose ir fizinėse bei virtualiose aplinkose, dalį formaliojo ir neformaliojo švietimo veiklų organizuodama už mokyklos ribų (gamtoje, muziejuose, įvairiose įstaigose ir pan.).
54. Sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai programa integruojama į mokomuosius dalykus vadovaujantis LR švietimo ir mokslo ministro 2016 m. spalio 25 d. įsakymu Nr. V-941 „Dėl sveikatos ir lytiškumo ugdymo bei rengimo šeimai patvirtinimo“ integruojama į mokomuosius dalykus: 1-4 kl. pasaulio pažinimą, technologijas, lietuvių k., muziką, kūno kultūrą ir dorinį ugdymą bei klasės valandėlę; 5-10 kl. užsienio k., informacines technologijas, lietuvių k., muziką, geografiją, matematiką, gamtos pažinimą, dorinį ugdymą, biologiją, technologijas, fiziką, chemiją (priedas Nr. 11):
- 54.1. mokykloje mokiniai kasdien turi dvi pertraukas tarp pamokų, ne trumpesnes kaip 20 min. Per šias pertraukas mokiniams sudaromos sąlygos dalyvauti sveiką gyvenseną ir fizinę aktyvumą skatinančiose veiklose pagal įgyvendinamą mokyklos veiklos planą, vykdomus projektus, akcijas ir kitas veiklas, kurias organizuoja ir vykdo mokytojai, socialinis pedagogas, klasių auklėtojai, projektų vadovai ir kiti atsakingi asmenys. Judriosios pertraukos konkretinamos kiekvieno mėnesio mokyklos darbo ir renginių plane;
- 54.2. mokyklos specialistai (visuomenės sveikatos priežiūros specialistas, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, logopedas) ir mokytojai planuoja ir organizuoja kryptingus sveikos gyvensenos, sveikatos saugojimo ir stiprinimo renginius, projektus;
- 54.3. mokykloje vykdoma patyčių prevencijos programa „Antrasis žingsnis“ (1-4 kl.), 5-10 kl. Lions Quest gyvenimo įgūdžių ugdymo programa „Paauglystės kryžkelės“.

III SKYRIUS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAMOKŲ SKAIČIUS PRADINIO UGDYMO BENDROSIS PROGRAMOS ĮGYVENDINIMUI

55. Pamokų skaičius 2008 m. pradinio ugdymo bendrosioms programoms ir 2022 m. pradinio ugdymo programoms įgyvendinti per mokslo metus ir per savaitę:

Valandos, skiriamos mokinių ugdymo(-si) poreikiams tenkinti										
Viso skirta valandų mokiniui	23	23	25	25	25	25	25	25	25	25
Viso skirta valandų klasei	23	23	28	27	27	28	25	28	28	28
Neformaliojo švietimo valandos	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2

* mokinių ugdymo (si) poreikiams tenkinti skirtos pamokos

 skeliama į grupes
 jungimas

Pastaba: Konsultacinė valanda skiriama mokslo metų eigoje

56. Mokykla, įgyvendindama pradinio ugdymo turinį, susitaria dėl:

56.1. ugdymo proceso formos keitimo ar mokymosi laikotarpio skirstymo kitaip, nei nurodoma Bendrųjų ugdymo planų (Punktai Nr. 57.1, 57.2);

56.2. ugdymo procesą organizuojant pamoka, nepertraukiamas ugdymo(si) proceso laikas 1–4 klasėse numatomas vadovaujantis Higienos norma – Lietuvos Respublikos Sveikatos apsaugos ministro 2011 m. rugpjūčio 10 d. įsakymas Nr. V-773 „Dėl Lietuvos higienos normos HN 21:2011 „Mokykla, vykdanči bendrojo ugdymo programas. Bendrieji sveikatos saugos reikalavimai“.

56.3. ugdymą organizuojant tiek pamoka, tiek kitomis mokymosi organizavimo formomis, įgyvendinamas ir dalykų programų, ir integruoto ugdymo turinys;

56.3.1. Veikla organizuojama kitose aplinkose, pavyzdžiui, muziejuose, atviros prieigos centruose, virtualiosiose mokymosi aplinkose ir kt. Pamokos netradicinėse erdvėse ne mažiau kaip: 2 pam., jei 1-2 pam./sav; 3 pam., jei 3 pam./sav.; 4 pam., jei 4-5 pam./sav.; 32 pamokos gamtos mokslų laboratorijoje; 56 pamokos IT kabinete;

57. Minimalus pamokų skaičius Pradinio ugdymo bendrajai programai įgyvendinti per savaitę, kai pamokos trukmė 1 klasėje – 35 minutės ir 2–4 klasėse – 45 minutės nurodytas UP punktuose Nr. 55.1, 55.2.

ANTRASIS SKIRSNIS PRADINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

58. Nuo 2014 m. rugsėjo 1 d. organizuojant ugdymo procesą 1-4 klasėse yra taikomi Valdorfo pedagogikos metodikos elementai (Priedas Nr. 12).

59. Ugdymo sričių / ugdymo dalykų programų įgyvendinimas:

59.1. dorinis ugdymas:

59.1.1. tėvai (globėjai) parenka mokiniui vieną iš dorinio ugdymo dalykų: etiką arba tradicinės religinės bendruomenės ar bendrijos tikyba;

59.1.2. nesusidarius mokinių grupei etikai arba tikybai mokytis sudaroma grupė iš kelių klasių mokinių.

59.1.3. dorinio ugdymo dalyką mokiniui galima keisti kiekvienais mokslo metais pagal tėvų (globėjų) pateiktą prašymą;

59.2. kalbinis ugdymas:

59.2.1. 2023-2024 mokslo metais lietuvių kalbos ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą 2008 m. Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrąją programą 2 ir 4 klasėse; lietuvių kalbos ir literatūros ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą 2022 m. Lietuvių kalbos ir literatūros pradinio ugdymo bendrąją programą 1 ir 3 klasėse; 2024-2025 mokslo metais lietuvių kalbos ir literatūros ugdymas vykdomas pagal Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro patvirtintą 2022 m. Lietuvių kalbos pradinio ugdymo bendrąją programą 1-4 klasėse.

59.2.2. pirmosios užsienio kalbos (anglų kalbos) mokymas(is) pirmaisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais:

59.2.2.1. pirmajai užsienio kalbai (anglų kalbai) mokytis 1-oje klasėje skiriama 1 pam. / sav. iš neformaliojo švietimo valandų, o 2-4 klasėse – po 2 pam. / sav.;

59.2.3. antrosios užsienio kalbos (vokiečių ir prancūzų kalbos) mokymas(is) pirmaisiais – ketvirtaisiais pradinio ugdymo programos metais:

59.2.3.1. antrajai užsienio kalbai (vokiečių kalbai) mokyti 1-4 klasėse skiriama po 2 val. / sav.: 1 val. iš neformaliojo švietimo, 1 val. finansuojama paramos fondo „Jaunimas su ateitimi“; prancūzų kalbai – 1 val. per savaitę iš neformaliojo švietimo.

59.3. socialinis / visuomeninis ir gamtamokslinis ugdymas:

59.3.1. 2023-2024 mokslo metais 2 ir 4 klasėje socialiniam ir gamtamoksliniam ugdymui skiriama po pusę pasaulio pažinimo dalykui skirto ugdymo laiko, iš kurio ne mažiau kaip viena ketvirtoji turi būti skiriama praktinei patyriminei veiklai; 1 ir 3 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;

59.3.2. 2024-2025 mokslo metais 1-4 klasėse visuomeninis ugdymas ir gamtos mokslai įgyvendinami atsižvelgiant į bendrųjų programų nuostatas, gamtos mokslų pamokas praplečiant tyrinėjimo veikla;

59.4. fizinis ugdymas:

59.4.1. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės gali būti organizuojamos taip:

59.4.1.1. mokiniai dalyvauja ugdymo veiklose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas;

59.4.1.2. tėvų (globėjų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

59.4.2. siekiant skatinti mokinių fizinį aktyvumą, sveikatinimą, rekomenduojama ugdymo proceso metu pagal galimybes organizuoti judriąsias pertraukas ar fiziniam aktyvinimui skirtas veiklas;

59.5. meninis ugdymas (dailė ir technologijos, muzika, šokis, teatras):

59.5.1. mokykla, atsižvelgdama į mokyklos bendruomenės meninio ugdymo poreikius ir mokyklos galimybes mokykloje, valandas, skiriamas meniniam ugdymui 2 ir 4 klasėse 2023-2024 mokslo metais, gali paskirstyti visiems ar keliems meninio ugdymo srities/ dalykų grupės dalykams, tačiau ne mažiau kaip dviem dalykams (Punktai Nr. 57.1, 57.2);

59.5.2. 2 ir 4 klasėse, kai valandos skiriamos dailės ir technologijų dalykui, technologiniam ugdymui rekomenduojama skirti ne mažiau kaip vieną trečiąją dailės ir technologijų dalykui skiriamo laiko;

59.5.3. teatro gali būti mokoma taikant jo elementus per įvairių dalykų pamokas ar neformaliojo vaikų švietimo veiklas;

59.6. informacinės technologijos:

59.6.1. skaitmeniniams mokinių gebėjimams ugdyti per visus dalykus ugdymo procese naudojamos šiuolaikinės skaitmeninės technologijos;

59.6.2. integruotai ugdomas mokinių informacinis mąstymas, mokoma kūrybiško ir atsakingo šiuolaikinių technologijų naudojimo, saugaus ir atsakingo elgesio skaitmeninėje aplinkoje, skaitmeninio turinio kūrimo, įgyvendinant 56 pamokos IT kabinete pagal mokyklos direktoriaus patvirtintą pradinio ugdymo pamokų tvarkaraštį.

60. Gyvenimo įgūdžių bendroji programa įgyvendinamos integruojant temas į kitus.

IV SKYRIUS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS PAMOKŲ SKAIČIUS PAGRINDINIO UGDYMO BENDRŲJŲ PROGRAMŲ ĮGYVENDINIMUI

61. Pamokų skaičius 2008 m. pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 6, 8, 10 klasėse ir pamokų skaičius 2022 m. pagrindinio ugdymo bendrosioms programoms įgyvendinti 5, 7, 9 klasėse 2023–2024 mokslo metais ir 2024–2025 mokslo metais skirtas įgyvendinti grupinio mokymosi forma kasdieniu ir nuotoliniu mokymo proceso organizavimo būdu:

61.1. 5 - 8 klasių ugdymo planas 2023–2024 m. m.

8 komplektai, 14 val. (neformaliam švietimui)

<i>Klasė/dalykas</i>	5a	5b	6a	6b	7a	7b	8a	8b
Mokinių skaičius	20	21	20	20	24	24	26	27
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Tikyba	1				1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	5	5	4	4	4	4
Lietuvių kalba ir literatūra (diferenciacija)					1	1	1	1
Anglų kalba (1)	3	3	3	3	3	3	3	3
Prancūzų kalba (2)	1*	1*						
Rusų kalba (2)	1*	1*	2	2	2	2	2	2
Vokiečių kalba (2)	1*	1*	2	2	2	2	2	2
Matematika	4	4	4	4	3	3	3	3
Matematika (diferenciacija)					1	1	1	1
Gamta ir žmogus			2	2				
<i>Gamtos mokslai</i>	2	2						
Biologija					2	2	1	1
Fizika					1	1	2	2
Chemija							2	2
Informacinės technologijos	1	1	1	1	1	1		
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2
Geografija			2	2	2	2	2	2
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	2	2	2	1	1
Fizinis ugdymas	3	3	3	3	3	3	3	3
Žmogaus sauga							1	1
<i>Gyvenimo įgūdžiai</i>	1	1			1	1		
<i>Minimalus pamokų skaičius (mokiniui)</i>	26	26	29	29	30	30	31	31
<i>Skirtas pamokų skaičius (mokiniui)</i>	27	27	29	29	30	30	31	31
<i>Viso skirta valandų (klasei)</i>	31	31	34	34	42	42	40	40
<i>Neformalus švietimas</i>	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75

Paaškinimas: * - mokinių poreikių tenkinimas

 Skeliama į grupes
jungimas
9-10 KLASIŲ UGDYMO PLANAS 2023–2024 M.M.

2 komplektai, 5 val. neformaliam švietimui

I pusmetis

<i>Dalykas /klasė</i>	9a	10a
<i>Mokinių skaičius</i>	12	13
Tikyba		
Etika	1	1
<i>Kalbos</i>		
Lietuvių kalba	4	5
Anglų kalba (1)	3	3

Vokiečių kalba (2)	2	2
Rusų kalba (2)	2	2
<i>Gamtos ir tikslieji mokslai</i>		
Matematika	4	4
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
<i>Socialiniai mokslai</i>		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Ekonomika ir verslumas	1	
Geografija	2	1
<i>Meninio ir darbinio</i>		
Dailė	1	1
Muzika	1	1
Technologijos (I-as pusmetis)	1	1
Integruotas technologijų kursas		1
Fizinis ugdymas	2	2
<i>Minimalus pamokų skaičius (mokiniui)</i>	32	31
<i>Skirtas pamokų skaičius (mokiniui)</i>	32	31
<i>Skirtas pamokų skaičius (klasei)</i>	35	34
<i>Neformalus švietimas</i>	2	2

II pusmetis

<i>Dalykas /klasė</i>	9a	10a
<i>Mokinių skaičius</i>	12	13
Tikyba		
Etika	1	1
<i>Kalbos</i>		
Lietuvių kalba	4	5
Anglų kalba (1)	3	3
Vokiečių kalba (2)	2	2
Rusų kalba	2	2
<i>Gamtos ir tikslieji mokslai</i>		
Matematika	4	4
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
<i>Socialiniai mokslai</i>		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Ekonomika	1	
Geografija	2	1
<i>Meninio ir darbinio</i>		
Dailė	1	1
Muzika	1	1

Technologijos (II-as pusmetis)	1	1
Fizinis ugdymas	2	2
Gyvenimo įgūdžiai	1	
Žmogaus sauga		1
Maksimalus pamokų skaičius (mokiniui)	33	31
Viso skirta valandų (klasei)	35	34
Neformalus švietimas	2	2

 Skeliama į grupes
 jungimas

*- mokiniai renkasi laisvai pagal poreikį

61.2. 5 - 8 klasių ugdymo planas 2024–2025 m. m.

8 komplektai, 14 val. (neformaliai švietimui)

<i>Klasė/dalykas</i>	5a	5b	6a	6b	7a	7b	8a	8b
Mokinių skaičius	22	21	23	23	20	20	24	24
Etika	1	1	1	1	1	1	1	1
Tikyba			1	1	1	1	1	1
Lietuvių kalba ir literatūra	5	5	4	4	5	5	4	4
Lietuvių kalba ir literatūra (diferenciacija)			1	1			1	1
Anglų kalba (1)	3	3	3	3	3	3	3	3
Prancūzų kalba (2)	1*	1*						
Rusų kalba (2)	1*	1*	2	2	2	2	2	2
Vokiečių kalba (2)	1*	1*	2	2	2	2	2	2
Matematika	4	4	3	3	4	4	3	3
Matematika (diferenciacija)			1	1			1	1
Gamtos mokslai	2	2	2	2				
Biologija					2	2	1	1
Fizika					1	1	2	2
Chemija							2	2
Informacinės technologijos	1	1	1	1	1	1		
Istorija	2	2	2	2	2	2	2	2
Geografija			2	2	2	2	2	2
Muzika	1	1	1	1	1	1	1	1
Dailė	1	1	1	1	1	1	1	1
Technologijos	2	2	2	2	2	2	1	1
Fizinis ugdymas	3	3	3	3	3	3	3	3
Gyvenimo įgūdžiai	1	1	0,5	0,5	1	1	0,5	0,5
Minimalus pamokų skaičius (mokiniui)	26	26	29,5	29,5	31	31	30,5	30,5
Skirtas pamokų skaičius (mokiniui)	27	27	29,5	29,5	31	31	30,5	30,5
Viso skirta valandų (klasei)								
Neformalus švietimas	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75	1,75

Paaškinimas: * - mokinių poreikių tenkinimas

9-10 KLASIŲ UGDYMO PLANAS 2024–2025 M.M.

2 komplektai, 5 val. neformaliai švietimui

I pusmetis

<i>Dalykas /klasė</i>	9a	10a
<i>Mokinių skaičius</i>	<i>15</i>	<i>12</i>
Tikyba		
Etika	1	1
<i>Kalbos</i>		
Lietuvių kalba	4	5
Anglų kalba (1)	3	3
Vokiečių kalba (2)	2	2
Rusų kalba (2)	2	2
<i>Gamtos ir tikslieji mokslai</i>		
Matematika	4	4
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
<i>Socialiniai mokslai</i>		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Ekonomika ir verslumas	1	
Geografija	2	1
<i>Meninio ir darbinio</i>		
Dailė	1	1
Muzika	1	1
Technologijos (I-as pusmetis)	1	1
Gyvenimo įgūdžiai		1
Fizinis ugdymas	2	2
Minimalus pamokų skaičius (mokiniui)	32	31
Skirtas pamokų skaičius (mokiniui)	32	31
Skirtas pamokų skaičius (klasei)		
Neformalus švietimas	2	2

II pusmetis

<i>Dalykas /klasė</i>	9a	10a
<i>Mokinių skaičius</i>	<i>15</i>	<i>12</i>
Tikyba		
Etika	1	1
<i>Kalbos</i>		
Lietuvių kalba	4	5
Anglų kalba (1)	3	3
Vokiečių kalba (2)	2	2

Rusų kalba	2	2
<i>Gamtos ir tikslieji mokslai</i>		
Matematika	4	4
Biologija	2	1
Fizika	2	2
Chemija	2	2
Informacinės technologijos	1	1
Integruotas technologijų kursas		1
<i>Socialiniai mokslai</i>		
Istorija	2	2
Pilietiškumo pagrindai	1	1
Ekonomika	1	
Geografija	2	1
<i>Meninio ir darbinio</i>		
Dailė	1	1
Muzika	1	1
Technologijos (II-as pusmetis)	1	1
Fizinis ugdymas	2	2
Gyvenimo įgūdžiai	1	
Maksimalus pamokų skaičius (mokiniui)	33	31
Viso skirta valandų (klasei)	35	34
Neformalus švietimas	2	2

 Skeliama į grupes
 jungimas

*- mokiniai renkasi laisvai pagal poreikį

ANTRASIS SKIRSNIS PAGRINDINIO UGDYMO PROGRAMOS ĮGYVENDINIMO YPATUMAI

62. 5-8 klasėse ugdymo procese taikomi Valdorfo pedagogikos metodikos elementai (Priedas Nr. 12).

63. Pradedantiems mokytis pagal pagrindinio ugdymo programą skiriamas adaptacinis laikotarpis:

63.1. 5 klasių mokiniams mokykla skiria adaptacinį vieno mėnesio laikotarpį (stebima individuali pažanga, mokinių pasiekimai ir pažangos pažymiais nevertinti, antrą mėnesį rašomi tik teigiami įvertinimai);

63.2. naujai atvykusiems mokiniams skiriamas vieno mėnesio adaptacinis laikotarpis, kurio metu stebima mokinio individuali pažanga ir mokinio pasiekimai ir pažanga pažymiais nevertinami;

63.3. Mokiniams, baigusiems užsienio valstybėse pagrindinio ugdymo programos dalį, parengiamas integracijos į mokyklos bendruomenę planas.

64. Mokiniui, besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo programą, privaloma atlikti socialinę-pilietinę veiklą, kurios trukmė 2023–2024 mokslo metais:

64.1. 6, 8, 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 pamokų (valandų);

64.2. 5, 7, 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 pamokų (valandų).

64.3. 2024-2025 mokslo metais 5–10 klasių mokiniams, privalomos socialinės-pilietinės veiklos atlikimo trukmė ne mažesnė kaip 20 pamokų (valandų).

64.4. ši veikla siejama su pilietiškumo ugdymu, mokyklos bendruomenės tradicijomis, savanorystės veikla, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis pagal parengtą mokyklos tvarką (priedai Nr. 6, 6a).

65. Per visų dalykų pamokas mokytojai:

65.1 skatina mokinius savarankiškai, rišliai ir taisyklingai reikšti mintis žodžiu ir raštu, tobulina skaičiavimo gebėjimus;

65.2. dalyko užduotims naudoja tekstus, uždarojo tipo testus papildo atvirojo tipo klausimais, į kuriuos atsakant reikia argumentuoti, pateikia dalykinio rašymo užduočių ir pan.;

65.3. rūpinasi, kad mokiniams, kuriems reikalinga pagalba skaitant, rašant, kalbant, skaičiuojant, ji būtų teikiama, ir stebi jų daromą pažangą;

65.4. sudaro sąlygas, kad mokiniai tobulintų ir aukštesnius skaitymo, rašymo, kalbėjimo ir skaičiavimo gebėjimus.

66. Klasės dalijamos į grupes:

66.1. užsienio kalbų, technologijų, dorinio ugdymo, informacinių technologijų pamokose (UP punktas 61.1, 62.2);

66.2. įgyvendinant pagrindinio ugdymo programą gali būti sudaroma laikinoji grupė, atsižvelgiant į mokinių poreikius ir keliamus tikslus pagal mokykloje nustatytą tvarką (priedas Nr. 10).

67. Dalykui skirtų pamokų organizavimas ne pamokos forma, o projektine ar kitokia mokiniams patrauklia veikla įvairiose edukacinėse aplinkose: 1pamoka per mokslo metus – jeigu 1 savaitinė pamoka, 2-3 –jeigu 2 savaitinės, 3-4 – jeigu 3 savaitinės, 5 – jeigu 4 ar 5 savaitinės. Konkrečių veiklų laiką numato dalykų mokytojai ilgalaikiuose planuose.

68. Mokykloje susitarta dėl netradicinių ugdymo dienų (priedas Nr. 8).

69. Dorinis ugdymas:

69.1. tikybą ar etiką mokiniui iki 14 metų parenka tėvai (globėjai, rūpintojai), o nuo 14 mokiny savarankiškai renkasi pats;

69.2. sudaromos atskiros grupės tikybai ir etikai dėstyti. Grupės formuojamos esant ne mažiau 8 mokinių. Nesusidarius reikiamam mokinių skaičiui, yra sudaromos jungtinės grupės iš paralelių klasių.

70. Kalbos:

70.1. lietuvių kalba ir literatūra:

70.1.1. mokiniams, kurie nepasiekia lietuvių kalbos pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje numatyto patenkinamo lygio, sudaromos sąlygos išlyginti mokymosi spragas (skiriamos konsultacijos, siūloma mokytis laikinojoje grupėje);

70.1.2. 6-ose ir 8-ose klasėse lietuvių kalbos ir literatūros penktoji savaitinė pamoka skeliama į grupes ugdymo proceso diferencijavimui ir individualizavimui;

70.1.3. stebimi mokinių lietuvių kalbos pasiekimai ugdymo procese, nacionaliniuose tyrimuose, nacionalinio mokymosi pasiekimų patikrinime (NMPP), PUPP ir rezultatai nuolat analizuojami metodinėje grupėje, esant poreikiui teikiama pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

71. Užsienio kalba:

71.1. užsienio kalba (1-oji) – anglų kalba:

71.1.1. mokinių poreikiams tenkinti anglų kalbos pamokų metu skeliama į grupes: 5a, 5b, 7a, 7b, 8a, 8b klasėse;

71.1.2. 5-6 klasėse kalbos bendrąją programą orientuoti į A2, o 7-10 klasėse – į B1 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis;

71.2. užsienio kalba (2-oji) – rusų arba vokiečių (arba prancūzų) kalba; pagal galimybes sudaryti sąlygas mokytis prancūzų kalbos:

71.2.1. nuo 5-os klasės mokiniai renkasi rusų arba vokiečių arba prancūzų kaip antrąją užsienio kalbą, skiriant 1 pamoką iš mokinio poreikių tenkinimo valandų;

71.2.2. klasės skeliamos į grupes rusų ir vokiečių kalboms mokytis: 5a, 5b, 6a, 6b, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 10a;

71.2.3. 5-7 klasėse antrosios užsienio kalbos bendrąją programą orientuoti į A1, o 8-10 klasėse – į A2 kalbos mokėjimo lygį pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis.

71.3 keisti užsienio kalbą, nebaigus pagrindinio ugdymo programos, galima tik tokiu atveju, jeigu mokinio norimos mokytis užsienio kalbos pasiekimų lygis ne žemesnis, nei numatyta tos kalbos Pagrindinio ugdymo bendrojoje programoje, arba jei mokiny yra atvykęs iš kitos Lietuvos ar užsienio mokyklos ir šiuo metu lankoma mokykla dėl objektyvių priežasčių negali sudaryti mokiniui galimybės toliau mokytis pradėtos kalbos. Gavus mokinio tėvų (globėjų, rūpintojų) sutikimą raštu,

mokiniui sudaromos sąlygos pradėti mokytis užsienio kalbos, kurios mokosi klasė, ir įveikti programų skirtumus:

71.3.1. vienus mokslo metus jam skiriama ne mažiau nei viena papildoma užsienio kalbos pamoka per savaitę;

71.3.2. susidarius mokinių laikinajai grupei, kurios dydį numato mokykla, atsižvelgdama į mokymo lėšas, skiriamos dvi papildomos pamokos;

71.4. jei mokinys yra baigęs tarptautinės bendrojo ugdymo programos dalį ar visą programą ir mokykla nustato, kad jo vienos užsienio kalbos pasiekimai yra aukštesni, nei numatyta Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose, mokinio ir jo tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokykla įskaityto mokinio pasiekimus ir konvertuoja pagal dešimtbalę vertinimo sistemą. Mokykla sudaro mokiniui individualų užsienio kalbos mokymosi planą ir galimybę vietoje užsienio kalbos pamokų lankyti papildomas lietuvių kalbos ir literatūros ar kitos kalbos pamokas kitose klasėse;

71.5. jeigu mokinys yra atvykęs iš kitos mokyklos ir, tėvams (globėjams, rūpintojams) pritarus, pageidauja toliau mokytis pradėtos kalbos, o mokykla neturi tos kalbos mokytojo:

71.5.1. mokiniui sudaromos sąlygos mokytis užsienio kalbos kitoje mokykloje, kurioje vyksta tos kalbos pamokos, suderinus su mokiniu, mokinio tėvais (globėjais, rūpintojais) ir su valstybinės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija, savivaldybės mokyklos (biudžetinės įstaigos) – savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu asmeniu, valstybinės ir savivaldybės mokyklos (viešosios įstaigos) ir nevalstybinės mokyklos – savininku (dalyvių susirinkimu). Skiriant pamokų skaičių, vadovaujamasi Bendrųjų ugdymo planų 109 punktu;

71.5.2. mokinys gali kalbos mokytis neformaliojo švietimo įstaigoje ir siekti Pagrindinio ugdymo bendrosiose programose nurodytų pasiekimų (pagal Bendruosius Europos kalbų metmenis). Tokiais atvejais jis privalo reguliariai pildyti savo Europos kalbų aplanką ir rinkti kalbos mokėjimo lygį patvirtinančius dokumentus. Juos turi pateikti mokyklai pagal iš anksto priimtą susitarimą, kuriame numatytas atsiskaitymo laikas ir apibrėžti pasiekimų įvertinimo kriterijai;

71.6. mokyklai priėmus sprendimą gali būti įgyvendinamas integruotas dalyko ir užsienio kalbos mokymas(is):

71.6.1. pagal dalyko ir užsienio kalbų mokytojų parengtą ugdymo programą – ilgalaikį planą. Programą gali įgyvendinti dalyko mokytojas, užsienio kalbos mokytojas arba dalyko ir užsienio kalbos mokytojai kartu;

71.6.2. dalyko arba užsienio kalbos pamokose, arba kaip dalyko modulis, skiriant pagal poreikį pamoką (-ų) iš ugdymo poreikiams ir mokymosi pagalbai teikti numatytų pamokų.

72. Matematika:

72.1. stebimi mokinių matematikos pasiekimai ugdymo procese, nacionaliniuose tyrimuose, mokymosi pasiekimų patikrinime, PUPP ir rezultatai nuolat analizuojami metodinėje grupėje, teikiama pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

72.2. 6-ose ir 8-ose klasėse matematikos ketvirtoji savaitinė pamoka skeliama į grupes ugdymo proceso diferencijavimui ir individualizavimui;

72.3. ugdant gabius matematikai vaikus naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkursų „Kengūra“, „Olympis“, „KINGS“ užduotys ir sprendimų rekomendacijos;

72.4. ugdymo proceso metu naudojamos turimas informacinės komunikacinės technologijos, skaitmeninės mokomosios priemonės.

73. Gamtos mokslai:

73.1. Gamtos mokslų mokymąsi grindžiamas realiais arba virtualiais gamtamoksliniais gamtos reiškinių, procesų, objektų tyrimais, skiriant dėmesį dinamiškos tikrovės problemoms atpažinti ir spręsti. Gamtamoksliniai tyrimai atliekami stebint, analizuojant, eksperimentuojant, modeliuojant ar vykdant kitas praktines veiklas. Skatinamas mokinių bendradarbiavimas ir (ar) komandinis darbas;

73.2. atliekant gamtamokslinius tyrimus naudojamos turimos mokyklinės priemonėmis, taip pat lengvai buityje ir gamtoje randamos arba pasigaminamos priemonės, edukacinės erdvės ir mokymosi išteklių už mokyklos ribų;

73.3. nuolat stebimi mokinių biologijos, chemijos, fizikos pasiekimai ugdymo procese, nacionaliniuose tyrimuose, mokymosi pasiekimų patikrinime ir rezultatai analizuojami metodinėje grupėje, esant poreikiui teikiama pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

73.4. ugdant gabius gamtos mokslams vaikus naudojamos nacionalinių olimpiadų, konkursų „Kengūra“, „Olympis“ užduotys;

73.5 eksperimentiniams ir praktiniams įgūdžiams ugdyti skiriama ne mažiau 30 proc. dalykui skirtų pamokų.

73.6. mokykla sudaro mokiniams galimybes dalyvauti gamtos, technologijų, inžinerijos, matematikos, informacinių technologijų, robotikos ir menų centrų STEAM (angl. science, technology, engineering, arts, maths) vykdomose neformaliojo vaikų švietimo programų veiklose, vykstant į juos ir / ar nuotoliniu būdu.

74. Technologijos:

74.1. mokiniai, besimokantys pagal pagrindinio ugdymo programos pirmąją dalį (5-8 kl.), kiekvienoje klasėje mokomi proporcingai paskirstant laiką tarp: mitybos, tekstilės, konstrukcinių medžiagų ir elektronikos technologijų programų;

74.2. klasės skeliamos į grupes (pagal turimas darbo vietas): 5a, 5b, 6a, 6b, 7a, 7b, 8a, 8b, 9a, 10a;

74.3. 10a klasės mokiniai antrajame mokslo metų pusmetyje mokosi 17 valandų integruoto technologijų kurso. Šio kurso programos įgyvendinimas numatytas mokyklos ugdymo plane (9 priedas);

75. Informacinės technologijos:

75.1. 7-ose klasėse skiriama 18 dalyko pamokų (I pusmetyje) informacinių technologijų bendrosios programos kursui vykdyti, 19 pamokų (II pusmetyje) integruotam informacinių technologijų ir matematikos kursui;

75.2. rekomenduojama bendradarbiaujant informacinių technologijų mokytojui ir įvairių dalykų mokytojams plėsti tarpdalykinius, integracinius ryšius ir intensyvinant dalykų atskirų temų mokymąsi;

75.3. 9–10 klasių informacinių technologijų kursą sudaro privalomoji dalis ir vienas iš pasirenkamųjų programavimo pradmenų, kompiuterinės leidybos pradmenų arba tinklalapių kūrimo pradmenų modulių. Mokykla siūlo rinktis ne mažiau kaip iš dviejų modulių. Modulių renkasi mokinys.

76. Socialiniai mokslai:

76.1. mokymas per socialinių mokslų pamokas grindžiamas tiriamojo pobūdžio metodais, diskusijomis, mokymusi bendradarbiaujant, savarankiškai atliekamu darbu ir panaudojant informacines technologijas. Siekiant gerinti Žemaitijos krašto ir Lietuvos valstybės pažinimą, atsižvelgiant į esamas galimybes, 10 proc. istorijos ir geografijos pamokų per mokslo metus organizuojamos netradicinėse aplinkose (muziejuose, lankytinose istorinėse vietose, vietos savivaldos institucijose, saugomų teritorijų lankytojų centruose);

76.2. socialinių mokslų gebėjimams ugdyti 9–10 klasėse ugdymo turinyje projektiniams darbams (tyrimo, kūrybinių darbų, socialinės veiklos) galima skirti 20–30 procentų dalykui skirtų pamokų laiko per mokslo metus;

76.3 nuolat stebimi mokinių istorijos ir geografijos pasiekimai ugdymo procese, nacionaliniuose tyrimuose, mokymosi pasiekimų patikrinime ir rezultatai analizuojami metodinėje grupėje, esant poreikiui teikiama pagalba mokiniams, kurių mokymosi pasiekimai žemi;

76.4. į istorijos, geografijos, pilietiškumo ugdymo pagrindų dalykų turinį integruojama nacionalinio saugumo samprata ir sistema Lietuvos Respublikoje; rizikos veiksnių, grėsmių ir pavojų analizė; Lietuvos gynybos politika; informaciniai ir kibernetiniai karai; Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas ir kiti įgyvendinamieji gynybos ir kovos su korupcija sričių teisės aktai.

74.5. integruoto turinio pilietiškumo ir gynybos įgūdžių formavimo veikla, (toliau –integruota ugdymo veikla) 2023–2024 mokslo metų gali būti įgyvendinama 9 klasių mokiniams, 2024–2025 mokslo metais integruotą ugdymo veiklą 9 klasių mokiniams įgyvendina visos mokyklos, vykdančios pagrindinio ugdymo programos antrąją dalį. Integruotą ugdymo veiklą vykdyti bendradarbiaujant su Lietuvos šaulių sąjunga:

74.5.1. integruotai ugdymo veiklai įgyvendinti skiriamos 3 ugdymo dienos per mokslo metus. Iš anksto numatoma organizavimo laikas ir eiga: nuosekliai viena po kitos ar su laiko pertrauka po kiekvienos dienos, ar pasirenkant kitokią organizavimo eigą. Per dieną organizuojamų veiklų trukmė negali būti ilgesnė nei ugdymo proceso per dieną, numatyta Higienos normoje;

74.5.2. mokiniai iš anksto supažindinami su planuojamos organizuoti integruotos ugdymo veiklos tikslais ir turiniu, siejant su dalykų bendrųjų programų turiniu;

74.5.3. 3 dienų trukmės integruotoms ugdymo veikloms organizuoti pertvarkomas pamokų tvarkaraštis, siekiant užtikrinti sklandų ugdymo procesą mokykloje;

74.5.4. apie mokinių dalyvavimą integruotose ugdymo veiklose, mokykla informuoja mokinių tėvus (globėjus, rūpintojus);

74.5.5. dalyvavimą integruotose ugdymo veiklose mokykla suderina su savininko teises ir pareigas įgyvendinančia institucija (valstybinės mokyklos – biudžetinės įstaigos), savivaldybės vykdomąja institucija ar jos įgaliotu savivaldybės administracijos direktoriumi (savivaldybės mokyklos – biudžetinės įstaigos), dalyvių susirinkimu (savininku) (valstybinės, savivaldybės mokyklos – viešosios įstaigos ir nevalstybinės mokyklos).

75. Fizinis ugdymas:

75.1. fiziniam ugdymui 5–8 klasėse skiriamos 3 pamokos, 9-10 klasėse – 2 pamokos per savaitę. Sudaromos sąlygos visiems mokiniams papildomai rinktis jų pomėgius atitinkančias aktyvaus judėjimo pratybas per neformaliojo švietimo veiklą;

75.2. specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniai dalyvauja pamokose su pagrindine grupe, bet pratimai ir krūvis jiems skiriami pagal gydytojo rekomendacijas ir atsižvelgus į savijautą;

75.3. tėvų (globėjų, rūpintojų) pageidavimu mokiniai gali lankyti sveikatos grupes ne mokykloje;

75.4. parengiamosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokiniams krūvis ir pratimai skiriami atsižvelgus į jų ligų pobūdį ir sveikatos būklę. Neskiria ir neatlieka pratimų, galinčių skatinti ligų paūmėjimą. Dėl ligos pobūdžio negalintiesiems atlikti įprastų užduočių mokytojas taiko alternatyvias atsiskaitymo užduotis, kurios atitinka mokinių fizines galimybes ir gydytojo rekomendacijas;

75.5. mokiniams, atleistiems nuo fizinio ugdymo pamokų dėl sveikatos ir laikinai dėl ligos, siūloma kita veikla (pvz.: stalo žaidimus, šaškes, šachmatus, veiklą kompiuterių klasėje, bibliotekoje, konsultacijas, socialinę veiklą ir pan.);

75.6. mokiniai, lankantys ar baigę savivaldybės meno ar sporto mokyklas gali būti atleidžiami nuo atitinkamo dalyko pamokų Mokytojų tarybos nutarimu, pateikus tėvų motyvuotą prašymą, suderintą su dalyko mokytoju, klasės auklėtoju ir atitinkamos ugdymo įstaigos pažymą.

76. Meninis ugdymas:

76.1. 5-10 klasėse mokiniai mokosi dailės ir muzikos.

V SKYRIUS

MOKINIŲ, TURINČIŲ SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ (IŠSKYRUS ATSIRANDANČIUS DĖL IŠSKIRTINIŲ GABUMŲ), UGDYMO ORGANIZAVIMAS

PIRMASIS SKIRSNIS BENDROSIOS NUOSTATOS

77. Mokykla mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą organizuoja, vadovaudamasi Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. rugsėjo 30 d. įsakymu Nr. V–1795 „Dėl mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ ir numato sąlygas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, lavintis ir mokytis pagal gebėjimus ir galias, teikti švietimo pagalbą ir paslaugas, kurios padėtų didinti ugdymosi veiksmingumą, įveikti ugdymosi sunkumus ir plėtotų mokinio gebėjimus pagal mokykloje galiojančią pagalbos teikimo tvarką specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams (4a priedas).

78. Vaiko gerovės užtikrinimo sistema (4b priedas) parodo, kaip suteikiama pagalba, siekiant užtikrinti vaikų saugumą, sėkmingą mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą.

79. Organizuodama mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, ugdymą, mokykla atsižvelgia į:

79.1. mokinių specialiuosius ugdymosi poreikius, jų lygį (nedideli, vidutiniai, dideli ir labai dideli);

79.2. specialiojo ugdymo ir švietimo pagalbos poreikį, atsirandantį dėl įgimtų ar įgytų sutrikimų arba (ir) nepalankių aplinkos veiksnių;

79.3. mokymosi formą (ugdosi bendrojo ugdymo mokykloje integruotai);

79.4. ugdymo programą;

79.5. turimas mokymo lėšas;

79.6. mokymosi erdves.

80. Mokykla, ugdydama specialiųjų ugdymosi poreikių turinčius mokinius, įgyvendina pradinio ugdymo programą, pritaikytą ir individualizuotą pradinio ugdymo programas, pagrindinio ugdymo programą, pritaikytą ir individualizuotą pagrindinio ugdymo programas.

81. Mokykloje teikiama švietimo pagalba (logopedo, specialiojo pedagogo, psichologo, socialinio pedagogo, mokinio padėjėjo) pagal specialistų patvirtintus tvarkaraščius ir darbo grafikus. Švietimo pagalbos teikiamos vadovaujantis Psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 5 d. įsakymu Nr. V-1215 „Dėl psichologinės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1228 „Dėl Specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2004 m. birželio 15 d. įsakymu Nr. ISAK-941 „Dėl Socialinės pedagoginės pagalbos teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“, Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2011 m. liepos 8 d. įsakymu Nr. V-1229 „Dėl Specialiosios pagalbos teikimo mokyklose (išskyrus aukštąsias mokyklas) tvarkos aprašo patvirtinimo“.

82. Bendrojo ugdymo dalykų programas mokiniui, turinčiam specialiųjų ugdymosi poreikių, pritaiko arba individualizuoja mokytojas, atsižvelgdamas į mokinio gebėjimus ir galias, bei specialiojo pedagogo ir/ar kitų Vaiko gerovės komisijos narių rekomendacijas.

83. Mokykla sudaromame mokyklos, klasės ar mokinio individualaus ugdymo plane, atsižvelgusi į mokinio, turinčio specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi formą ir bendradarbiaudama su mokiniu ir/ar jo tėvais (globėjais, rūpintojais), švietimo pagalbos specialistais:

83.1. užtikrina ugdymo nuoseklumą, tęstinumą;

83.2. esant poreikiui koreguoja dalykų programoms įgyvendinti skiriamų savaitinių pamokų skaičių nuo 15 iki 25 procentų;

83.3. esant poreikiui keičia specialiųjų pamokų, pratybų ir individualiai pagalbai skiriamų valandų (pamokų) skaičių per mokslo metus, atsižvelgusi į mokinio reikmes, švietimo pagalbos specialistų, Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos rekomendacijas;

83.4. išlaiko mokiniui Bendruosiuose ugdymo planuose nurodytą minimalų pamokų skaičių pradinio, pagrindinio ir pritaikytai pradinio bei pagrindinio ugdymo programoms įgyvendinti. Mokiniui, turinčiam intelekto sutrikimą (nežymų) ir besimokančiam pagal pagrindinio ugdymo individualizuotą programą, mokykla esant poreikiui 1-2 pamokomis mažina minimalų privalomų pamokų skaičių, didindama neformaliojo švietimo valandų skaičių ar organizuodama veiklas, stiprinančias praktinius gebėjimus;

83.5. specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams, atsižvelgdama į mokinio sveikatos sutrikimus ir mokyklos Vaiko gerovės komisijos rekomendacijas, gali trumpinti pamokų trukmę 5 minutėmis, o sutaupytą laiką skirti mokinių veiklai keisti, sveikatą tausojančioms pertraukoms organizuoti.

84. Vaiko gerovės komisijos ar pedagoginės psichologinės tarnybos siūlymu, tėvų (globėjų, rūpintojų) pritarimu:

84.1. mokins dėl klausos sutrikimo, įvairiapusių raidos, elgesio ir emocijų, kalbos ir kalbėjimo, skaitymo ir/ar rašymo sutrikimų, intelekto (taip pat ir nepatikslingą intelekto sutrikimą), judesio ir padėties sutrikimų, kochlearinių implantų, dėl bendrųjų mokymosi sutrikimų, taip pat turintis mokymosi sunkumų dėl nepalankios aplinkos, gali vėliau pradėti mokytis pirmosios užsienio kalbos, mokytis tik vienos užsienio kalbos arba pradėti vėliau mokytis antrosios užsienio kalbos;

84.2. turinčiam nežymų ar vidutinį intelekto sutrikimą mokiniui, kurio ugdymas organizuojamas vadovaujantis Bendroju ugdymo planu, vietoj gamtos mokslų srities dalykų mokykla gali siūlyti integruotas gamtos mokslų pamokas. Tada mokins gali nesimokyti fizikos ir chemijos;

84.3. kompleksinių negalių ir/ar kompleksinių sutrikimų, į kurių sudėtį įeina klausos sutrikimai (išskyrus nežymų klausos sutrikimą) turintis mokins gali nesimokyti užsienio kalbų. Užsienio kalbų pamokų laikas gali būti skiriamas lietuvių, lietuvių gestų kalbai mokytis;

84.4. mokins, turintis klausos sutrikimų (išskyrus nežymų), gali nesimokyti muzikos;

84.5. judesio ir padėties bei neurologinių sutrikimų (išskyrus lengvus) turintis mokinys gali nesimokyti technologijų;

84.6. vietoje dalykų, kurių mokinys nesimoko, jis gali rinktis individualaus ugdymo plano dalykus, tenkinančius specialiuosius ugdymosi poreikius, gauti pedagoginę ar specialiąją pedagoginę pagalbą;

84.7. keitimai, susiję su atleidimu nuo kai kurių dalykų mokymosi, įforminami mokyklos vadovo įsakymu;

84.8. mokinys, atleistas nuo dalyko mokymosi, laikomas baigusių pagrindinio ugdymo programą, jei kitų ugdymo plano dalykų įvertinimai yra patenkinami.

85. Mokinių, turinčių specialiųjų ugdymosi poreikių, mokymosi pasiekimai vertinami remiantis „Specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tvarka“ (patvirtinta 2015-01-30 mokyklos direktoriaus įsakymu Nr. V-28) (Priedas Nr. 4c).

ILGALAIKIŲ IR DETALIŲJŲ PLANŲ RENGIMO PRINCIPAI IR TVARKA

1. Kiekvienas mokytojas rengia ilgalaikius planus, individualiąsias programas, remdamasis Bendrosiomis programomis, vadovaujantis Bendraisiais formaliojo švietimo programų reikalavimais, patvirtintais LR švietimo ir mokslo ministro 2004 m. balandžio 13 dienos įsakymu Nr. ISAK-535 ir kitais nustatytais teisės aktais.

2. Ilgalaikiai planai rengiami pagal metodinių grupių parengtas ir patvirtintas metodinės tarybos nuostatas, kuriose nurodomas pamokų skaičius per savaitę, ugdymo turinio laikotarpis, klasės situacijos analizė, pagalba mokiniams, naudojamos priemonės, numatomi tikslai ir uždaviniai, temos, joms skiriamas valandų skaičius. Planuodamas ugdymo turinį, atsižvelgia į atnaujintas dalykų programas 1, 3, 5, 7, 9 klasėse, mokinių NMPP, PUPP, tyrimų rezultatus, vidaus audito išvadas. Mokytojas gali naudotis vadovėlių autorių parengtais teminiais dalyko planais, Švietimo ugdymo plėtotės centro, NŠA ilgalaikių planų pavyzdžiais. Ilgalaikis planas per mokslo metus gali būti koreguojamas ir tikslinamas.

3. Ilgalaikiai planai suderinami metodinėse grupėse iki rugsėjo 15 d. Pritaikytos ir individualizuotos programos suderinamos su specialiąja pedagoge – iki rugsėjo 20 d.

4. Ilgalaikiai planai po suderinimo su kuruojančiu vadovu grąžinami juos pateikusiems mokytojams, kurie šiuos dokumentus laiko mokykloje ir prireikus gali pateikti mokyklos vadovams ar mokyklą vizituojantiems specialistams.

5. Metodinių grupių vadovai iki rugsėjo 16 dienos kuruojančiam vadovui pateikia metodinės grupės susirinkimo, kuriame buvo suderintos programos, suvestines.

6. Mokytojas gali rengti detalųjį planą, tuomet ugdymo turinys detalizuojamas mokomojo dalyko skyriui ar temai.

7. Pirmaisiais pedagoginio darbo metais dirbantis mokytojas pamokos planą rašo kiekvienai pamokai, jam padeda mokyklos direktoriaus įsakymu paskirtas mentorius, to dalyko specialistas arba kuruojantis vadovas. Atsižvelgus į mentoriaus ir kuruojančio vadovo išvadas laikotarpis gali būti pratęstas.

8. Atsižvelgus į ugdymo proceso stebėsenos išvadas mentoriaus pagalba ir rekomendacija rengti pamokos planus gali būti skiriama ir jau dirbančiam mokytojui.

9. Dėl ilgalaikių planų rengimo principų ir formų tariausi metodinės grupės, tam pritaria Metodinė taryba, o tvirtina mokyklos direktorius.

PRADINIŲ KLASIŲ MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMAS

1. Ugdymo(si) pažangos ir pasiekimų vertinimas grindžiamas ideografiniu principu, derinant formalųjį (kriterinį nepažyminį) ir neformalųjį vertinimą (stebėjimo, pokalbių aptarimų ir kt.).

2. Tikslas – padėti mokiniui sėkmingai mokytis ir bręsti kaip asmenybei saugioje ir informatyvioje aplinkoje.

3. Uždaviniai:

3.1. siekti, kad vertinimas atskleistų pažangą;

3.2. vertinimo informacija turi padėti įveikti sunkumus;

3.3. padėti mokiniui pažinti save, išmokti sąmoningai mokytis;

3.4. padėti mokytojui pažinti mokinių mokymosi galimybes, nustatyti savo darbo kokybę.

4. Principai:

4.1. aiškumas, skaidrumas ir objektyvumas – su mokiniais aptariami vertinimo kriterijai, būdai;

4.2. vertinimas pozityvus ir konstruktyvus – vertinama tai, ką mokinys jau išmoko, nurodomos spragos ir, jei reikia, padedama jas ištaisyti;

4.3. veiksmingumas – naudojami įvairūs vertinimo informacijos šaltiniai;

4.4. mokslumas – remiasi išsilavinimo standartais.

5. Pagrindinis vertinimo sistemos principas – kiekvieną vaiką įvertinti individualiai, jo dabartinius pasiekimus lyginant su ankstesniais jo paties rezultatais.

6. Vertinimo formos:

6.1. **individualios pažangos applanke** – tai įvairiais būdais surinkta informacija apie mokinio mokymo(si) raidą ir pasiekimus. Individualios pažangos applanke kaupiami:

6.1.1. rašto darbai, kontroliniai darbai, NMPP, mokomųjų dalykų testai;

6.1.2. mokomųjų dalykų testų įsivertinimo diagramos;

6.1.3. asmeninės pažangos įsivertinimo lapas

6.1.4. mokinio socialinių, komunikacinių, pažintinių, veiklos, kūrybinių gebėjimų plėtrą liudijantys pavyzdžiai ir t.t.

2. e-dienyne:

6.2.1. I-ojo, II-ojo pusmečių ir metinio vertinimai: aukštesnysis lygis, pagrindinis lygis, patenkinamas lygis, nepatenkinamas lygis.

6.2.2. prie metinio vertinimo aprašomasis – komentuojamasis vertinimas (laisva forma), apibendrinant visų mokslo metų pasiekimus, remiamasi individualios pažangos applanke esančia informacija, mokinių darbų analize, stebėjimo, tyrimo ir kitais metodais gauta informacija.

6.3. elektroninė vertinimo programa „ClassDojo“

6.3.1. fiksuojami mokomųjų dalykų vertinimai pamokų metu

6.3.2. fiksuojami duomenys apie mokinių elgesį pamokų ir pertraukų metu

6.3.3. bendraujama su mokinių tėvais (pateikiama įvairi informacija, nuotraukos, vaizdo įrašai)

7. Vertinimo kriterijai:

Pagrindiniai kriterijai, kuriais vadovaudamasis mokytojas vertina bendruosius bei dalykinius mokinių gebėjimus, įgūdžius, pastangas yra Bendrosiose programose bei Išsilavinimo standartuose siekiami rezultatai (pasiekimai).

7.1. Lietuvių kalba:

Vertinama mokinio kalbinė veikla, skaitymo technika ir teksto suvokimas, rašymo technika, teksto kūrimas, rašyba (diktantai, rašiniai, atpasakojimai, kūrybiniai darbai), kalbos sandaros suvokimas, literatūrinis išprusimas.

7.2. Matematika:

Vertinama matematinis mąstymas, komunikacija, testai, kontroliniai darbai (žinių patikra).

7.3. Pasaulio pažinimas:

Vertinama mokinio komunikaciniai, pažintiniai bei darbo ir veiklos gebėjimai, kurie atsispindi įvairiuose projektiniuose darbuose, kūrybinėse užduotyse.

7.4. Muzika:

Vertinamas muzikavimas, muzikos kalbos praktika, muzikos klausymas, apibūdinimas bei muzikinė raiška socialiniame gyvenime (muzikiniai pasirodymai mokyklinėje ir nemokyklinėje aplinkoje).

7.5. Dailė:

Vertinama dailės raiška, dailėtyra, dailės raiška socialinėje kultūrinėje aplinkoje.

7.6. Technologijos:

Vertinamos veiklos sritys: projektavimas, informacijos rinkimas ir panaudojimas, medžiagų pažinimas, technologinių procesų, jų rezultatų pateikimas ir vertinimas.

7.7. Fizinis ugdymas:

Vertinamas pagrindinių judesių lavinimas, atletinė veikla, judrieji ir atitinkantys amžių sporto žaidimai, koreguojamoji kūno kultūra bei fizinis aktyvumas gamtoje.

7.8. Šokis:

Vertinamas šokis, šokio kūryba, šokio stebėjimas, interpretavimas bei vertinimas, šokio raiška socialiniame kultūriniam bendruomenės gyvenime.

7.9. Užsienio (anglų) kalba:

Vertinama mokinio sąveika ir raiška žodžiu (kalbėjimas), sakytinio teksto supratimas (klausymas), rašytinio teksto supratimas (skaitymas) ir rašytinio teksto kūrimas (rašymas).

7.10. Dorinis ugdymas:

Vertinama mokinio pastangos, siekiant pažinti dėstomą dalyką, stropiai atliekant užduotis, aktyviai dalyvaujant pamokose, pagarbiai bendraujant ir bendradarbiaujant su kitais.

8. Mokytojai dalykininkai (anglų kalbos, dorinio ugdymo, muzikos, šokio) individualius mokinių pasiekimus aprašo el. dienyne atsižvelgiant į pamokų skaičių per savaitę:

jei 1 pam. / sav. – 1 įrašas per mėnesį;

jei 2 pam. / sav. – 2 įrašai per mėnesį.

9. Mokyklos pradinių klasių mokinių pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema sukurta remiantis šiais dokumentais:

9.1. Pradinio ugdymo samprata (individualios pažangos vertinimas);

9.2. Bendrosiomis programomis ir Išsilavinimo standartais;

9.3. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo samprata.

MOKINIŲ PAŽANGOS IR PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimo tvarka (toliau Tvarka) parengta vadovaujantis „Mokinių vertinimo samprata“, patvirtinta LR švietimo ir mokslo ministro 2004 m. vasario 25 d. įsakymu Nr. ISAK-256; Bendrojo lavinimo mokyklų 2019–2021 metų bendraisiais ugdymo planais, patvirtintais švietimo ir mokslo ministro 2019 m. balandžio 15 d. įsakymais Nr. V-413, Nr. V-417, Pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos švietimo ir mokslo ministro 2015 m. gruodžio 21 d. įsakymu Nr. V-1309, 2016 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. V-610.

2. Ši tvarka reglamentuoja mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimą, įsivertinimą, kontrolinių darbų krūvį, tėvų apie mokinių mokymosi sėkmingumą ir pažangumą informavimą. Tvarkoje aptariami vertinimo tikslai ir uždaviniai, vertinimo principai ir nuostatos, vertinimas ugdymo procese, įvertinimų fiksavimas, vertinimo informacijos analizė, informavimas.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

3. Vertinimo tikslai:

- 3.1. padėti mokiniui mokytis ir bręsti kaip asmenybei;
- 3.2. pateikti informaciją apie mokinio mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą;
- 3.3. nustatyti mokytojo, mokyklos darbo sėkmę, priimti pagrįstus sprendimus.

4. Vertinimo uždaviniai:

- 4.1. padėti mokiniui pažinti save, suprasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses, įvertinti savo pasiekimų rezultatus, planuoti tolesnę pažangą;
- 4.2. padėti mokytojui išvelgti mokinio mokymosi galimybes, nustatyti problemas ir spragas, diferencijuoti ir individualizuoti darbą, parinkti ugdymo turinį ir metodus;
- 4.3. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos;
- 4.4. nustatyti mokyklai savo darbo kokybę, planuoti ugdymo turinį ir procesą, suteikti mokiniams pagalbą.

III SKYRIUS VERTINIMO NUOSTATOS IR PRINCIPAI

5. Vertinimo nuostatos:

- 5.1. vertinimas grindžiamas amžiaus tarpsnių psichologiniais ypatumais, individualiais mokinio poreikiais;
- 5.2. vertinama tai, kas buvo numatyta pasiekti ugdymo procese: mokinių žinios ir supratimas, bendrieji ir dalyko gebėjimai, įgūdžiai, pastangos, asmeninė pažanga, vengiama lyginti mokinių pasiekimus tarpusavyje.
- 5.3. vertinimas skirtas padėti mokytis – mokinys laiku gauna grįžtamąją informaciją apie savo mokymosi patirtį, pasiekimus ir pažangą, jis mokosi vertinti ir įsivertinti.

6. Vertinimo principai:

- 6.1. tikslingumas (vertinimo metodai atitinka mokymosi turinį);
- 6.2. atvirumas ir skaidrumas (su mokiniais tariamasi dėl (į)vertinimo formų, laiko, aiškūs vertinimo kriterijai);
- 6.3. objektyvumas (siekiama kuo didesnio vertinimo patikimumo, remiamasi standartais);
- 6.4. informatyvumas (vertinimo informacija aiški, išsami, savalaikė, nurodoma, ką mokinys jau išmoko, kur spragos, kaip ištaisyti);

6.5. aiškumas (vertinimas grindžiamas aiškiais, mokiniams suprantamais kriterijais, aptartais dalyko metodikos grupėje. Mokytojas vertinimo kriterijus aptaria su mokiniams mokslo metų pradžioje ir pabaigoje ir pagal poreikį (pradedant naują skyrių, temą ar pan.).

IV SKYRIUS VERTINIMO PLANAVIMAS

7. Planuodamas ugdymo procesą, mokytojas planuoja ir vertinimą, siedamas jį su mokymosi uždaviniais, atsižvelgdamas į mokinių mokymosi patirtį ir galias.

8. Mokytojas vertinimą fiksuoja pasirenkamųjų dalykų, dalykų modulių programose, ilgalaikiuose ir detaliuosiuose planuose.

9. Vertinimo metodus ir formas mokytojai derina tarpusavyje kolegijos metu rugpjūčio mėnesį, su mokiniams aptaria per pirmą pamoką, su tėvais – per pirmąją klasės tėvų susirinkimą.

10. Mokiniams, kurie mokosi pagal pritaikytas programas, teminiame plane numatomas individualus vertinimas.

11. Atsižvelgiant į mokinių mokymosi pasiekimus, vertinimo užduotys, atsiskaitymo laikais gali būti koreguojami.

V SKYRIUS VERTINIMAS UGDYMO PROCESSE

12. Mokinių, kurie mokosi pagal pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami 10 balų sistema: 10 – puikiai, 9 – labai gerai, 8 – gerai, 7 – pakankamai gerai, 6 – patenkinamai, 5 – pakankamai patenkinamai, 4 – silpnai, 3 – blogai, 2 – labai blogai, 1 – nieko neatsakė, neatliko užduoties.

13. Pažymiais nevertinami dorinio ugdymo, žmogaus saugos, specialiosios medicininės fizinio pajėgumo grupės mokinių fizinio ugdymo ir dalykų modulių pasiekimai, rašoma: „įskaityta“, „neįskaityta“.

14. Mokiniai, pagal gydytojo pažymą atleistam nuo kūno kultūros pamoką pusmečio ar metinių pažymių stulpelyje rašoma „atl.“.

15. Rugsėjo mėnuo skiriamas adaptacijai, taikomas formuojamasis vertinimas.

16. Mokinių pažangos ir pasiekimų vertinimas ugdymo procese grindžiamas jų mokymosi eigos stebėjimu (taikomas formuojamasis vertinimas). Mokiniams būtina laiku teikti informaciją (komentarais žodžiu ar raštu) apie tai, kas padaryta gerai, ką reikia tobulinti, kaip tai atlikti, kad būtų pasiekti mokymosi uždaviniai pagal sutartus kriterijus.

17. Vertinimą ugdymo procese sudaro vienas kitą sąlygojantis diagnostinis, formuojamasis bei kaupiamasis vertinimas, vertinimo tipai, kurie numatomi kiekvieno mokytojo dalyko teminiame plane.

17.1. Mokinių vertinimo dažnumas, pažymių skaičius:

17.1.1. ne mažiau trijų pažymių per pusmetį mokomųjų dalykų turinčių 1 savaitinę valandą;

17.1.2. ne mažiau penkių pažymių per pusmetį mokomųjų dalykų turinčių 2 ir daugiau savaitinių valandų.

18. Mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo formos, už kurias rašomas pažymys:

18.1. kontrolinis darbas – tai 45-90 min. trukmės darbas raštu, skirtas patikrinti, kaip įvaldyta dalyko programos tema, skyrius, programos dalis;

18.2. apklausa raštu – tai darbas raštu, trunkantis mažiau nei 30 min.;

18.3. apklausa žodžiu – greitas mokinio ar klasės patikrinimas. Užduotys turi būti konkrečios, trumpos, aiškios;

18.4. savarankiškas darbas gali trukti iki 30 min.;

18.5. laboratoriniai (praktiniai) darbai, trunkantys ne mažiau kaip 35 min. ugdo mokinių praktinius gebėjimus: teorinės žinios pritaikomos praktiškai;

18.6. bandomieji patikrinamieji darbai (120 min.);

18.7. dalyvavimas miesto, respublikos konkursuose, olimpiadose;

18.8. dalyvavimas projektuose.

19. Informacija apie mokinio pasiekimus ir pažangą kaupiama Mokytojo užrašuose naudojant kaupiamąjį vertinimą, kurį sudaro kaupiamieji balai ar „+, -“ sistema. Apibendrintas pažymys rašomas už šias mokinio veiklas:

- 19.1. apklausą raštu;
- 19.2. apklausą žodžiu;
- 19.3. namų darbus;
- 19.4. darbą pamokoje (individualų darbą, darbą grupėse);
- 19.5. savarankišką darbą;
- 19.6. klausymo suvokimo įgūdžių suformavimą;
- 19.7. skaitymo įgūdžių suformavimą;
- 19.8. socialinių įgūdžių suformavimą.

20. Kontrolinio darbo skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

20.1. mokiniams per dieną skiriamas vienas kontrolinis darbas;

20.2. apie kontrolinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę, su mokiniams aptariama kontrolinio darbo struktūra, tikslai, vertinimo kriterijai. Prieš vykdant kontrolinį darbą, skiriamas laikas izeitai medžiagai pakartoti, įtvirtinti. Rekomenduojama sudarant kontrolinio darbo užduotis laikytis eiliškumo: nuo lengvesnių užduočių eiti prie sunkesnių. Kontrolinio darbo užduotys parenkamos įvairios, nelabai sunkios, kad kiekvienas mokinys galėtų atlikti nors kelias paprastesnes ir gauti teigiamą įvertinimą. Rekomenduojama užduotis pateikti taip, kad būtų nurodytos kiekvienos užduoties ar klausimo įvertinimas balais;

20.3. kontrolinių darbų atlikimo laiką derina klasėje dirbantys mokytojai, fiksuodami kontrolinių darbų tvarkaraštyje e-dienyne;

20.4. pirmą dieną po mokinių atostogų kontrolinis darbas nerašomas;

20.5. informaciniai testai, bendri asocijuotų mokyklų kontroliniai darbai, suderinus su direktoriaus pavaduotojais ugdymui, rašomi iki mokinių pavasario atostogų;

20.6. mokytojas kontrolinio darbo rezultatus mokiniams pristato ne vėliau kaip po 6 darbo dienų nuo darbo vykdymo datos. Individualiai komentuoja vertinimą, aptaria su mokiniu sunkumus ir galimybes, organizuoja kontrolinio darbo įsivertinimą;

20.7. esant 50% ir daugiau neigiamų įvertinimų, rekomenduojama kontrolinį darbą perrašyti;

20.8. mokinys, dėl ligos ar kitų svarbių priežasčių nedalyvavęs kontroliniame darbe, turi teisę atsiskaityti su mokytoju sutartu laiku. Mokinys, be pateisinamos priežasties nedalyvavęs kontroliniame darbe, atsiskaitymo laiką ir terminus derina su dalyko mokytoju;

20.9. jei mokinys sirgo ilgiau negu 2 savaites, atsiskaitymų darbus turi atlikti iki pusmečio pabaigos su mokytoju sutartu laiku;

20.10. mokiniui, gavusiam neigiamą įvertinimą, rekomenduojama suteikti galimybę perrašyti kontrolinį darbą (laiką suderinus su mokytoju), dėl įvertinimų fiksavimo sprendžia dalyko mokytojas, bet ne vėliau kaip 2 savaites.

21. Apklausos raštu skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

21.1. apklausa atliekama ne daugiau kaip iš vienos pamokos medžiagos;

21.2. darbai gražinami ir su rezultatais mokiniai supažindinami ne vėliau kaip per savaitę;

21.3. mokiniai, praleidę apklausą, atsiskaityti neprivalo;

21.4. iš anksto apie apklausą mokiniai gali būti ir neinformuojami;

22. Savarankiško darbo skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

22.1. mokiniai gali naudotis mokytojo nurodytomis mokymo priemonėmis;

22.2. savarankiško darbo tikslas – sužinoti, kaip mokinys geba pritaikyti įgytas žinias individualiai atlikdamas praktines užduotis;

22.3. darbų patikrinimas gali vykti pasirinktinai (pvz., tikrinami ne visų mokinių darbai);

22.4. patikrinti ir įvertinti savarankiški darbai turi būti gražinti per savaitę nuo atlikimo dienos;

22.5. apie savarankiško darbo rašymą iš anksto informuoti nebūtina (nebent reikalingos priemonės).

23. Laboratorinių (praktinių) darbų skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

23.1. apie laboratorinį (praktinį) darbą pranešama mokiniams ne vėliau kaip prieš vieną pamoką;

23.2. darbo rezultatai paskelbiami per savaitę ;

23.3. mokinys, neatvykęs į laboratorinį (praktinį) darbą, atsiskaityti neprivalo.

24. Trumpalaikių projektinių darbų skyrimo bei vertinimo ir įsivertinimo tvarka:

- 24.1. trumpalaikiai projektiniai darbai rengiami iš vienos temos arba gali būti ir integruoti;
- 24.2. apie projektinį darbą mokiniai informuojami ne vėliau kaip prieš savaitę;
- 24.3. trumpalaikį projektinį darbą gali atlikti 1 mokinys arba grupė;
- 24.4. galutinis vertinimas susideda iš vertinimų:
  - 24.4.1. už atsakymą į temą ir pateiktą medžiagą;
  - 24.4.2. už darbo pristatymą;
  - 24.4.3. už darbo estetiškumą;
  - 24.4.4. už atsakymus į papildomus 2-3 klausimus iš temos, pateiktas mokytojo arba mokinių;
  - 24.4.5. kiekviena dalis vertinama dešimtbalės sistemos požymiu ir vedamas aritmetinis vidurkis.
25. Tikrinamieji darbai, pageidaujant mokiniams, privaloma perrašyti, jeigu daugiau kaip 50% mokinių už jį gavo nepatenkinamą įvertinimą.
26. Tikrinamieji darbai neskiriami I-ojo ir II-ojo pusmečio paskutinę savaitę.
27. Rugsėjo mėnuo naujai į mokyklą atvykusiems mokiniams skirtas adaptacijai ir mokiniai nepatenkinamais įvertinimais nevertinami.

VI SKYRIUS

ĮVERTINIMO FIKSAVIMAS, VERTINIMO INFORMACIJOS ANALIZĖ

28. Mokinių kontrolinės užduotys, savarankiški, projektiniai, kūrybiniai, laboratoriniai darbai, apklausų rezultatai, kai mokiniai parodo Išsilavinimo standartuose numatytas žinias, supratimą ir gebėjimus, vertinami pažymiais, kurie surašomi į dienyną tą dieną, kada buvo vykdomi.
29. Pusmečio ir metinio pažymio vedimas.
  - 29.1. pusmečio pažymiai mokiniams vedami iš to pusmečio pažymių aritmetinio vidurkio juos apvalinant ($4,5 \approx 5$; $4,4 \approx 4$). Metinis įvertinimas vedamas atsižvelgiant į mokinio daromą pažangą;
  - 29.2. dalykų, kurie neturi modulių, metinis įvertinimas rašomas iš pusmečių aritmetinio vidurkio, atsižvelgiant į šiuos reikalavimus:
    - 29.2.1. jei antrojo pusmečio įvertinimas yra didesnis už pirmojo pusmečio, tai rašomas aukštesnis įvertinimas;
    - 29.2.2. jei antrojo pusmečio įvertinimas yra žemesnis už pirmojo pusmečio, tai metinis įvertinimą išvesti rekomenduojama iš visų mokslo metų įvertinimų aritmetinio vidurkio.
  - 29.3. Vykdamt nuotolinį mokymą:
    - 29.3.1. EDUKA užduočių vertinimo procentinę išraišką keisti į pažymį;
    - 29.3.2. nuolat naudoti kaupiamąjį vertinimą;
    - 29.3.3. atsiskaitomųjų darbų metu mokiniai privalo įsijungti vaizdo kameras;
    - 29.3.4. nesavarankiškai atliktos užduotys (identiški darbai) vertinamos nepatenkinamu pažymiu – 2 (dvejetu).
30. Pusmečio ir mokslo metų įvertinimai pasiekimų apskaitos dokumentuose fiksuojami pažymiais arba rašoma – „įskaityta“, „neįskaityta“, „neatestuota“ (neatestuotas mokinys – mokinys, praleidęs 2/3 pusmečio pamokų ir neatsiskaitęs už ugdymo plano privalomojo dalyko mokslo programą ar programos dalį (pusmečio kursą)).
31. 1-ųjų ir 5-ųjų klasių mokinių pažangos ir pasiekimų rezultatai aptariami po adaptacinio laikotarpio, dalyvaujant klasių auklėtojams ir dalykų mokytojams.
32. Individualūs mokinio pasiekimai ir pažanga yra aptariami nemažiau kaip du kartus per mokslo metus klasių tėvų susirinkimų arba individualių pokalbių metu dalyvaujant klasės auklėtojui, pageidaujant ir atitinkamo dalyko mokytojui, mokiniui ir mokinio tėvams.
33. Pagal poreikį organizuojamas mokinių pasiekimų aptarimas pagal klasių grupes (5-os, 6-os ir t. t.) su visais šiose klasėse dėstančiais mokytojais, kuruojančiu pavaduotoju ir klasių auklėtoju.
34. Mokinių pasiekimai nuolat stebimi ir, esant reikalui, vaiko gerovės komisijoje, dalyko mokytojų, mokyklos vadovų pasitarimuose aptariami.
35. Mokytojų metodinėse grupėse analizuojami diagnostinių kontrolinių darbų, standartizuotų testų, PUPP, pusmečių ir metiniai rezultatai. Priimami sprendimai dėl mokymo metodų ir strategijų, mokymosi užduočių, šaltinių tinkamumo, išteklių panaudojimo veiksmingumo, ugdymo tikslų realumo.

36. Direktoriaus pavaduotojas ugdymui rengia mokinių mokymosi pasiekimų ir pažangos ataskaitas, kurias pristato ir aptaria vadovų susirinkime, Mokytojų tarybos posėdyje, klasių tėvų susirinkimuose.

VII SKYRIUS

VAIKO INDIVIDUALIOS PAŽANGOS STEBĖSENOS IR VERTINIMO TVARKA

37. Individualios mokinio pažangos stebėjimas, fiksavimas ir įsivertinimas įgyvendinimas pagal mokyklos direktoriaus 2023 m. birželio 22 d. įsakymu Nr. 12 patvirtintą Individualios mokinio pažangos stebėjimo, fiksavimo ir įsivertinimo aprašą.

VIII SKYRIUS

TĖVŲ (GLOBĖJŲ, RŪPINTOJŲ) INFORMAVIMO TVARKA

38. Mokymosi pasiekimai fiksuojami elektroniniame dienyne „Mano dienynas“, 1-4 klasių mokinių el. dienyne pusmečių ir metiniai pasiekimai, programoje „ClassDojo“ – kasdieniai, tarpiniai.

40. Klasių auklėtojai ne rečiau kaip kartą per pusmetį informuoja tėvus apie mokinių pasiekimus ir daromą pažangą.

41. Po pusmečių tarpinių rezultatų aptarimo, jeigu mokiniui gresia 3 ir daugiau nepatenkinamų įvertinimų, apie tai klasių auklėtojai informuoja direktoriaus pavaduotojus ir mokinių tėvus (gal kitoks siūlymas).

42. Iškilus mokymosi, lankomumo ar elgesio problemų, tėvus (globėjus, rūpintojus) informuoja klasių auklėtojai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas įvairiais būdais: skambinant, individualiais pokalbiais, rašant laiškus, pranešimus e-dienyne, lankantis namuose.

43. Klasių auklėtojai organizuoja klasės tėvų susirinkimus ne rečiau kaip 2 kartus per mokslo metus pagal su administracija suderintą grafiką. Pirmas tėvų susirinkimas organizuojamas rugsėjo mėnesį, kuriame tėvai supažindinami su mokymosi pasiekimų ir pažangos vertinimo sistema, antrasis – pasibaigus I-ajam pusmečiui.

44. Administracija kartą per metus organizuoja švietėjišką tėvų savaitę, 5-ą klasių mokytojų ir tėvų „apskritus stalus“ (esant poreikiui ir kitoms klasių grupėms), kurių metu tėvai susitinka su administracija, konsultuojasi su jų vaikus mokančiais mokytojais. Mokytojai tėvams individualiai pateikia informaciją apie jų vaiko mokymosi pasiekimus ir pažangą.

NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMO MOKYKLOJE TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Neformaliojo vaikų švietimo organizavimo tvarkos apraše pateikiamas neformaliojo ugdymo tikslas, uždaviniai, objektas, principai, įgyjamos kompetencijos, neformaliojo ugdymo organizavimo tvarka.

2. Neformalusis vaikų švietimas įgyvendinamas pagal Neformaliojo vaikų švietimo koncepciją, patvirtintą Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministro 2005 m. gruodžio 30 d. įsakymu Nr. ISAK-2695 (Žin., 2006, Nr.4-115).

II SKYRIUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO TIKSLAS IR UŽDAVINIAI

3. Neformaliojo vaikų švietimo tikslas – per kompetencijų ugdymą formuoti asmenį, sugebantį tapti aktyviu visuomenės nariu, padėti tenkinti pažinimo, lavinimosi ir saviraiškos poreikius.

4. Neformaliojo vaikų švietimo uždaviniai:

4.1. ugdyti ir plėtoti mokinių kompetencijas per saviraiškos poreikio tenkinimą;

4.2. spręsti socialinės integracijos problemas: mažiau galimybių turinčių (esančių iš kultūriškai, geografiškai, socialiai-ekonomiškai nepalankios aplinkos ar turinčių specialiųjų poreikių), ypatingų poreikių (itin gabių ir talentingų) vaikų, integravimas į visuomeninį gyvenimą, socialinių problemų sprendimas;

4.3. lavinti gebėjimą kritiškai mąstyti, rinktis ir orientuotis dinamiškoje visuomenėje;

4.4. ugdyti pilietiškumą, tautiškumą, demokratišką požiūrį į pasaulėžiūrų, įsitikinimų ir gyvenimo būdų įvairovę.

III SKYRIUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO OBJEKTAS IR PRINCIPAI

5. Neformaliojo vaikų švietimo objektas yra mokiniai.

6. Neformaliajame vaikų švietime laikomasi šių principų.

6.1. aktualumo – neformaliojo vaikų švietimo siūlomų veiklų pasiūla skirta socialinėms, kultūrinėms, asmeninėms, edukacinėms, profesinėms ir kitoms kompetencijoms ugdyti;

6.2. demokratiškumo – neformaliojo vaikų švietimo mokytojai, tėvai ir vaikai yra bendro ugdymosi proceso kūrėjai, kartu identifikuoja poreikius;

6.3. prieinamumo – sudaromos visos sąlygos asmens kompetencijoms ugdytis per pasirinktą veiklą. Siūlomos veiklos ir ugdymosi būdai yra prieinami visiems pagal amžių;

6.4. individualizavimo – ugdymas individualizuojamas pagal kiekvienam asmeniui reikalingą kompetenciją, atsižvelgiant į jo asmenybę, galimybes, poreikius ir pasiekimus;

6.5. savanoriškumo – mokiniai laisvai renkasi labiausiai tinkamas veiklas kompetencijoms ugdyti, dalyvauja jose savo noru.

IV SKYRIUS NEFORMALIOJO VAIKŲ ŠVIETIMO ORGANIZAVIMAS

7. Kiekvienų metų balandžio - gegužės mėnesiais vyksta neformaliojo vaikų švietimo veiklų (būrelių) pristatymas, įvertinimas pagal atskirai sudarytą grafiką.

8. Iki gegužės 20 d. atlikti neformaliojo švietimo veiklų poreikio 1-10 klasėse tyrimą. Apklausos rezultatus pristatyti mokytojų tarybos posėdyje birželio mėnesį. Atsižvelgdami į populiariausias sritis mokytojai rengia programas.

9. Neformaliojo vaikų švietimo valandos mokytojams skiriamos atsižvelgiant į mokytojo darbo krūvį, parengtos programos turinį, siekiamą rezultatą, būrelį pasirinkusių mokinių skaičių, turimas lėšas.

10. Rugsėjo pirmą savaitę skelbiama mokiniams neformaliojo vaikų švietimo veiklų (būrelių) pasiūla mokslo metams.

11. Iki rugsėjo 5 d. būrelių vadovai parašo programas, laikydamiesi neformaliojo vaikų švietimo programos rašymo reikalavimų, ir pateikia direktoriaus pavaduotojui ugdymui, atsakingam už neformaliojo vaikų švietimo organizavimą mokykloje, programos suderinimui. Neformaliojo vaikų švietimo programą tvirtina mokyklos direktorius.

12. Neformaliojo vaikų švietimo veiklą būrelių vadovai žymi e-dienyne laikydamiesi e-dienyno pildymo reikalavimų.

13. Mokiniai renkasi neformaliojo vaikų švietimo programas, padedančias atsiskleisti jų pomėgiams, talentams. Mokinių skaičių neformaliojo vaikų švietimo grupėje pagal turimų mokymo lėšų dydį nustato mokyklos vadovas, suderinęs su mokyklos taryba. (Priedas Nr. 5)

14. Neformaliojo vaikų švietimo (NVŠ) programose dalyvaujantys mokiniai žymimi Mokinių registre

---

2023–2024 M. M. NEFORMALUSIS ŠVIETIMAS

Pagal Bendrąjį Ugdymo planą skiriama 38 val., panaudota 35 val. Mokykloje neformaliojo švietimo valandos skiriamos vadovaujantis:

1. 2023–2024 m. m. ir 2024–2025 m. m. mokyklos ugdymo planu;
2. neformaliojo švietimo grupės sudaromos iš tos pačios klasės, paralelių ar gretimų klasių mokinių esant ne mažiau 12 mokinių;
3. mokytojų pateiktais prašymais.

1-4 klasėse pagal bendrąjį ugdymo planą numatyta 20 val. / sav.

Vadovas	Būrelio pavadinimas	Skiriamos valandos
V. Truncienė	Vokiečių klb su kiškiu Hansu	1
	Vokiečių klb ABC	1
	Vokiečių klb pagrindai	1
	Mokomės kalbėti vokiškai	1
V. Valauskienė	Gamtamoksliniai tyrimai 1-2 kl.	1
A. Baškienė	Gamtamoksliniai tyrimai 3-4 kl.	1
S. Grišiuvienė	Sportiniai žaidimai 1-2 kl.	1
S. Rimkuvienė	Sportiniai žaidimai 3-4 kl.	1
L. Stasiulevičienė	Etnokultūros studija 1-3 kl.	1
A. Baltrušaitienė	Teatro studija „Žaidžiame teatrą“ 2-3 kl.	2
M. Jucevičienė	Cunning 1 kl.	2
	Molinukas 1-4 kl.	2
L. Daunienė	Jaunučių chorelis	2
J. Leščauskienė	Knygų studija „Atrask. Skaityk. Veik.“ 1-4 kl.	1
I. Makauskienė	Menų laboratorija 1-okai	1
	Mažieji amatininkai 2-4 kl.	1
V. Milkintas	Šachmatai „Juoda – Balta“	1
L. Kasparienė	Robotika 1-2 kl.	1
	Robotika 3-4 kl.	1
		23

5-10 klasėse pagal bendrąjį ugdymo planą numatyta 18 val. / sav.

Vadovas	Būrelio pavadinimas	Skiriamos valandos
V. Valiuška	Judrieji žaidimai ir estafetės 5-6 kl.	2
J. Leščauskienė	Knygų studija „Atrask. Skaityk. Veik.“ 5-10 kl.	1
M. Jucevičienė	Paletė 5-10 kl.	2
R. Slunksnys	Muzikos akademija	2
I. Makauskienė	Grožį kuriame patys 5-8 kl.	2
A. Vaitkevičienė	Senolių šventės ir žygiai 5-8 kl.	2
V. Milkintas	Šachmatai „Juoda – Balta“	1
		12

MOKINIŲ LYGIŲ GALIMYBIŲ IR SAUGUMO UŽTIKRINIMO SISTEMA

ŠVIETIMO PAGALBOS TEIKIMO TVARKA SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINTIEMS MOKINIAMS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Mokyklos švietimo pagalbos (toliau – pagalbos) teikimo tvarka specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams nustato pagalbos tikslą, uždavinius, teikėjus, gavėjus bei organizavimą.

2. Pagalbos teikimas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams – tai pedagoginių priemonių sistema, padedanti užtikrinti veiksmingą šių mokinių ugdymą.

3. Pagalbos teikimas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams mokykloje organizuojamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos švietimo įstatymu, kitais įstatymais, Švietimo, mokslo ir sporto ministerijos teisės aktais ir šia tvarka.

II SKYRIUS PAGALBOS TIKSLAI IR UŽDAVINIAI

4. Pagalbos tikslas – didinti specialiųjų ugdymosi poreikių turinčio mokinio ugdymosi veiksmingumą.

5. Uždaviniai:

5.1. nustatyti mokinio specialiuosius ugdymosi poreikius ir juos tenkinti;

5.2. stiprinti mokytojų gebėjimą ugdyti mokinius, turinčius specialiųjų ugdymosi poreikių, mokytojų ir tėvų (globėjų, rūpintojų) bendradarbiavimą;

5.3. sukurti palankias ugdymosi sąlygas specialiųjų ugdymosi poreikių turintiems mokiniams;

5.4. padėti mokiniams adaptuotis mokykloje ar naujoje ugdymo pakopoje;

5.5. užtikrinti mokinių saugumą mokykloje.

III SKYRIUS PAGALBOS TEIKĖJAI IR GAVĖJAI

6. Pagalbos mokiniams teikėjai – specialusis pedagogas, logopedas, psichologas, socialinis pedagogas, mokinio padėjėjas, klasės (dalyko) mokytojas, klasės auklėtojas.

7. Pagalbos gavėjai – specialiųjų ugdymosi poreikių turintys mokiniai.

IV SKYRIUS PAGALBOS ORGANIZAVIMAS

8. Pagalba teikiama, kai:

8.1. į mokyklos psichologą, logopedą ir/ar socialinį pedagogą individualiai kreipiasi mokinys arba jo tėvai;

8.2. ją skiria mokyklos Vaiko gerovės komisija ir/ar švietimo pagalbos tarnyba.

9. Klasės auklėtojas:

9.1. rūpinasi mokinio asmenybės ugdymu bei branda;

9.2. siekia pažinti auklėtinio poreikius, interesus, mokymosi galias ir sunkumus;

9.3. padeda mokiniui spręsti psichologines, socialines, bendravimo, mokymosi ir kitas problemas;

9.4. bendrauja ir bendradarbiauja su mokinio tėvais, dalyko mokytojais, švietimo pagalbos specialistais.

10. Klasės (dalyko) mokytojas:

10.1. pastebėjęs mokinio ugdymosi sunkumus, apie tai informuoja mokyklos Vaiko gerovės komisiją, kuri atlieka mokinio specialiųjų ugdymosi poreikių pirminį įvertinimą;

10.2. rengia reikalingą dokumentaciją, jei mokinį nusprendžiama vertinti švietimo pagalbos tarnyboje dėl specialiojo ugdymosi ir/ar švietimo pagalbos skyrimo;

10.3. su specialiuoju pedagogu ir/ ar logopedu aptaria mokinio pasiekimus, numato tinkamus darbo būdus ir metodus;

10.4. konsultuojamas specialiojo pedagogo ir/ar logopedo rengia pritaikytas ar individualizuotas programas;

10.5. vertina mokinio pažangą ir mokymosi pasiekimus pagal programos turinį;

10.6. pastebėjęs mokinio, mokomo pagal pritaikytą ar individualizuotą bendrojo ugdymo programą, žymų mokymosi rezultatų pagerėjimą, kreipiasi į mokyklos Vaiko gerovės komisiją dėl programos nutraukimo.

11. Mokyklos specialusis pedagogas:

11.1. teikia pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių mokiniams, ką ją paskiria švietimo pagalbos tarnyba.

11.2. atlieka mokinio pedagoginį vertinimą, nustato jo žinių, mokėjimų ir įgūdžių lygį bei specialiuosius ugdymosi poreikius;

11.3. numato ugdymo tikslus ir uždavinius bei jų pasiekimo metodus ir būdus;

11.4. veda individualias, pogrupines ir grupines pratybas;

11.5. padeda mokiniams įsisavinti mokomųjų programų turinį ir lavina pažinimo funkcijas;

11.6. pataria mokytojams, kaip pritaikyti mokomąją medžiagą ir metodines priemones, pritaikyti ir individualizuoti Bendrąsias programas;

11.7. konsultuoja tėvus (ar vaiko globėjus, rūpintojus), mokytojus, teikia jiems metodinę pagalbą specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių ugdymo klausimais.

12. Mokyklos logopedas:

12.1. įvertina mokinių kalbos raidos ypatumus, nustato kalbos ir kalbėjimo sutrikimus;

12.2. šalina mokinių kalbos ir kalbėjimo sutrikimus;

12.3. numato specialiosios pedagoginės pagalbos teikimo tikslus ir uždavinius, jų pasiekimo būdus ir metodus, atitinkančius specialiuosius mokinio poreikius ir galimybes, ir juos taiko;

12.4. sudaro individualias, pogrupines ir grupines mokinių kalbos ugdymo programas, jas taiko;

12.5. konsultuoja mokytojus, sudarant pritaikytas ir individualizuotas bendrojo ugdymo programas, rengiant metodinę medžiagą;

12.6. bendradarbiauja su specialiųjų ugdymosi poreikių turinčių mokinių tėvais, kitais asmenimis, tiesiogiai dalyvaujančiais ugdymo procese.

13. Mokyklos psichologas:

13.1. įvertina mokinio galias ir sunkumus, asmenybės ir ugdymosi problemas, specialiuosius ugdymosi poreikius;

13.2. lavina mokinių kognityvines funkcijas individualių ir grupinių užsiėmimų metu;

13.3. vykdo psichologinių problemų prevenciją: rengia, organizuoja ir įgyvendina prevencines programas bei priemones;

13.4. stiprina mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) gebėjimą bendrauti su mokiniais, turinčiais psichologinių problemų;

13.5. kuria palankias psichologines sąlygas ugdymo (-si) procese.

14. Mokyklos socialinis pedagogas:

14.1. įvertina ir padeda mokiniams spręsti įvairias iškylančias problemas (pagrindinių mokinio reikmių tenkinimas, saugumo užtikrinimas, socialinė adaptacija ir kt.);

14.2. teikia mokiniams socialinę pedagoginę pagalbą, veda individualius ir grupinius užsiėmimus;

14.3. organizuoja ir inicijuoja socializacijos programų kūrimą;

14.4. renka informaciją, ją analizuoja ir daro išvadas apie socialinės rizikos grupės mokinius;

14.5. atstovauja vaikui ir gina jo teises švietimo įstaigoje ir už jos ribų.

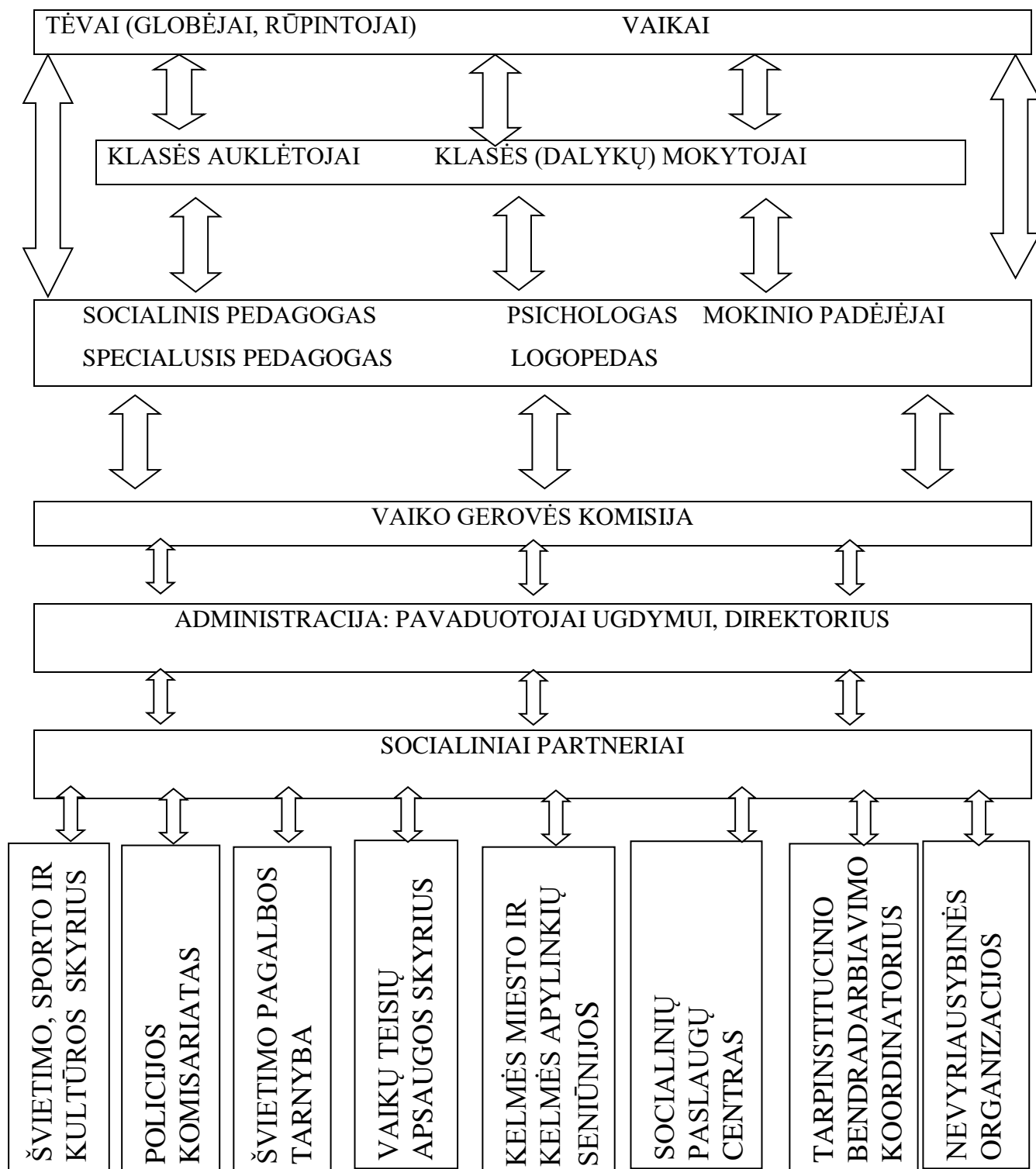
15. Mokinio padėjėjas:

15.1. dirba su mokiniu ar mokinių grupe, bendradarbiaudamas su mokytoju, specialiuoju pedagogu, logopedu ir kitais švietimo pagalbos specialistais;

15.2. padeda įgyvendinti ugdymo tikslų ir uždavinių pasiekimo būdus bei pagalbos mokiniams teikimo metodus.

VAIKO GEROVĖS UŽTIKRINIMO SISTEMA

SPECIALIŲJŲ UGDYMO SI POREIKIŲ TURINČIŲ MOKINIŲ MOKYMO SI PASIEKIMŲ VERTINIMO TVARKA

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Specialiųjų ugdymosi poreikių (toliau – SUP) turinčių mokinių, besimokančių visiškos integracijos forma, mokymosi pasiekimų vertinimo tvarka nustato SUP turinčių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tikslą, uždavinius, teikėjus ir gavėjus bei vertinimo vykdymą, informavimą.

2. SUP turinčių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimas – tai nuolatinis informacijos apie mokinio mokymosi pažangą, pasiekimus ir pokyčius kaupimas, apibendrinimas, analizavimas.

II SKYRIUS VERTINIMO TIKSLAS, UŽDAVINIAI

3. Tikslas. Didinti SUP turinčių mokinių ugdymo(si) efektyvumą ir kelti mokymosi motyvaciją, sistemingai vertinant jų mokymosi pasiekimus, pažangą ir pokyčius.

4. Uždaviniai:

4.1. padėti mokiniui pažinti save, atskleisti jo stipriąsias ir silpnąsias puses;

4.2. įžvelgti mokinio mokymosi galimybes ir individualius poreikius, diferencijuoti ir individualizuoti darbą ugdymo procese;

4.3. ugdyti mokinio savikontrolės įgūdžius, skatinant įvertinti savo mokymosi pasiekimus ir numatyti sėkmingos mokymosi patirties sritis;

4.4. pritaikyti ugdymo turinį ir darbo metodus bei būdus, atsižvelgiant į kiekvieno mokinio gebėjimus, pažinimo procesų ypatumus;

4.5. stiprinti klasės (dalyko) mokytojų, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir švietimo pagalbos specialistų bendradarbiavimą.

III SKYRIUS VERTINIMO TEIKĖJAI, GAVĖJAI

5. Vertinimo teikėjai (vykdytojai) yra klasės (dalyko) mokytojai, švietimo pagalbos specialistai (specialusis pedagogas, logopedas), dirbantys su SUP turinčiais mokiniais.

6. Vertinimo gavėjai yra:

6.1. SUP turintys mokiniai, įvertinti pedagoginėje psichologinėje/švietimo pagalbos tarnyboje ir besimokantys pagal Bendrąsias, pritaikytas ar individualizuotas programas;

6.2. mokiniai, turintys kalbėjimo ir kalbos sutrikimų, kuriuos nustato mokyklos logopedas.

IV SKYRIUS VERTINIMO VYKDYMAS IR INFORMAVIMAS

7. Vertinant SUP turinčių mokinių ugdymo(si) rezultatus, atsižvelgiama į individualius mokinių skirtumus (pažintinės veiklos, elgesio ypatumus, asmenines savybes ir kt.), nuo kurių priklauso, kokių ugdymosi rezultatų gali pasiekti mokinys.

8. SUP turinčius mokinius su vertinimo tvarka supažindina klasės (dalyko) mokytojas ir švietimo pagalbos specialistai (logopedas, specialusis pedagogas) mokslo metų pradžioje (arba mokslo metų eigoje, kai paskiriamas specialusis ugdymas ir (ar) švietimo pagalba).

9. Mokiniai, turintys SUP, ugdomi pagal Bendrąsias, pritaikytas ir individualizuotas programas. Jų pusmečio ir metiniai mokymosi pasiekimai vertinami:

9.1. mokinio, ugdomo pagal Bendrąją programą, pasiekimai pradinio ugdymo koncentre vertinami apibendrinus pasiekimų lygį (patenkinamas, pagrindinis, aukštesnysis). Mokiniai,

nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“ ir tolesnio ugdymo eiga svarstoma mokyklos vaiko gerovės komisijos (toliau – VGK) posėdyje;

9.2. mokinio, ugdomo pagal pritaikytą pradinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami patenkinamuoju lygiu. Jei mokinys daro akivaizdžią pažangą ir jo mokymosi pasiekimai atitinka patenkinamą Bendrosios programos lygį, tikslinga programos pritaikymą nutraukti. Mokiniui, nepasiekusiam patenkinamo pasiekimų lygio, įrašoma „nepatenkinamas“ ir tolesnio ugdymo eiga svarstoma mokyklos VGK posėdyje;

9.3. mokinio, ugdomo pagal individualizuotą pradinio ugdymo programą ir nesiekiančio įgyti pradinio ugdymo išsilavinimą, padaryta arba nepadaryta pažanga fiksuojama rašant „pp“ (padarė pažangą), „np“ (nepadarė pažangos);

9.4. mokinio, ugdomo pagal Bendrąją programą, pasiekimai pagrindinio ugdymo koncentre vertinami 10 balų vertinimo sistema;

9.5. mokinio, ugdomo pagal pritaikytą Bendrąją pagrindinio ugdymo programą, pasiekimai vertinami patenkinamą lygį atitinkančiais balais. Jei mokinys daro akivaizdžią pažangą ir gali mokytis pagal Bendrąją programą (pasiekia patenkinamą Bendrosios programos pasiekimų lygį), mokyklos VGK posėdyje svarstoma apie pritaikytos programos nutraukimą. Taip pat mokyklos VGK svarsto atvejus, kai mokinys nedaro pažangos, besimokydamas pagal pritaikytą dalyko programą;

9.6. mokinio, besimokančio pagal individualizuotą pagrindinio ugdymo programą, žinios, mokėjimai ir įgūdžiai vertinami remiantis ta pačia vertinimo sistema kaip ir visų klasės mokinių, tik individualizuotos programos lygiu, nelyginant su kitų mokinių pasiekimais. Jei mokinys nuolat gauna labai gerus arba nepatenkinamus pažymius, tikslinga koreguoti individualizuotos programos turinį.

10. Sprendimas dėl kurso kartojimo priimamas mokytojų tarybos posėdyje.

11. Vertinant SUP turinčio mokinio, dalyvaujančio pagrindinio ugdymo pasiekimų patikrinime, pasiekimus, atsižvelgiama į pedagoginės psichologinės/švietimo pagalbos tarnybos vertinimo instrukcijos pritaikymo rekomendacijas.

12. Mokinių, turinčių SUP, vertinimas specialiųjų pratybų, kurias veda specialusis pedagogas, metu:

12.1. 1-4 kl. mokiniai vertinami naudojant įvairias skatinimo formas: konkretizuotus pagyrimus, komentarus žodžiu, raštu pateiktas pastabas apie mokinio mokymosi sėkmes ir nesėkmes sąsiuvinuose;

12.2. 5-10 kl. mokiniai vertinami naudojant kaupiamąjį vertinimą, kurį sudaro kaupiamieji balai. Mokiniui, gavusiam tris kaupiamuosius balus, rašomas apibendrintas pažymys, kuris pateikiamas dalyko mokytojui (pastarasis įrašo pažymį į e-dienyną). Kaupiamuosius balus specialusis pedagogas rašo už: apklausą raštu arba žodžiu, savarankišką darbą, namų darbų atlikimą, aktyvumą specialiųjų pratybų metu, pastangas atlikti užduotis;

12.3. mokinio, rašiusio kontrolinį darbą specialiojo pedagogo kabinete, kontrolinio darbo rezultatus vertina dalyko mokytojas kartu su specialiuoju pedagogu;

12.4. mokinių pasiekimai įvertinami I ir II pusmečiui baigiantis arba specialiųjų pratybų lankymo pabaigoje pateikiant pagalbos gavėjų, įvertintų pedagoginėje psichologinėje/ švietimo pagalbos tarnyboje, sąrašą Vaiko gerovės komisijos posėdyje su įrašais „pp“ – padarė pažangą, „np“ – nepadarė pažangos.

13. Mokiniai, turintys SUP, specialiųjų (logopedinių) pratybų metu vertinami:

13.1. naudojant įvairias skatinimo formas: pagyrimus žodžiu, raštu, žodinius komentarus apie mokinio mokymosi sėkmes ir nesėkmes;

13.2. naudojant skatinamuosius simbolius už teisingai atliktas užduotis, įdėtas pastangas, aktyvumą pratybų metu ir kt.;

13.3. mokinių pasiekimai įvertinami I ir II pusmečiui baigiantis arba logopedinių pratybų lankymo pabaigoje „Logopedo, specialiojo pedagogo, tiflopedagogo, surdopedagogo dienyno“ skiltyje „Mokinių pasiekimai“ įrašant „sutrikimas pašalintas“, „sutrikimas iš dalies pašalintas“, „sutrikimas nepašalintas“.

14. SUP turinčių mokinių mokymosi pasiekimai aptariami VGK posėdžiuose. Esant poreikiui (pvz.: kai tikslinga nutraukti mokymą pagal pritaikytą programą, kai mokinys nedaro pažangos ir kt.) į VGK posėdžius kviečiami: klasės (dalyko) mokytojas, mokinys, tėvai (globėjai, rūpintojai).

15. SUP turinčių mokinių tėvams informacija apie mokymosi pasiekimus pateikiama e-dienyne, klasės susirinkimų metu (individualiai juos informuojant), individualių susitikimų su klasės (dalyko) mokytojais ir švietimo pagalbos specialistais (logopedu, specialiuoju pedagogu) metu.

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Esant poreikiui, mokyklos VGK koreguoja SUP turinčių mokinių mokymosi pasiekimų vertinimo tvarką.

KELMĖS „AUKURO“ PAGRINDINĖ MOKYKLA PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO TVARKOS APRAŠAS

III. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Pagalbos mokiniui teikimo tvarkos aprašas (toliau – Aprašas) nustato mokinių individualios pažangos stebėjimo, skyrimo ir pagalbos mokiniui teikimo tvarką mokykloje.
2. Aprašo paskirtis – nustatyti pagalbos mokiniui teikimo tvarką mokykloje, apibrėžiant pagalbos mokiniui skyrimo būtinybę bei pagalbos mokiniui vykdymo būdus ir formas.
3. Tikslai:
  - 3.1. padėti mokiniui mokytis ir laiku nustatyti iškylančius mokymosi sunkumus;
  - 3.2. priimti mokymosi rezultatų ir lankomumo analize pagrįstus sprendimus siekiant individualios mokinio pažangos.
4. Uždaviniai:
  - 4.1. padėti mokiniui pažinti save, atrasti savo stipriąsias ir silpnąsias puses;
  - 4.2. nustatyti mokinio mokymosi problemas ir spragas, trukdančias siekti asmeninės pažangos;
  - 4.3. diferencijuoti ir individualizuoti darbą pamokose, parinkti tinkamus mokymosi metodus ir būdus, skatinančius mokinių siekti individualios pažangos;
  - 4.4. teikti mokiniui savalaikę mokymosi pagalbą, taikant numatytas pagalbos formas ir būdus;
  - 4.5. suteikti tėvams (globėjams, rūpintojams) informaciją apie vaiko mokymąsi, individualią pažangą, stiprinti ryšius tarp vaiko, tėvų (globėjų, rūpintojų) ir mokyklos.
5. Aprašas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Švietimo įstatymu, 2019-2020 ir 2020 – 2021 mokslo metų pradinio ir pagrindinio ugdymo programų bendraisiais ugdymo planais, 2020-2024 metų mokyklos strateginiu planu.

II. MOKINIO STEBĖJIMAS IR PAGALBOS SKYRIMAS

6. Mokinio stebėjimą vykdo klasės/grupės dalyko mokytojas ir atsižvelgdamas į stebėsenos rezultatus priima sprendimą dėl pagalbos skyrimo.
7. Privaloma pagalba mokiniui skiriama į *raudonąją zoną* patekusiam mokiniui.

Raudonoji zona	Geltonoji zona	Žalioji zona
1. 1-4 kl. mokinių dalyko įvertinimas nepatenkinamu lygiu. 2. 5-10 kl. mokinių dalyko įvertinimas iki 3,9.	1. 1-4 kl. dalyko įvertinimas patenkinamu lygiu. 2. 5-10 kl. dalyko įvertinimas nuo 4 iki 6,9.	1. 1-4 kl. dalyko įvertinimas pagrindiniu ir aukštesniojo lygiu. 2. 5-10 kl. dalyko įvertinimas nuo 7 iki 10.

8. Pagalba teikiama į *raudonąją zoną* patekusiems 5-10 klasių mokiniams.
  - 8.1. Remiantis dalyko metinio įvertinimo vidurkiu, pagalba skiriama nuo kitų mokslo metų pradžios.
  - 8.2. Skirdamas pagalbą, mokytojas remiasi dviejų mėnesių dalyko įvertinimo vidurkiu.
  - 8.3. Pagalbos teikimas tęsiamas arba nutraukiamas atsižvelgiant į I-ojo pusmečio dalyko įvertinimo vidurkį.
9. 1-4 kl. mokinio pažangumo vidurkiui (atskiro dalyko) nukritus į žemesnį lygį.
  - 9.1. Remiantis dalyko metinio įvertinimo lygiu, pagalba skiriama nuo kitų mokslo metų pradžios.
  - 9.2. Skirdamas pagalbą, mokytojas remiasi dviejų mėnesių dalyko įvertinimo lygiu.
  - 9.3. Pagalbos teikimas tęsiamas arba nutraukiamas atsižvelgiant į I-ojo pusmečio dalyko įvertinimą lygį.
10. 5-10 kl. mokinio pažangumo vidurkiui (atskiro dalyko) nukritus per du balus.

10.1. Pagalba skiriama, jeigu dviejų mėnesių dalyko įvertinimo vidurkis nukrito per du balus (rugsėjo ir spalio mėn. vidurkis lyginamas su metinio įvertinimo vidurkiu)

10.2. Pagalba skiriama, lyginant praeitų mokslo metų metinio įvertinimo ir I-ojo pusmečio vidurkį.

11. Lankomumo sukeltų spragų šalinimas.

11.1. 5-10 klasių mokiniui praleidus 10 ir daugiau mokymosi dienų (Mokiniui prašant, pagalba teikiama praleidus ir mažiau mokymosi dienų).

11.2. 1-4 kl. mokiniams praleidus 5 ir daugiau mokymosi dienų.

12. Dalyko mokytojas kartu su klasės auklėtoju, mokiniu ir mokinio tėvais/globėjais/rūpintojais aptaria pagalbos mokiniui teikimo būdus ir formas. (priedas Nr.1)

III. PAGALBOS MOKINIUI TEIKIMO BŪDAI IR FORMOS

13. Siekiant užtikrinti efektyvų pagalbos teikimą mokiniui į procesą įtraukiamas mokinys, tėvai (globėjai, rūpintojai), dalykų mokytojai, klasės vadovai, pagalbos mokiniui specialistai, kiti mokiniai.

14. Pagalbos mokiniui formos:

14.1. individualus darbas pamokose arba po pamokų su mokiniais, turinčiais mokymosi sunkumų, nepadariusiais pažangos ir esant lankomumo spragoms;

14.2. darbas su mokinių grupe – grupinis darbas po pamokų su mokiniais, turinčiais mokymosi sunkumų, nepadariusiais pažangos;

14.3. darbas su mokinio šeima – pagalba sprendžiant mokymosi problemas, trukdančias mokinio ugdymo (si) procesui;

14.4. mokytojų konsultacijos mokiniams internetu nuotoliniu būdu.

15. Mokymosi pagalbos būdai:

15.1. užduočių diferencijavimas, individualizavimas, integravimas pamokų metu;

15.2. mokinių konsultavimas pagal patvirtintą grafiką; konsultacijos fiksuojamos priede Nr.2.

15.3. pagalbos centras „Mokinys-Mokiniui“, koordinuojamas paskirto mokytojo;

15.4. tėvų pagalba namuose pagal trišalius susitarimus (mokinys-tėvai-mokytojas).

IV. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

16. Pagalbos priemonių veiksmingumą analizuoja pagalbą teikiantys mokytojai, klasės vadovas, pagalbos mokiniui specialistai informuojant tėvus.

17. Išskirtiniais atvejais, kai mokinys 1-4 klasėse nepasiekia patenkinamo lygio, o 5-10 klasėse teigiamo įvertinimo pagalbos mokiniui teikimo efektyvumas aptariamas mokyklos Vaiko gerovės komisijos posėdyje.

UGDYMO KARJERAI ORGANIZAVIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Profesinio orientavimo tikslas – padėti mokiniams sąmoningai rinktis jiems tinkamas švietimo ir užimtumo galimybes, sudaryti sąlygas įgyti karjeros kompetencijų, aktyviai kurti savo karjerą (t. y. visą gyvenimą trunkančią asmeniui ir visuomenei reikšmingų asmens mokymosi, saviraiškos ir darbo patirčių seką).

2. Profesinis orientavimas vykdomas teikiant ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir profesinio konsultavimo paslaugas.

Pav. 1. Profesinis orientavimas ir ugdymas karjerai

II. PROFESINIO ORIENTAVIMO VYKDYMAS

3. Profesinis orientavimas vykdomas vadovaujantis šiais principais:

3.1. **prieinamumo** – profesinis orientavimas mokykloje teikiamas nemokamai visiems be išimties mokiniams;

3.2. **nešališkumo, laisvo pasirinkimo ir asmeninės atsakomybės už karjeros sprendimus** – profesinio orientavimo vykdytojai padeda mokiniui pasirinkti tinkamiausią būsimą karjerą, negali proteguoti savo ar kitų institucijų interesų; dėl asmeninės karjeros kiekvienas apsisprendžia savarankiškai;

3.3. **individualizavimo** – profesinis orientavimas vykdomas atsižvelgiant į individualius mokinių poreikius;

3.4. **paslaugų kokybės** – profesinio orientavimo vykdytojai atsakingi už teikiamų ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir profesinio konsultavimo paslaugų kokybę ir profesinio elgesio etikos laikymąsi.

4. Mokykla turi užtikrinti, kad kiekvienas mokinys žinotų, kur, kada ir kaip gali gauti ugdymo karjerai, profesinio informavimo ir konsultavimo paslaugas. Mokykloje yra paskirtas už tai atsakingas asmuo, tiesiogiai pavaldus Mokyklos direktoriui.

5. Ugdymo karjerai programa. Ugdymas karjerai yra prioritetinga profesinio orientavimo sritis, profesinis informavimas ir profesinis konsultavimas papildo ugdymą karjerai.

6. Tikslas ir uždaviniai:

Tikslas	Uždaviniai
Sudaryti sąlygas mokiniams ugdytis karjeros kompetencijas, būtinas sėkmingam mokymosi	Skatinti mokinius pažinti savo asmenybės savybes, interesus, gabumus, įgūdžius ir jų sąsajas su karjera; plėtoti darbo galimybių, darbo pasaulio, profesijų įvairovės ir kaitos supratimą;

krypties, profesijos ar darbinės veiklos pasirinkimui, perėjimui iš mokymosi aplinkos į darbinę aplinką, tolesnei profesinei raidai ir mokymuisi visą gyvenimą.	ugdyti gebėjimą rasti ir efektyviai naudoti karjeros informaciją
	ugdyti gebėjimus kelti gyvenimo ir karjeros tikslus ir priimti karjeros sprendimus;
	padėti mokiniams mokymosi ir laisvalaikio veiklose taikyti ir tobulinti karjerai svarbiausias bendrąsias kompetencijas.
	Mokyti pildyti karjeros planus

7. Ugdymo karjerai formos:
  - 7.1. profesinis informavimas pamokų metu;
  - 7.2. profesinis informavimas klasių valandėlių metu;
  - 7.3. veiklinimo išvykos į mokymo įstaigas ir įmones;
  - 7.4. profesinio orientavimo diena mokykloje pagal atskirą planą;
  - 7.5. ugdymo karjerai informacija PIT'o kabinete ar bibliotekoje, kompiuterinių ir interneto prieiga – skaitykloje.
8. Ugdymo karjerai veiklos mokykloje organizuojamos asmenų, atsakingų už profesinio orientavimo veiklos koordinavimą mokykloje:

Pav. 2. Profesinio orientavimo sistema Kelmės „Aukuro“ pagrindinėje mokykloje.

IV. PROFESINIO INFORMAVIMO TAŠKAS

11. Profesinio informavimo taško (toliau – PIT) paslaugos:
  - 11.1. informavimas – rinkti ir teikti informaciją apie švietimo ir mokslo institucijas, priėmimo taisykles, studijų ir mokymo programas, kvalifikacijas, profesijas, darbo rinką, profesinės karjeros galimybes ir kt. (naudojamos įvairios specializuotos interneto svetainės, spausdinti leidiniai, žinytai, organizuojami susitikimai su įvairių profesijų atstovais, išvykos į įmones, įstaigas, organizacijas);
  - 11.2. profesinis veiklinimas – organizuoti mokinių veiklą naudojant realaus ar virtualaus darbo kontekstą ir aplinką, plėtojant mokinių žinias ir įgūdžius apie įvairias darbo veiklos sritis, darbą, įsidarbinimą, darbdavius ir darbuotojus;
  - 11.3. karjeros vertinimas – padėti mokiniams pažinti individualias savybes (nuostatas, žinias, supratimą, gebėjimus) ir juos įvertinti atsižvelgus į karjeros (mokymosi, studijų ir profesinės veiklos) galimybes ir reikalavimus (naudojami įvairūs klausimynai, užduotys, testai, skirti individualioms savybėms, interesams, jų sąsajoms su profesine karjera, karjeros planavimu, įgyvendinimu ir vertinimu padėti pažinti);

11.4. konsultavimas – teikti pagalbą mokiniams planuojant karjerą, renkantis mokymąsi, studijas, profesinės veiklos sritį ar darbą, sprendžiant karjeros trikdžių problemas: pažinti ir įvertinti individualias savybes, profesijos ypatumus, karjeros galimybes, situaciją darbo rinkoje ir kt.

12. Profesinio orientavimo taškuose mokiniams, mokytojams ir tėvams sudarytos sąlygos naudotis kompiuteriais, internetu, sukaupia (kaupiama) medžiaga apie mokymosi, studijų galimybes, profesijas ir kvalifikaciją, supažindinami interneto svetainėmis, skirtomis profesiniam informavimui.

V. PAGRINDINIAI DOKUMENTAI IR NUORODOS

13. Pagrindiniai dokumentai:

- *Profesinio orientavimo vykdymo tvarkos aprašas* patvirtintas Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro ir Lietuvos Respublikos Socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. liepos 4 d. įsakymu Nr. V-1090/A1-314
- *Ugdymo karjerai programa* patvirtinta Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2014 m. sausio 15 d. įsakymu Nr. V-72

14. Naudingos nuorodos:

- Ugdymo karjerai informacinė svetainė – www.mukis.lt
- Profesijų aprašymus rasite atviroje informavimo, konsultavimo ir orientavimo sistemoje – www.aikos.lt
- Informacija apie mokslo ir studijų programas, mokyklas Lietuvoje ir užsienyje – www.kurstoti.lt
- Karjeros planavimas. Profesijos. Testai. Literatūra – www.euroguidance.lt
- Informacija apie galimybę studijuoti toliau – www.kurstudijuoti.lt
- Lietuvos mokyklų tinklas. Adresai, programos ir pan. – www.tinklas.lt
- Lietuvos darbo biržos svetainė – www.ldb.lt
- Valstybinė jaunimo reikalų taryba – www.jrd.lt

VI. UGDYMO KARJERAI PROGRAMOS INTEGRAVIMAS Į UGDYMO TURINĮ

Ugdymo sritis	Integruojamos temos	Klasės	Valandos
Pradinis ugdymas	Savo asmenybės savitumas, asmenybės savybės, pomėgiai.	1-4	1
	Artimiausia socialinė aplinka: šeima, giminė, klasė, bendruomenė.		1
	Informacijos paieškos būdai (internetas, biblioteka) apie dominančias profesijas.		1
	Mokymosi galimybes.		1
	Karjeros sąvoka. Šeimos narių karjera.		1
	Karjeros tikslų kėlimas (mokymasis, laisvalaikis).		1
	Sprendimų priėmimas kasdienėse situacijose.		
	Veiklų plano sudarymas (dienos, mėnesio, mokslo metų).		1
	Problemų iškėlimas ir sprendimo būdai.		1
	Adaptacija naujoje aplinkoje.		
Savęs prisistatymas.		1	
Dorinis ugdymas	Savo gabumų, vertybių, interesų pažinimas.	5-8	1
	Socialinių vaidmenų kaita žmogaus gyvenime.		1
	Sprendimo priėmimo modeliai ir technikos mokymosi ir gyvenimo situacijose.		1
	Gyvenimo veiklų planavimas.		1

	Laiko planavimas. Kūrybiški problemų sprendimo būdai.		1
	Savęs pristatymo gebėjimų svarba mokymosi ir laisvalaikio veiklose.		1
	Savo asmenybės, kompetencijų pažinimas.	9-10	1
	Socialinė aplinka. Socialinių vaidmenų poveikis karjeros sprendimams.		1
	Gyvenimo ir karjeros tikslų (prioritetų) kėlimas, vertinimas ir derinimas.		1
	Prisistatymo skirtingose aplinkose ypatumai.		1
Informacinės technologijos	Informacijos rinkimas ir sisteminimas apie profesijas ir mokymosi galimybes.	5-8	1
	Informacijos rinkimas, sisteminimas apie mokymosi galimybes bei jos panaudojimas sudarant karjeros planą.	9-10	1
Technologijos	Darbo pasaulio istorinė raida. Amžinos profesijos ir amatai.	5-8	1
	Istorinė profesijų kaita.	9-10	1
Klasės valandėlė	Mokymasis visą gyvenimą (pavyzdžiai iš savo socialinės aplinkos).	5-8	1
	Gyvenimo tikslų kėlimas. Asmeninės ateities vizija.		1
	Sėkminga adaptacija mokymosi ir laisvalaikio veiklose.		1
	Adaptacijos mokymosi aplinkoje poveikis mokymosi rezultatams.	9-10	1

VI PROFESINIO ORIENTAVIMO SISTEMOS ĮGYVENDINIMO MOKYKLOJE STEBĖSENOS RODIKLIAI

15. Profesinio orientavimo stebėseną yra vientisa ir integrali ugdymo proceso stebėsenos dalis.

Eil. Nr.	Duomenys	Paiškinimas	Atsakingas
1.	Mokinių, savo mokykloje gavusių bent vieną individualią profesinio orientavimo (karjeros) konsultaciją, skaičius	Duomenys renkami kiekvieną kartą mokyklos karjeros specialistui suteikus individualią konsultaciją. Tas pats mokinyš skaičiuojamas 1 kartą.	Profesijos patarėjas Socialinis pedagogas
2.	Mokinių, savo mokykloje gavusių bent vieną profesinio orientavimo (karjeros) paslaugą mokinių grupėje, skaičius	Grupinė konsultacija, seminaras, klasės valandėlė, karjeros pamoka ir kt. Nurodoma el. dienyne prie klasės veiklos pastabose	Klasės vadovas Profesijos patarėjas

3.	Mokinių, už mokyklos ribų gavusių profesinio orientavimo (karjeros) paslaugą (-ų), skaičius	Individuali ar grupinė konsultacija, seminaras, profesinio veiklinimo vizitas (lankymasis įmonėse, jaunimo darbo centruose, kitose mokymo įstaigose, studijų parodose, atvirų durų dienose) ir kt.	Klasės vadovas Profesijos patarėjas
4.	Mokinių, rengusių karjeros planą, skaičius	Individualių karjeros planų skaičius. Karjeros planai laikomi klasės vadovo kabinete	Klasės vadovas
5.	Ugdymo karjerai programos integracija į ugdymo turinį	Ilgalaikiuose planuose nurodyta integracija El. dienyne nurodyta integracija <i>pastabose</i>	Dalyko mokytojas
6.	Informacijos viešinimas	Informacija mokyklos stende, tinklapyje ir Facebook paskyroje	Profesijos patarėjas Bibliotekos vedėjas

---

SOCIALINĖS – PILIETINĖS VEIKLOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės „Aukuro“ pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) socialinės – pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja privalomą 5 - 10 klasių mokinių socialinę – pilietinę veiklą.

2. Socialinė – pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Mokyklos ugdymo planą. Ji organizuojama vadovaujantis vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“.

3. Aprašas reglamentuoja socialinės – pilietinės veiklos organizavimo bei vykdymo mokykloje tikslą, uždavinius, veiklos kryptis, atlikimo būdus, trukmę, fiksavimą ir apskaitą.

4. Organizuojant socialinę – pilietinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, ji siejama su mokyklos tikslais, pilietiškumo ugdymu, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis, tradicijomis, turimomis sąlygomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

5. Socialinės – pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinių socialinį solidarumą ir pilietinį tautinį aktyvumą, ugdyti jų pilietiškumo kompetenciją, per visuomenei naudingą darbą, būtiną aktyviam ir atsakingam dalyvavimui visuomenės gyvenime.

6. Socialinės – pilietinės veiklos organizavimo uždaviniai:

6.1. formuoti mokinių vertybines nuostatas, asmeninius, socialinius, komunikacinius, darbo ir veiklos gebėjimus per visuomenei naudingą darbą, savanorystę;

6.2. ugdyti ir puoselėti mokinių tautinį bei pilietinį sąmoningumą, skatinti jų tautinę saviraišką;

6.3. stiprinti demokratinę mokyklos kultūrą;

6.4. gerinti mokytojų kompetenciją pilietinio ir tautinio ugdymo srityse.

7. Socialinės – pilietinės veiklos gali būti vykdomos ir virtualioje erdvėje.

8. Socialinės – pilietinės veiklos, mokinio pasirenkamos, kryptys: pilietiškumo, socialinių ryšių ir visuomeniškumo.

9. Organizuojant socialinę - pilietinę veiklą mokykloje atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus:

9.1. 5-6 klasių mokinių veikla labiau orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasėje, mokyklos bendruomenėje;

9.2. 7-8 klasių mokinių veikla labiau orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, jų plėtotę, dalyvaujant mokyklos savivaldoje, jaunimo organizacijų veikloje;

9.3. 9-10 klasių mokinių veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.

III SKYRIUS VEIKLOS PLANAVIMAS, APSKAITA

10. Atitinkamą veiklą mokiniams rekomenduoja klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai.

11. Socialinė – pilietinė veikla vykdoma po pamokų, mokiniui patogiu laiku ir neįskaičiuojama į privalomų savaitinių pamokų skaičių.

12. Socialinei - pilietinei veiklai vykdyti per mokslo metus privalomos valandos:
- 12.1. 5, 7, 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;
- 12.2. 6, 8, 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 valandų;
- 12.3. 2024-2025 mokslo metams 5-10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;
13. Socialinės – pilietinės veiklos darbą kuruoja, apskaitą vykdo ir už ją atsakingas klasės vadovas:
- 13.1. supažindina mokinių tėvus su privaloma veikla ir pateikia mokiniams Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapus bei supažindina su Socialinės - pilietinės veiklos kryptių sąrašu. Apskaitos lapus klasės vadovas tikrina du kartus per pusmetį;
- 13.2. vadovaudamasis mokinio socialinės - pilietinės veiklos apskaitos duomenimis, juos fiksuoja elektroniniame dienynė;
- 13.3. paruošia klasės mokinių socialinės – pilietinės veiklos ataskaitą, atspausdintą iš elektroninio dienyno, ir atsiskaito kuruojančiam vadovui, likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos;
- 13.4. mokinius, nesurinkusius reikiamo socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičiaus, pats nukreipia atlikti tuo metu Mokyklai svarbią socialinę - pilietinę veiklą. Esant reikalui kreipiasi į Mokyklos administraciją dėl mokinio nukreipimo reikalingai socialinei - pilietinei veiklai.
14. Mokiniai savo socialinės - pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys mokyklos patvirtintos formos Apskaitos lapuose (10a priedas).
15. Socialinę – pilietinę veiklą mokykloje siūlo ir organizuoja: klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, psichologas, bibliotekos vedėjas, bibliotekininkas, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą pildo konkrečią veiklą skyręs darbuotojas.
16. Mokiniai, pasirinkę socialinių ryšių kryptį, socialinę – pilietinę veiklą atlieka įstaigose, organizacijose, įmonėse su kuriomis mokykla yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį.
17. Socialinės – pilietinės veiklos atlikimą už mokyklos ribų patvirtina atitinkama įstaiga, pateikdama raštą su atsakingo asmens parašu ir antspaudu arba pildydama mokinio Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą.
18. Mokinių Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapai mokslo metų eigoje laikomi segtuvuose pas klasės vadovus, mokslo metų pabaigoje – klasės vadovas sudeda į mokinių asmens bylas.
19. Mokslo metų pabaigoje klasės vadovas gali siūlyti Mokyklos direktoriui apdovanoti padėkomis mokinius, daugiausiai viršijusius privalomą valandų skaičių.

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIE TINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Kryptis	Veikla	Atsakingi
Pilietiškumas	Pilietinė: 1. Pilietinių iniciatyvų organizavimas. 2. Aktyvi veikla mokyklos savivaldoje. 3. Veikla miesto jaunimo organizacijose. (Pilietinė veikla gali būti mokinio vykdoma savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis ir kt.) 4. Bendradarbiavimas su mokyklos muziejumi, biblioteka (straipsnių rašymas apie mokyklos renginius, fotografavimas ir viešinimas mokyklos internetinėje svetainėje bei kituose šaltiniuose). 5. Savarankiškas tiriamasis (kraštotyris, prevenciniu tikslu ir pan.) darbas, siekiant viešinti pozityvią mokyklos veiklą, siūlant ją tobulinti).	Mokyklos administracija, pagalbos mokiniui specialistai, įvairių dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.

	<p>Pagalbos mokyklai, kūrybinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba mokyklos muziejuje, bibliotekoje, skaitykloje. 2. Mokyklos interjero atnaujinimas, bendrųjų erdvių apipavidalinimas, svetingos aplinkos kūrimas. 3. Pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetus, ruošiant standus. 4. Pagalba salės, mokyklos erdvių renginių paruošimui. 5. Įvairiapusė savitarpio pagalba klasėje. 6. Mokyklos inventoriaus tvarkymas, mokymo priemonių kūrimas. 7. Mokyklą reprezentuojančių suvenyrų gamyba, reklaminių bukletų kūrimas ir leidyba. 8. Pagalba organizuojant aktyviasias pertraukas. 	<p>Klasių vadovai, dailės bei kitų dalykų mokytojai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, bibliotekos vedėjas, bibliotekininkas.</p>
Socialiniai ryšiai	<p>Ekologinė-gamtosauginė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos aplinkos puoselėjimas ir tvarkymas. 2. Dalyvavimas įvairiose ekologinėse akcijose (pvz. Akcijoje „Darom“, kapinių tvarkymas ir kt.), projektuose mokykloje ir Kelmės mieste ir rajone. 	<p>Klasių vadovai, gamtos mokslų ir technologijų mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.</p>
	<p>Socialinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikų globos namų auklėtinių lankymas. 2. Ligoninių lankymas Kelmės ligoninėje. 3. Senelių namų gyventojų lankymas. 4. Dalyvavimas Gerumo akcijose. 5. Savanoriavimas „Maisto banko“ akcijose 	<p>Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.</p>
Visuomeniškumas	<p>Projektinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose. 2. Gerumo, labdaros akcijos. 3. Renginių organizavimas. 4. Parodų inicijavimas ir rengimas. 	<p>Mokyklos administracija, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.</p>
	<p>Pagalbos mokiniams-mokiniui:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba sunkiau besimokančiam draugui (I arba II pusmetis) 2. Pagalba ruošiant namų darbus mokyklos namų darbų ruošos centre. 3. 1-okų šefavimas (I arba II pusmetį). 4. 5- okų šefavimas (I arba II pusmetį). 5. Pagalba pertraukų metu mokyklos erdvėse ir lauke. 6. Kitokia pagalba savo draugams. 	<p>Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, pradinių klasių mokytojai, budintys mokytojai.</p>

V SKYRIUS
BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos kontrolę vykdo ir socialinę – pilietinę veiklą koordinuoja 5-10 klases kuruojantis vadovas.

21. Su Socialinės - pilietinės veiklos pasiūla 5–10 klasių mokiniai supažindinami klasės valandėlių metu, elektroniniame dienyne, informacija teikiama mokyklos internetiniame puslapyje.

SOCIALINĖS – PILIETINĖS VEIKLOS TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kelmės „Aukuro“ pagrindinės mokyklos (toliau – Mokykla) socialinės – pilietinės veiklos organizavimo tvarkos aprašas (toliau - Aprašas) reglamentuoja privalomą 5 - 10 klasių mokinių socialinę – pilietinę veiklą.

2. Socialinė – pilietinė veikla pagrindiniame ugdyme yra privaloma ugdymo proceso dalis, įtraukiama į Mokyklos ugdymo planą. Ji organizuojama vadovaujantis vadovaujantis patvirtintu Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2023 m. balandžio 24 d. įsakymu Nr. V-586 „Dėl 2023-2024 ir 2024-2025 mokslo metų pradinio, pagrindinio ir vidurinio ugdymo programų bendrųjų ugdymo planų patvirtinimo“.

3. Aprašas reglamentuoja socialinės – pilietinės veiklos organizavimo bei vykdymo mokykloje tikslą, uždavinius, veiklos kryptis, atlikimo būdus, trukmę, fiksavimą ir apskaitą.

4. Organizuojant socialinę – pilietinę veiklą, atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus, ji siejama su mokyklos tikslais, pilietiškumo ugdymu, vykdomais projektais, kultūrinėmis ir socializacijos programomis, tradicijomis, turimomis sąlygomis.

II SKYRIUS SOCIALINĖS - PILIETINĖS VEIKLOS ORGANIZAVIMO PRINCIPAI

5. Socialinės – pilietinės veiklos tikslas – skatinti mokinių socialinį solidarumą ir pilietinį tautinį aktyvumą, ugdyti jų pilietiškumo kompetenciją, per visuomenei naudingą darbą, būtina aktyviam ir atsakingam dalyvavimui visuomenės gyvenime.

6. Socialinės – pilietinės veiklos organizavimo uždaviniai:

6.1. formuoti mokinių vertybines nuostatas, asmeninius, socialinius, komunikacinius, darbo ir veiklos gebėjimus per visuomenei naudingą darbą, savanorystę;

6.2. ugdyti ir puoselėti mokinių tautinį bei pilietinį sąmoningumą, skatinti jų tautinę saviraišką;

6.3. stiprinti demokratinę mokyklos kultūrą;

6.4. gerinti mokytojų kompetenciją pilietinio ir tautinio ugdymo srityse.

7. Socialinės – pilietinės veiklos gali būti vykdomos ir virtualioje erdvėje.

8. Socialinės – pilietinės veiklos, mokinio pasirenkamos, kryptys: pilietiškumo, socialinių ryšių ir visuomeniškumo.

9. Organizuojant socialinę - pilietinę veiklą mokykloje atsižvelgiama į mokinių amžiaus tarpsnių ypatumus:

9.1. 5-6 klasių mokinių veikla labiau orientuota į mokinių socialinių ryšių kūrimą ir stiprinimą pačioje klasėje, mokyklos bendruomenėje;

9.2. 7-8 klasių mokinių veikla labiau orientuota į pilietiškumo bei atsakingo dalyvavimo gebėjimų ugdymąsi, jų plėtotę, dalyvaujant mokyklos savivaldoje, jaunimo organizacijų veikloje;

9.3. 9-10 klasių mokinių veikla orientuota į platesnio visuomeninio konteksto suvokimą, visuomeninės atsakomybės, aktyvumo motyvacijos skatinimą, susipažįstant su darbo rinkos poreikiais, identifikuojant savo galimybes bei poreikius, prisiimant atsakomybę už savo pasirinkimus.

III SKYRIUS VEIKLOS PLANAVIMAS, APSKAITA

10. Atitinkamą veiklą mokiniams rekomenduoja klasių vadovai, mokytojai, pagalbos mokiniui specialistai.

11. Socialinė – pilietinė veikla vykdoma po pamokų, mokiniui patogiu laiku ir neįskaičiuojama į privalomų savaitinių pamokų skaičių.

12. Socialinei - pilietinei veiklai vykdyti per mokslo metus privalomos valandos:

12.1. 5, 7, 9 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;

12.2. 6, 8, 10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 10 valandų;

12.3. 2024-2025 mokslo metams 5-10 klasių mokiniams ne mažiau kaip 20 valandų;

13. Socialinės – pilietinės veiklos darbą kuruoja, apskaitą vykdo ir už ją atsakingas klasės vadovas:

13.1. supažindina mokinių tėvus su privaloma veikla ir pateikia mokiniams Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapus bei supažindina su Socialinės - pilietinės veiklos kryptių sąrašu. Apskaitos lapus klasės vadovas tikrina du kartus per pusmetį;

13.2. vadovaudamasis mokinio socialinės - pilietinės veiklos apskaitos duomenimis, juos fiksuoja elektroniniame dienyne;

13.3. paruošia klasės mokinių socialinės – pilietinės veiklos ataskaitą, atspausdintą iš elektroninio dienyno, ir atsiskaito kuruojančiam vadovui, likus 2 savaitėms iki mokslo metų pabaigos;

13.4. mokinius, nesurinkusius reikiamo socialinės – pilietinės veiklos valandų skaičiaus, pats nukreipia atlikti tuo metu Mokyklai svarbią socialinę - pilietinę veiklą. Esant reikalui kreipiasi į Mokyklos administraciją dėl mokinio nukreipimo reikalingai socialinei - pilietinei veiklai.

14. Mokiniai savo socialinės - pilietinės veiklos įrodymus kaupia patys mokyklos patvirtintos formos Apskaitos lapuose (10a priedas).

15. Socialinę – pilietinę veiklą mokykloje siūlo ir organizuoja: klasių vadovai, dalykų mokytojai, socialinis pedagogas, psichologas, bibliotekos vedėjas, bibliotekininkas, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą pildo konkrečią veiklą skyręs darbuotojas.

16. Mokiniai, pasirinkę socialinių ryšių kryptį, socialinę – pilietinę veiklą atlieka įstaigose, organizacijose, įmonėse su kuriomis mokykla yra pasirašiusi bendradarbiavimo sutartį.

17. Socialinės – pilietinės veiklos atlikimą už mokyklos ribų patvirtina atitinkama įstaiga, pateikdama raštą su atsakingo asmens parašu ir antspaudu arba pildydama mokinio Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapą.

18. Mokinių Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos lapai mokslo metų eigoje laikomi segtuvuose pas klasės vadovus, mokslo metų pabaigoje – klasės vadovas sudeda į mokinių asmens bylas.

19. Mokslo metų pabaigoje klasės vadovas gali siūlyti Mokyklos direktoriui apdovanoti padėkomis mokinius, daugiausiai viršijusius privalomą valandų skaičių.

IV SKYRIUS SOCIALINĖS-PILIETINĖS VEIKLOS KRYPTYS

Kryptis	Veikla	Atsakingi
Pilietiškumas	Pilietinė: 1. Pilietinių iniciatyvų organizavimas. 2. Aktyvi veikla mokyklos savivaldoje. 3. Veikla miesto jaunimo organizacijose. (Pilietinė veikla gali būti mokinio vykdoma savarankiškai ar bendradarbiaujant su asociacijomis bei savivaldos institucijomis ir kt.) 4. Bendradarbiavimas su mokyklos muziejumi, biblioteka (straipsnių rašymas apie mokyklos renginius, fotografavimas ir viešinimas mokyklos internetinėje svetainėje bei kituose šaltiniuose). 5. Savarankiškas tiriamasis (kraštotyris, prevenciniu tikslu ir pan.) darbas, siekiant viešinti pozityvią mokyklos veiklą, siūlant ją tobulinti).	Mokyklos administracija, pagalbos mokiniui specialistai, įvairių dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.

	<p>Pagalbos mokyklai, kūrybinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba mokyklos muziejuje, bibliotekoje, skaitykloje. 2. Mokyklos interjero atnaujinimas, bendrųjų erdvių apipavidalinimas, svetingos aplinkos kūrimas. 3. Pagalba dalykų mokytojams tvarkant kabinetus, ruošiant standus. 4. Pagalba budintiems mokytojams. 5. Pagalba salės, mokyklos erdvių renginių paruošimui. 6. Įvairiapusė savitarpio pagalba klasėje. 7. Mokyklos inventoriaus tvarkymas, mokymo priemonių kūrimas. 8. Mokyklą reprezentuojančių suvenyrų gamyba, reklaminių bukletų kūrimas ir leidyba. 9. Pagalba organizuojant aktyviasias pertraukas. 	<p>Klasių vadovai, dailės bei kitų dalykų mokytojai, direktoriaus pavaduotojai ugdymui, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams, bibliotekos vedėjas, bibliotekininkas.</p>
Socialiniai ryšiai	<p>Ekologinė-gamtosauginė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Mokyklos aplinkos puoselėjimas ir tvarkymas. 2. Dalyvavimas įvairiose ekologinėse akcijose (pvz. Akcijoje „Darom“, kapinių tvarkymas ir kt.), projektuose mokykloje ir Kelmės mieste ir rajone. 	<p>Klasių vadovai, gamtos mokslų ir technologijų mokytojai, direktoriaus pavaduotojas ūkio reikalams.</p>
	<p>Socialinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Vaikų globos namų auklėtinių lankymas. 2. Ligoninių lankymas Kelmės ligoninėje. 3. Senelių namų gyventojų lankymas. 4. Dalyvavimas Gerumo akcijose. 5. Savanoriavimas „Maisto banko“ akcijose 6. Pagalba beglobiams gyvūnams (vedžiojimas, maisto dovanojimas) 	<p>Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.</p>
Visuomeniškumas	<p>Projektinė:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Dalyvavimas pilietinio ugdymo, prevenciniuose, socialiniuose, profesinio orientavimo projektuose. 2. Gerumo, labdaros akcijos. 3. Renginių organizavimas. 4. Parodų inicijavimas ir rengimas. 	<p>Mokyklos administracija, socialinis pedagogas, psichologas, specialusis pedagogas, dalykų mokytojai, klasių vadovai, neformaliojo švietimo būrelių vadovai.</p>
	<p>Pagalbos mokinys-mokiniui:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Pagalba sunkiau besimokančiam draugui (I arba II pusmetis) 2. Pagalba ruošiant namų darbus mokyklos namų darbų ruošos centre. 3. 1-okų šefavimas (I arba II pusmetį). 4. 5- okų šefavimas (I arba II pusmetį). 5. Pagalba pertraukų metu mokyklos erdvėse ir lauke. 6. Kitokia pagalba savo draugams. 	<p>Dalykų mokytojai, klasių auklėtojai, socialinis pedagogas, psichologas, pradinių klasių mokytojai, budintys mokytojai.</p>

Papildomos veiklos, už ką skiriamos socialinės – pilietinės valandos:

- Dalyvavimas meno mokyklos ar sporto mokyklos renginiuose, varžybose savaitgaliais, švenčių dienomis, po pamokų - 2 val.
- Dalyvavimas meno mokyklos ar sporto mokyklos renginiuose, varžybose pamokų metu – 1 val.
- Mokyklos vardo garsinimas rajono, respublikos varžybose, olimpiadose:
  - Jei renginys pamokų metu: rajoninis – 1 val., respublikinis – 2 val.
  - Jei renginys po pamokų, savaitgaliais: rajoninis – 2 val., respublikinis – 3 val.
- Jei išvykų metu atliekama papildoma veikla (pvz. tvarkoma aplinka, objektas ir kt.) – iki 3 val.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

20. Socialinės – pilietinės veiklos apskaitos kontrolę vykdo ir socialinę – pilietinę veiklą koordinuoja 5-10 klases kuruojantis vadovas.

21. Su Socialinės - pilietinės veiklos pasiūla 5–10 klasių mokiniai supažindinami klasės valandėlių metu, elektroniniame dienyne, informacija teikiama mokyklos internetiniame puslapyje.

**GAMTOSAUGINIŲ MOKYKLŲ PROGRAMOS
INTEGRACIJA Į UGDYMO TURINĮ**

Ugdymo sritis	Integruojamos temos	Klasės	Valandos
Gamta ir žmogus	Miškas ir žmogus. Šilumos taupymas. Atliekos, kompostas. Pavojingos medžiagos: vaistai, nikotinas. Sveikos mitybos piramidė. Vandens tarša.	5	1 1 1 1 1 1
Matematika	Atliekų tvarkymas gamtoje.	5	1
Informacinės technologijos	Kompiuteris ir sveikata.	5	1
Lietuvių kalba	Kaip orientotis miške be kompasos?	5	1
Anglų kalba	Nykstančių rūšių gyvūnų saugojimas Laukiniai gyvūnai ir jų gyvenimas	5	1 2
Vokiečių kalba Pamokose ir neformalaus ugdymo užsiėmimuose	Laisvalaikis ir pomėgiai. (Žalingų įpročių prevencija) Mano augintinis. Gamta pavasarį. Saugome mišką ir gyvūnus.	5	1 1 1 1
Gamta ir žmogus	Gera savijauta. Sveikas gyvenimo būdas. Nauji energijos šaltiniai. Kurui degant išsiskiria kenksmingos medžiagos.	6	1 1 1 1
Matematika	Medžių ir krūmų procentinė išraiška Mokyklos aplinkoje.	6	1
Informacinės technologijos	Kompiuteris ir sveikata.	6	1
Lietuvių kalba	Lietuvių ryšys su gamta sakmėse.	6	1
Anglų kalba	Maistas ir sveikata.	6	1
Vokiečių kalba	Mūsų gyvūnai. Mano naminiai gyvūnai. Mano diena. (sveikas gyvenimo būdas)	6	1 1 1
Geografija	Žemė – žmonių planeta. Vandens apytaka, reikšmė. Ozono sluoksnis, šiltnamio efektas.	6	1 1 1
Biologija	Penkios gyvosios gamtos karalystės. Kaip sveikai maitintis? Organizmo atsakas į fizinių krūvį. Atradimai pavasario pievoje.	7	1 1 1 1
Matematika	Spygliuočių ir lapuočių procentinė išraiška	7	1

	mokyklos aplinkoje.		
Informacinės technologijos	Kompiuteris ir sveikata.	7	1
Lietuvių kalba	Gamtos grožis	7	1
Anglų kalba	Laisvalaikis gamtoje. Daugiau sportuokim. Išlikimas (džiunglių iššūkis)	7	1 2
Vokiečių kalba pamokose ir neformalaus ugdymo užsiėmimuose	Kelias į mokyklą. (Transporto priemonės) Dienotvarkė. Vakarėlis.(Sveikas ir nesveikas maistas, pirkinių planavimas, gamtoje ar namuose)	7	1 1 1
Geografija	Žmonių veiklos įtaka gamtai Aplinkosauga. Gamtos ištekčiai.	7	1 1 1
Fizika	Gamtos ištekčiai.	7	1
Biologija	Užkrečiamos ir neužkrečiamos ligos Imuninė sistema. Švara ir higiena. Aplinkos tarša. Aplinkosauga. Saugomos teritorijos. Raudonoji knyga.	8	1 1 1 1 1
Matematika	Žalios vejos perimetro ir ploto skaičiavimas mokyklos aplinkoje.	8	1
Lietuvių kalba	Lietuvos miškų apsauga	8	1
Anglų kalba	Ar mokėtum išgyventi gamtoje?	8	1
Vokiečių kalba	Kokios buvo atostogos? (elgesys gamtoje) Elektroniniai prietaisai namuose. Draugai ar kompiuteris?	8	1 2 1
Rusų kalba	Jeigu nori būti sveikas.	8	1
Chemija	Radioaktyvumas.	8	1
Fizika	Energijos virsmai	8	1
Biologija	Kaip sveika imaitintis? Svorio problemos ir mitybos sutrikimai. KMI. Rūkymas pavojingas „malonumas“. Kodėl reikia sportuoti? Atsparumas infekcinės ligoms. AIDS	9	1 1 1 1 1
Informacinės technologijos	IKT priemonės ir sveikata	9	1
Lietuvių kalba	Pasauliu dalijamės su augmenija ir gyvūnija	9	1
Anglų kalba	Eko protestuotojai. Kas Tai?	9	1
Vokiečių kalba	Mankšta ir sportas. Pasaulis ir aplinka. Aplinkos taršos pasekmės. Aplinkos saugojimo ir tausojimo galimybės. Projektinis darbas "Gamtos aplinkos saugojimas mūsų gyvenime".	9	1 1 1 1 1

Rusų kalba	Gero apetito	9	1
Chemija	Vandens tarša, valymas ir apsaugos būdai. Rūgštūs lietūs. Metalai žmogaus organizme ir augaluose.	9	1 1 1
Fizika	Elektros prietaisų poveikis gyviems organizmams.	9	1
Geografija	Gamtos ištekliai Baltijos jūroje, jūros tarša. Pelkės, jų reikšmė. Vandens naudojimas ir tarša. Saugomos teritorijos.	9	1 1 1 1
Biologija	Bendrijos ir jų kaita. Žmogaus veiklos įtaka ekosistemoms. Biotechnologija – mūsų draugas ar priešas.	10	1 1 1
Informacinės technologijos	IKT priemonės ir sveikata	10	1
Lietuvių kalba	Žmogaus ir gamtos darna	10	1
Istorija	Globalinės problemos	10	1
Anglų kalba	Genetiškai modifikuotas maistas. Maistas Jūra Kalnai	10	1 2 2 2
Vokiečių kalba	Mano gyvenamoji vieta: miestas ar kaimas Mityba. Lieknas ir gražus? Traumos ir ligos: kaip pasveikti? Savanorystė	10	2 2 2
Rusų kalba	Žemė-mūsų namai. Renkuosi sveiką gyvenimo būdą	10	1 1
Chemija	Deguonies kitimai gamtoje, jo reikšmė gyvajai ir negyvajai gamtai. Degimas, kvėpavimas, rūdijimas yra oksidacijos-redukcijos reakcijos. Druskos rūgštis žmogaus organizme. Rūgštūs lietūs. Gamtos tarša. Trašos ir jų poveikis gyvajai gamtai. Anglies apytaka gamtoje. Aplinkos tarša ir apsaugos nuo teršalų būdai. Dirvožemis, jo teršalai. Vandens valymo ir tyrimo būdai.	10	1 1 1 1 1 1 1 1 1
Fizika	Akies sandara ir savybės. Spinduliuotės poveikis gyviems organizmams.	10	1 1
Geografija	Pasaulio miškai-pavojuje. Atmosferos užterštumas, atšilimo grėsmė.	10	1 1
Matematika	Mokyklos kieme pasirinktų medžių aukščio apskaičiavimas taikant šešėlių proporciją.	10	1

NETRADICINIO UGDYMO DIENOS

1. Tikslas – padėti suvokti savo tautos istorijos, kultūros, gamtos savitumą, puoselėti ir išlaikyti tautinę savimonę, įtraukiant kuo didesnę mokinių skaičių.

2. Uždaviniai:

2.1. ugdyti kompetencijas, padėsiančias vaikui formotis ir išlaikyti tautinę savimonę;

2.2. skatinti naujas pažinimo formas ir metodus;

2.3. skatinti pažinti savo gyvenamą vietovę, regioną, šalį;

2.4. organizuoti ir praveisti netradicines ugdymo: 1-4 kl. 9 dienas, 5-10 kl. – 7 dienos (pagal klasių grupes) , skirtas mokinių kultūrinei, meninei, pažintinei veiklai pagal temas:

Eil. Nr.	Pavadinimas	Data	Dalyviai
1.	Rugsėjo 1-osios šventė	2023-09-01	1 -10 kl.
2.	Pažįstu Kelmę	2023-10	1-4 kl.
3.	Ir žodžiai turi sparnus	2024-02	1-4 kl.
7.	Kalėdų tradicijos mokykloje	2023-12-22	1 -10 kl.
8.	Saugaus eismo diena	2024-05	1-4 kl.
9.	Karjeros ugdymo diena	2024-06	5-10 kl.
10.	Praktiniai užsėmimai įvairiose edukacinėse erdvėse 3 d. d.	2024-06	1-4 kl.
11.	Praktiniai užsėmimai įvairiose edukacinėse erdvėse 3 d. d. (atsakingi dalykų mokytojai)	2024-06	5-10 kl.
12.	Mokslo metų užbaigimo šventė	2024-06-09	1-4 kl.
13.	Mokslo metų užbaigimo šventė	2024-06-26	5-10 kl.

INTEGRUOTA TECHNOLOGIJŲ PROGRAMA 10 KLASEI (17 VALANDŲ)

Eil. Nr.	Pamokos tema	Valandos	Pastabos
1.	Įvadinė pamoka. Susipažinimas su darbo aplinka ir priemonėmis. Saugaus darbo taisyklėmis, vertinimo ir įsivertinimo sistema.	1	Mokiniai teisingai įvardina saugaus elgesio taisykles . Pradinių turimų žinių apie profesijas įvertinimas.
2.	Lietuvos ūkio šakų pažinimas	1	Geba atpažinti ūkio šakas, įvardina esminius ūkio šakų bruožus. Pasirenka artimą profesiją. Susipažįsta su reikalavimais projektiniam darbui. Integruotas ugdymas karjerai
3.	Aprangos ir tekstilės ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas	1	Nagrinėja demonstruojamą medžiagą, susipažįsta su aprangos ir tekstilės ūkio šaka, gaminama produkcija ir teikiamomis paslaugomis.
4.	Turizmo, viešbučių, viešojo maitinimo ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas.	1	Susipažįsta su turizmo, viešbučių, viešojo maitinimo ūkio šaka, gaminama produkcija ir teikiamomis paslaugomis.
5.	Statybos ir medžio apdirbimo ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas	2	Susipažįsta su statybos ir medžio apdirbimo ūkio šaka, gaminama produkcija ir teikiamomis paslaugomis.
6.	Mechanikos, mechanikos remonto ir metalo apdirbimo ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas.	1	Nagrinėja ir susipažįsta su mechanikos, mechanikos remonto ir metalo apdirbimo ūkio šaka, gaminama produkcija ir teikiamomis paslaugomis.
7.	Verslo ir vadybos ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas.	1	Aptaria verslo ir vadybos ūkio šakas, vykdomą veiklą ir teikiamomis paslaugomis.
8.	Energetikos, elektrotechnikos ir elektronikos, telekomunikacijų ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas	1	Pasinaudodami įvairiais informacijos šaltiniais, apibūdina ūkio šakos darbuotojų profesijas, veiklos sąlygas ir priemones.
9.	Taikomojo meno, dailių amatų, dizaino, poligrafijos ūkio šakos apžvalga ir vykdomos veiklos apibūdinimas	1	Pasinaudodami įvairiais informacijos šaltiniais, apibūdina ūkio šakos darbuotojų profesijas, veiklos sąlygas ir priemones. Remdamiesi įvairiais informacijos šaltiniais, supranta šalies ūkio šakų istorinę raidą ir prognozuoja jų vystymosi perspektyvas
10.	<i>Ekskursijos į pasirinktą įmonę organizavimas</i> (pagal galimybes).	2	Susipažinę su konkrečios įmonės veikla, darbo pobūdžiu, mokiniai gebės įgytas žinias pritaikyti pasirenkant projektinį darbą.

11.	Idėjų projektui paieška, planavimas	1	
12.	Projektinių darbų rengimas ir pristatymas. „Mano svajonių profesija“	3	Remdamiesi atliktu projektiniu darbu ir papildomais informacijos šaltiniais, individualiai arba grupėmis, mokiniai, panaudodami įvairias formas, pristato projektinį darbą.
17.	Apibendrinimas, aptarimas, profesijų testai.	1	

LAIKINOSIOS GRUPĖS SUDARYMO TVARKA

1. Laikinoji darbo grupė sudaroma:
    - 1.1. siekiant išlyginti mokymosi spragas dėl mokinių sergamumo ar kitų pateisinamų priežasčių;
    - 1.2. rengiant mokinius konkursams, olimpiadoms ir įvairiems renginiams;
    - 1.3. individualių mokinių poreikių tenkinimui;
    - 1.4. minimalus mokinių skaičius grupėje – 5.
  2. Laikinosios grupės darbo trukmė:
    - 2.1. nuo 1 iki 3 mėnesių;
    - 2.2. esant poreikiui grupės darbas pratęsiamas.
  3. Grupės formavimo seka:
    - 3.1. sudarymą inicijuoja dalyko mokytojas, kuris pateikia nustatytos formos (LG-1) prašymą mokyklos direktoriui;
    - 3.2. prašymą svarsto mokyklos administracija, Vaiko gerovės komisija ir priima sprendimą;
    - 3.3. apie priimtą sprendimą ir laikinosios grupės darbo terminus informuoja dalyko mokytoją;
    - 3.4. mokytojas per tris darbo dienas pateikia kuruojančiam vadovui veiklos programą ir mokinių sąrašą, suderina užsiėmimų vietą ir laiką;
    - 3.5. laikinosios grupės programą tvirtina direktorius;
    - 3.6. laikinosios grupės sudarymą direktorius tvirtina įsakymu.
  4. Dalyko mokytojas ir klasės auklėtojas apie sudarytą laikinąją grupę informuoja mokinius ir jų tėvus.
  5. Dalyko mokytojas pildo laikinosios grupės žurnalą.
  6. Pasibaigus darbo terminui mokytojas su kuruojančiu vadovu aptaria rezultatus.
-

.....
(Vardas, pavardė)

.....
(pareigos, telefonas)

Kelmės „Aukuro“ pagrindinės
mokyklos Direktoriui

PRAŠYMAS

Dėl laikinosios grupės sudarymo

20 ... m.....mėn.....d.

Kelmė

1. Dalykas.....
2. Klasė.....
3. Mokinių skaičius.....
4. Tikslai, uždaviniai.....
5. Darbo trukmė.....

.....
(Parašas)

SVEIKATOS, LYTIŠKUMO UGDYMO IR RENGIMO ŠEIMAI PROGRAMOS INTEGRAVIMAS Į BENDRĄSIAS PROGRAMAS

1. Programos paskirtis – užtikrinti sėkmingą vaiko sveikatos ir lytiškumo ugdymą bei rengimą šeimai mokykloje, prisidėti prie vaiko dvasinės, fizinės, psichinės, socialinės gerovės ir sėkmingo funkcionavimo darbo, tarpasmeninių santykių ir šeimos srityse. Padėti vaikams išsiugdyti doros, brandžios, savarankiškos, kritiškai mąstančios, atsakingos už savo elgesį ir masinės vartotojiškos kultūros įtakai atsparios asmenybės bruožus, svarbius žmogaus saviraiškai, brandiems tarpasmeniniams santykiams plėtoti, funkcionaliai šeimai kurti, atsakingos tėvystės ir motinystės įgūdžiams įgyti.

2. Programos tikslas – padėti mokiniams įgyti visumines sveikatos ir lytiškumo sampratas, išsiugdyti sveikatai naudingus gebėjimus, įpročius, atsakomybę už savo ir kitų sveikatą, paskatinti juos rinktis sveiką gyvenimo būdą, ugdyti gebėjimą kurti ir palaikyti darnius ir brandžius tarpasmeninius santykius.

3. Programos siekiai:

3.1. Sveikatos ugdymo siekis – sveika asmens gyvensena (gyvenimo būdas, kasdienių įpročių visuma, padedanti palaikyti, tausoti ir stiprinti sveikatą);

3.2. Lytiškumo ugdymo siekis – savo prigimtinio lytinio tapatumo suvokimas, atsakingas lytinis elgesys, reiškiantis gebėjimą valingai ir motyvuotai pasirinkti sau ir kitam asmeniui saugiausią (fizine ir psichine prasme) lytinį elgesį, apimančią pagarbą sau ir kitam asmeniui, rizikingo lytinio elgesio pasekmių suvokimą.;

3.3. Rengimo šeimai siekis – gebėjimas kurti ir palaikyti tarpasmeninius santykius, sudarančius prielaidas brandžiai draugystei ir meilei, santuokai sudaryti, darniai šeimai sukurti.

1-2 klasės

Rekomenduojamos temos	Ugdymo sritis	Rekomenduojamas val. sk. per m. m.
1.Sveikatos ir sveikos gyvensenos samprata Kas yra sveikata. Ką reiškia sveikas kūnas. Kaip jaučiamės, būdami sveiki. 2. Fizinė sveikata 2.1. Fizinis aktyvumas Kokia mankštos, fizinių pratimų/judrių žaidimų nauda mano sveikatai ir gerai savijautai. Kiek laiko turėčiau skirti mankštai ir įvairiems fiziniams pratimams, žaidimams. Kaip reikia taisyklingai stovėti, sėdėti, judėti. Kaip taisyklingai kvėpuoti. Kodėl turėčiau laikytis saugaus elgesio taisyklių, važiuodamas dviračiu, riedlente, pačiūžomis ir taip toliau. 2.2. Sveika mityba Sveikatai palankūs maisto produktai ir gėrimai. Pagrindiniai sveikos mitybos reikalavimai. Maisto produktai, kuriuos reikėtų valgyti saikingai. Sveikatai palankaus maisto poveikis sveikatai. Daržovės ir vaisiai mūsų mityboje. Vandens įtaka sveikatai.	Pasaulio pažinimas, kūno kultūra, muzika, lietuvių k., tikyba, klasės valandėlė	20 val.

2.3. Veikla ir poilsis

Miego ir poilsio svarba normaliam augimui ir gerai sveikatai.
Klauskos higiena.
Regos higiena.
Tinkama mokymosi, žaidimų, poilsio ir kt. vietos.

2.4. Asmens ir aplinkos švara

Kas yra asmens higiena ir aplinkos švara.
Kodėl asmens higiena ir aplinkos švara svarbi sveikatai.
Kasdieniai asmens higienos reikalavimai. Tinkama žaidimų, mokymosi, poilsio ir kitos vietos.

2.5 Lytinis brendimas

Suprasti, kas būdinga daugeliui berniukų ir mergaičių, o kas – tik man.
Tikėti, kad kiekvienas žmogus ypatingas, aš – taip pat.
Pateikti pavyzdžių, ką gero ir malonaus patiriu kasdien savo pojūčiais.
. Paaiškinti sėkmingo bendravimo prielaidas (kiekvienas turi stengtis išklausyti, suprasti ir gerbti kitą).
Laikosi mandagaus bendravimo susitarimų.

3. Psichikos sveikata

3.1. Savivertė

Suprasti, kad žmogus gali būti gražus, geras, vertas pagarbos ir reikalingas kitiems dėl daugelio dalykų.
Pastebėti savo individualumą bei polinkius.
Pasitikėti savo skaitymo patirtimi ir noriai išsakyti nuomonę apie perskaitytą tekstą.

3.2. Emocijos ir jausmai

Nusako klausomo teksto temą, daro tiesiogines išvadas, išsako savo nuomonę, emocinį santykį.
Nurodo, kad klausantis galima pažinti pasaulį, gauti žinių, išgyventi emocijas.
Priimti savo jausmus: esu gyvas, todėl jaučiu; visi jausmai – lengvi ir sunkūs – yra reikalingi.
Gerbti darbą kaip gyvenimo laimės, kūrybos šaltinį ir atsakingai rūpintis savo ir kitų saugumu.
Įvardija ir paaiškina grožinio teksto nuotaiką

3.3. Savitvarda

Elgesio taisyklės ir etiketo reikalavimai (per pamoką, valgykloje, svečiuose ir pan.).
Norėti mokytis ir augti mokantis.
Vertinti klausymą kaip vieną svarbiausių žingsnių bendravimo procese.
Apmąstyti pirmąją mokymosi patirtį: kas mokykloje patinka arba nepatinka, kas yra lengva, o kas – sunku.

3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija

Nusiteikti klausytis pozityviai ir aktyviai.
Nebijoti prašyti pagalbos ir norėti kitam padėti.
Gebėti atpažinti tas savo gyvenimo situacijas, kai vienas būčiau bejėgis. Išdrįsti kreiptis į kitus pagalbos.
Geranoriškai dalintis informacija, bendrauti, padėti kitiems.
Būti nusiteikus taikiai spręsti kylančius konfliktus.
Norėti draugauti – dalytis ir dovanoti.
Atidžiai klausytis, gerbti pašnekovą, laikytis kalbos etiketo.
Išvardyti svarbiausias mandagaus bendravimo ir deramo elgesio su kitais taisykles.
Gebėti tapti tarpininku ir taikytoju kitiems konfliktuojant.

<p>4. Socialinė sveikata</p> <p>4.1. Draugystė ir meilė Tinkamai bendrauti ir veikti kartu su kitais. Turėti savo nuomonę. . Išvardyti svarbiausias mandagaus bendravimo ir deramo elgesio su kitais taisykles. Gebėti užmegzti nesavanaudišką draugystę. Priklausyti – tai įsipareigoti ir laikytis taisyklių</p> <p>4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui Atpažinti pavojingas situacijas, elgtis apdairiai, saugoti save.</p>		
---	--	--

3-4 klasės

Rekomenduojamos temos	Ugdymo sritis	Rekomenduojamas val. sk. per m.m.
<p>1.Sveikatos ir sveikos gyvensenos samprata Kas yra sveikata. Kaip kūno, proto ir dvasios būklė atsiliepia sveikatai. Ką sveikatai reiškia geri santykiai su kitais žmonėmis. Kaip jaučiamės, kai esame sveiki. Ką darome kasdien, kad būtume sveiki. Kaip kasdienė veikla veikia mūsų sveikatą.</p> <p>2. Fizinė sveikata</p> <p>2.1. Fizinis aktyvumas Kodėl mankšta, fiziniai pratimai/judrūs žaidimai naudingi mano sveikatai ir gerai savijautai. Kiek laiko turėčiau skirti mankštai ir įvairiems fiziniams pratimams, žaidimams. Koks elgesys laikytinas fiziškai aktyviu ir fiziškai pasyviu. Kokie žaidimai ir fiziniai pratimai man geriausiai tinka. Kodėl reikia taisyklingai stovėti, sėdėti, judėti. Saugus elgesys žaidžiant ar sportuojant.</p> <p>2.2. Sveika mityba Sveikos mitybos principai ir taisyklės. Sveikatai palankaus maisto poveikis sveikatai. Grūdinės kultūros maisto produktuose, daržovės ir vaisiai mūsų mityboje. Vandens vartojimas. Naudingi ir sveikatai nepalankūs maisto produktai.</p> <p>2.3. Veikla ir poilsis Miego ir poilsio svarba normaliam augimui ir gerai sveikatai. Klausos higiena ir kaip klausą gali pažeisti didelis triukšmas. Veiksniai, turintys įtakos regai ir klausai. Tinkama mokymosi, žaidimų, poilsio ir kitos vietos.</p> <p>2.4. Asmens ir aplinkos švara Asmens higienos reikalavimai ir jų laikymosi tvarka. Aplinkos švaros palaikymas. Užkrečiamosios ligos, jų plitimo būdai. Aplinkos veiksnių įtaka sveikatai. Apsaugos nuo žalingų aplinkos veiksnių būdai.</p> <p>2.5. Lytinis brendimas</p>	<p>Pasaulio pažinimas, kūno kultūra, muzika, lietuvių k., tikyba, klasės valandėlė</p>	<p>20 val.</p>

<p>Gerbti ir vertinti vienas kitą. Pripažinti pasikeitimus paauglystėje.</p> <p>Pastebėti pokyčius, vykstančius bręstančiame organizme. Apibūdinti, koks esu ypatingas (mano išvaizda, būdo savybės, pomėgiai).</p> <p>Gerbti savo grupės draugus ir bendruomenės narius.</p> <p>3. Psichikos sveikata</p> <p>3.1. Savivertė</p> <p>Noriai dalyvauti aptariant įvairius tekstus, pasitikėti savimi, reikšti savo nuomonę neįžeidžiant kitų.</p> <p>Siekti pažinti save kaip besimokantįjį ir tobulinti savo skaitymo gebėjimus.</p> <p>Kūrybiškai siekti pažinti technologijas, jų reikšmę žmogaus kasdienėje aplinkoje.</p> <p>Gerbti kito nuomonę, pasitikėti savo jėgomis, kūrybiškai panaudoti informaciją sprendžiant problemas.</p> <p>3.2. Emocijos ir jausmai</p> <p>Apibūdina grožinio teksto nuotaiką ir išsako emocinį savo santykį su tekstu.</p> <p>Pateikti žodinės ir nežodinės jausmų raiškos pavyzdžių.</p> <p>Mokėti suprasti kito situaciją ar jausmus, jį užjausti, palaikyti.</p> <p>Nepasiduoti liūdesiui, pykčiui, nusivylimui.</p> <p>Stengtis nekonfliktuojant išklaudyti kito nuomonę ir drąsiai reikšti savo.</p> <p>Papasakoti kylančias mintis, išgyvenimus.</p> <p>Būti dėmesingam kito jausmams.</p> <p>3.3. Savitvarda</p> <p>Siekti užsibrėžto tikslo.</p> <p>Apmąstyti vaikystės patirtį, vertinti savo gerąsias savybes, ugdytis gero charakterio savybes.</p> <p>Siekti bendro tikslo ir sutarimo dirbant grupėje, laikytis sutartų taisyklių.</p> <p>Bandyti įžvelgti asmeninių sunkumų priežastis ir juos įveikti ne kaltinant kitus, o klausiant jų patarimo.</p> <p>3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija</p> <p>Aptaria grožiniame kūrinyje vaizduojamas situacijas, paaiškina įvykių priežastis, sąsajas.</p> <p>Mokytis iš teigiamų pavyzdžių ir rodyti gerą pavyzdį kitiems.</p> <p>Vaikų teisės ir pareigos.</p> <p>Gerbti kitą. Nuomonėms išsiskyrus toleruoti kitokį požiūrį.</p> <p>Suprasti, kad kiekvieno žmogaus įžvalgos yra vertingos.</p> <p>Susitvardyti, ieškoti taikaus sprendimo.</p> <p>4. Socialinė sveikata</p> <p>4.1. Draugystė ir meilė</p> <p>Ieškoti savo santykio su tekstu, remiantis asmenine patirtimi</p> <p>Suprasti, kad bendraujant svarbu tinkamai reikšti savo mintis</p> <p>Būti draugiškam su kitu ir kitokiu.</p> <p>Siekti suprasti kalbos, kaip bendravimo ir žmonių suartinimo priemonės, vertę.</p> <p>Pripažinti taisykles. Jausti atsakomybę už save ir savo grupę. santykius.</p> <p>Branginti šeimos ryšius ir palaikyti draugiškus</p>		
---	--	--

<p>Pastebėti, kokie bendri dalykai sieja artimus žmones šeimoje.</p> <p>4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui Jaustis atsakingu už savo pasakymų tikrumą, aiškumą. Atsakyti, ką aš galiu ir ko negaliu Atsisipirti smalsumui ar kitų siūlymams parūkyti ar paragauti alkoholinių gėrimų. Križiškai vertina informacijos patikimumą, pagrįstumą. Aptarti, kas yra drovumas (įgimta savybė), kuo jis skiriasi nuo gėdos jausmo (kuris susijęs su kalte).</p>		
--	--	--

5-6 klasės

Tema	Užsienio kalba	Informacinės technologijos	Etika/ Tikyba	Technologijos	Lietuvių k.	Muzika	Gamta ir žmogus	Geografija	Matematika
<p>1. Sveikatos, sveikos gyvensenos, šeimos sampratos Kas yra sveikata ir sveika gyvensena. Ką darome kasdien, kad būtume sveiki. Ką norėtume pakeisti, ko atsisakyti, kad taptume sveikesni. Aplinkos poveikis sveikatai.</p>	2	2	2	3	1				
<p>2. Fizinė sveikata</p>									
<p>2.1. Fizinis aktyvumas Kodėl judėjimas ir reguliarūs fiziniai pratimai, mankšta būtini mano organizmo normaliam vystymuisi. Kaip galiu judėti kasdien, neturėdamas specialios įrangos ar priemonių. Kiek laiko turėčiau skirti judėjimui, įvairiems pratimams. Kaip išsaugoti taisyklingą kūno laikyseną. Saugus elgesys sportuojant ar užsiimant kitokia aktyvia veikla.</p>	1	3		1		1			
<p>2.2. Sveika mityba Sveikos mitybos principai ir taisyklės. Alkis ir sotumas (požymiai). Sveikatai palankaus maisto poveikis sveikatai. Maisto produktai ir jų sudedamosios dalys. Naudingi ir nepalankūs sveikatai maisto produktai.</p>	1			2			2		
<p>2.3. Veikla ir poilsis Miego ir poilsio svarba normaliam augimui ir gerai sveikatai. Koks laisvalaikis turiningas. Kaip atgauti jėgas po intensyvaus protinio darbo. Klausos higiena. Regos higiena. Tinkamas dienos režimas</p>	1	3		1			1		
<p>2.4. Asmens ir aplinkos švara Asmens higienos ir aplinkos švaros įtaka sveikatai. Asmens higienos reikalavimų ypatumai.</p>			2	2			3		

Apsisaugojimo nuo užkrečiamųjų ligų būdai. Asmens higienos priemonės ir paslaugos. Aplinkos veiksnių poveikis sveikatai. Priemonės, padedančios apsisaugoti nuo žalingo aplinkos poveikio.								
2.5. Lytinis brendimas Apibūdinti kūdikio, paauglio ir suaugusiojo organizmo skirtumus, susijusius su lytimi. Rūkymo ir nuodingų medžiagų neigiamas poveikis organizmui (plaučius, smegenis, kraujagysles). Lytinio brendimo metu paaugliams kylančių problemų sprendimo būdai. Fiziniai berniukų ir mergaičių augimo pokyčiai; asmenybės raida, kuo džiaugiuosi ir kas kelia nerimą. Paaiškinti žmogaus gyvybės pradėjimą, jos trapumą ir pareigą gerbti kiekvieną gyvybę nuo jos prasidėjimo iki natūralios mirties. Gyvybės atsiradimas ir kūdikio raida. Pagarbiai kalbėti apie kitos lyties asmenis. Suvokti vyro ir moters santykį kaip lygiateisį.		4			3			
3. Psichikos sveikata								
3.1. Savivertė Pažinti savo stiprybes ir pasitikėti savimi Įvertinti save, savo savybes, suprantant paauglystėje vykstančius pokyčius Įvertinti teigiamas charakterio savybes labiau nei išvaizdą. Įžvelgti, kuo esu panašus į kitus, o kuo unikalus. Kritiškai apmąstyti populiarius „panelių“ ir „vaikinių“ įvaizdžius.			1			1		
3.2. Emocijos ir jausmai Atpažinti tinkamą ir netinkamą vartojamą kalbinę raišką. Mokytis įveikti nerimą, stresą ir veikti, kai yra apribojimų. Pasitikėti savo jausmais, pažinti savo emocinio reagavimo dėsniumus Stengtis rasti tinkamą savo emocijų ir jausmų raišką. Puoselėti atvirumą pasauliui, drauge išsaugant asmenybės savitumą.			2					1
3.3. Savitvarda Siekti susikaupti, kritiškai mąstyti, veikti apgalvotai Jausti atsakomybę už savo poelgius ir mokymosi veiklą. Įvertinti savo mokymosi veiklą, elgesį, rezultatus, nagrinėti sėkmės ir nesėkmės priežastis. Rinktis ne vien tai, kas patrauklu, bet ir tai, kas reikalinga, naudinga.		1	3		2	2		

<p>Už kokius darbus esu atsakingas ir kokios mano, kaip mokinio, teisės ir pareigos. Mokymosi veikla, elgesys, rezultatai. Sėkmių ir nesėkmių priežastys. Saugiai dirbti kompiuteriu, rūpintis savo sveikata. Laikytis darbo kompiuteriu taisyklių. Nusakyti mankštos svarbą sveikatai dirbant kompiuteriu.</p>									
<p>3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija Aplinkos pažinimas ir tyrimai Gerbti kito asmens nuomonę, taikiai, kūrybingai bendradarbiauti visose gyvenimo srityse. Pasitikėti suaugusiu žmogumi. Numatyti, kam galiu patikėti savo mintis ir jausmus ir kuo aš pasitikiu. Pasitikėti savo jėgomis, atsakingai ir kūrybingai remtis informacija sprendžiant problemas. Būti tolerantiškam kitokios išvaizdos, tautybės, lyties ar tikėjimo žmogui. Pokalbio pradžios ir pabaigos etiketas. Požiūrio išsakymo ir prieštaravimo etiketas. Suprasti, kaip mokantis matematikos tobulinami problemų sprendimo gebėjimai. Mokytis pasirinkti vieną alternatyvą iš dviejų. Siūlyti, kaip elgtis, kai yra kliūčių arba ribojančių sąlygų. Siekti dialogo ir taikiai spręsti konfliktus. Atpažinti tinkamą ir netinkamą vartojamą kalbinę raišką.</p>			4	3	2	3		1	1
4. Socialinė sveikata									
<p>4.1. Draugystė ir meilė Gerbti savo ir kitų jausmus, išgyvenimus, žmogiškąjį orumą. Būti draugiškam, atjaučiančiam, nusiteikusiam padėti, pozityviai spręsti konfliktus. Suvokti žmogaus asmens orumą ir unikalumą Jausti atsakomybę už artimą žmogų, draugą. Skirti atsakingo ir neatsakingo elgesio pavyzdžius. Paaiškinti, kodėl nutrūksta darnus santykis su kitu ir kokiais būdais galiu jį atkurti Žmogaus elgesys, jausmai, apsisprendimai sudėtingose situacijose. Pasitikėjimas savimi, orumas ir savigarba. Jautrumas kitam ir artimo meilė. Kas sieja visus šeimos narius ir kokios vertybės svarbiausios šeimos darnai užtikrinti.</p>			4		4	1			
<p>4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui Mąstyti ir įvertinti riziką, kokią žalą gali padaryti rūkymas, alkoholio ir kitų psichiką veikiančių medžiagų vartojimas. Gebėti atsispirti bendraamžių spaudimui.</p>		1	3		2				1

<p>Ižvelgti galimus pavojus gyvybei ir siūlyti būdus, kaip išvengti rizikos.</p> <p>Būti budriam ir atspariam rizikingose situacijose.</p> <p>Netoleruoti ir pasipriešinti smurtui</p> <p>Ugdytis atsparumą žiniasklaidos stereotipams</p> <p>Saugiai ir atsakingai elgtis virtualioje erdvėje</p> <p>Gyventi sveikai ir kritiškai vertinti žalingų įpročių pavyzdžius savo aplinkoje, žiniasklaidoje.</p> <p>Bendravimo telefonu ir internete elgesio taisyklės. Saugiai naudotis interneto paslaugomis.</p>									
VISO	5	10	2 5	12	11	8	8	2	1

7-8 klasės

Tema	Užsienio kalba	Informacinės technologijos	Etika/ Tikyba	Technologijos	Lietuvių k.	Muzika	Fizika	Biologija	Chemija	Geografija	Matematika
<p>1. Sveikatos, sveikos gyvensenos, šeimos sampratos</p> <p>Gyvenimo būdo įtaka sveikatai.</p> <p>Kaip tinkamai rūpintis savo sveikata.</p> <p>Sveikatos apsaugos įstaigos ir jų teikiamos paslaugos.</p> <p>Praktikuoti sveiką gyvenseną, numatyti žalingų įpročių padarinius.</p>	2	2	6	3				2			
2. Fizinė sveikata											
<p>2.1. Fizinis aktyvumas</p> <p>Kokia reguliarios mankštos, įvairių fizinių pratimų trumpalaikė ir ilgalaikė nauda sveikatai.</p> <p>Kaip reguliarus judėjimas veikia emocijas, protinį darbingumą.</p> <p>Kodėl fizinis aktyvumas yra tinkamas kūno masės reguliavimo būdas.</p> <p>Kaip išsaugoti taisyklingą laikyseną.</p> <p>Kaip sumažinti susižalojimų ir traumų riziką sportuojant ir atliekant įvairias fizines veiklas.</p>		1	1								
<p>2.2. Sveika mityba</p> <p>Mityba paauglystėje, rekomenduojamas maisto racionas paaugliams.</p> <p>Angliavandenių, baltymų ir riebalų poreikis.</p> <p>Maisto papildai, genetiškai modifikuoti organizmai.</p> <p>Valgymo sutrikimų priežastys, požymiai ir pasekmės.</p>	1							2	1		
<p>2.3. Veikla ir poilsis</p> <p>Dienotvarkės reikšmė normaliam augimui ir vystymuisi.</p>			1	2			1	1			

Pagrindinės priežastys, sukeliančios klausos, regos sutrikimus ir traumas.										
2.4. Asmens ir aplinkos švara Asmens higienos įtaka asmeniui ir socialiniams santykiams. Savęs ir kitų apsauga nuo užkrečiamųjų ligų. Būdai sumažinti žalingą aplinkos poveikį.	1	1		2				1	1	
2.5. Lytinis brendimas Žmonių dauginimasis susietas su brendimu, lytiškumu, šeimos kūrimu, gimstamumo reguliavimo problemomis. Analizuoti savo fizinius ir dvasinius pokyčius, suprasti brendimo ypatumus kaip laikinus ir valdyti jų sukeltas emocijas. Nusakyti kintančias paauglio savybes ir asmenybės poreikius. Paauglių kompleksai, problemos ir abejonės. Moteris ir vyras. Meilė ir neapykanta. Ištikimybė ir pasiaukojimas.			2					2		
3. Psichikos sveikata										
3.1. Savivertė Jaunystės idealai ir siekiai. Draugystė, meilė, pasitikėjimas. Šeimos, draugų, mokyklos įtakos. Apibrėžti savo nuomonę, apibūdinti svarbias vertybes. Analizuoti ir kritiškai vertinti žiniasklaidos pateikiamą informaciją, reklamas. Analizuoti aplinką ir procesus joje, nustatyti problemą, pateikti idėjų, kaip ją spręsti			1	1	1					
3.2. Emocijos ir jausmai Ieškoti fizinių ir dvasinių poreikių dermės ir nepasiduoti neigiamoms emocijoms. Apibūdinti nuotaikų ir jausmų kaitą, jų prigimtį. išsiaiškinti, kaip neigiamos emocijos kenkia sau pačiam ir aplinkai.			1			1				
3.3. Savitvarda Paauglių kompleksai, problemos ir abejonės. Vertybių skalė. Idealai. Autoritetai. Natūralaus džiaugsmo šaltinių pavyzdžiai Norėti mokytis ir tobulėti. Konkuruoti ir nebijoti pralaimėti. Suprasti, kad ne viskas pildosi ir kad reikia nepalūžti, jei lūkesčiai nerealizuojami, jei iškyla mokymosi sunkumų. Smalsiai siekti pažinti technologijas, jų reikšmę žmogaus aplinkai.			5	1		1				
3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija Aplinkos pažinimas ir tyrimai Tobulinti įgūdžius dirbant individualiai, grupėje; klasėje ir artimiausioje aplinkoje			3		2	2				1 1

<p>1. Sveikatos, sveikos gyvensenos, šeimos sampratos: Gyvenimo būdo įtaka sveikatai. Sveikos gyvensenos principai. Ryšiai tarp individo, šeimos ir bendruomenės sveikatos.</p>	1	8	1				1							
2. Fizinė sveikata														
<p>2.1. Fizinis aktyvumas Kokia yra mankštos, įvairių fizinių pratimų trumpalaikė ir ilgalaikė nauda bendrai savijautai ir sveikatai. Kaip kasdien būti fiziškai aktyviam, neturint specialios sportinės įrangos, negalint lankyti sporto klubo ir panašiai. Kiek laiko skirti mankštinimuisi ir įvairiems fiziniams pratimams. Kokia fizinio aktyvumo reikšmė normaliam kūno svoriui. Kaip išsaugoti taisyklingą laikyseną, kokia jos reikšmė sveikatai. Kaip išvengti susižalojimų ir sumažinti traumų riziką ar jų išvengti sportuojant ir atliekant kitas fizines veiklas.</p>	1	2	1				3							
<p>2.2. Sveika mityba Sveikos mitybos principai ir taisyklės, mitybos rekomendacijos paaugliams. Ryšys tarp mitybos ir sveikatos. Maisto mitybinė vertė. Vanduo ir fizinis aktyvumas. Maisto papildai, genetiškai modifikuoti organizmai. Vegetarinė mityba. Sveikos mitybos ir fizinio aktyvumo svarba normaliai kūno masei palaikyti. Valgymo sutrikimų poveikis augimui ir vystymuisi.</p>	2	1	2				2	1						
<p>2.3. Veikla ir poilsis Aktyvaus ir pasyvaus poilsio, miego reikšmė asmens sveikatai. Dienos režimas. Veiksniai, lemiantys protinį darbingumą. Regos higiena. Klausos higiena.</p>	3						1							
<p>2.4. Asmens ir aplinkos švara</p>	1	1	1			1	1	1						

<p>Bendraamžių, žiniasklaidos, mados poveikis asmens higienai. Atsakingas asmens higienos priemonių naudojimas. Užkrečiamųjų ligų prevencija. Aplinkos švaros ir tvarkos poveikis sveikatai. Įvairios buityje naudojamos medžiagos gali būti ir naudingos, ir žalingos žmogui</p>														
<p>2.5. Lytinis brendimas Priimti savo ir kitų lytiškumo raišką. Suvokti lytiškumo raišką, paaiškinti vyriškumo ir moteriškumo sampratą. Pagarbiai žvelgti į kitos lyties bendraamžius Žmogaus pavyzdžiu apibūdinti apvaisinimą, gemalo vystymąsi ir gimdymą. Pripažinti lygių galimybių ir teisių įgyvendinimo svarbą. Paaiškinti psichiką veikiančių medžiagų poveikį žmogaus ir jo palikuonių sveikatai. Analizuoti grėsmes gyvybei ir jos išsaugojimo problemas ir argumentuotai ginti prigimtine žmogaus teisę į gyvybę. Paaiškinti, kaip abortai ir eutanazija susiję su žmogaus prigimtaine teise į gyvybę.</p>		3					2							
3. Psichikos sveikata														
<p>3.1. Savivertė Pasitikėti savo gebėjimais mokytis ir ieškoti savojo pašaukimo. Pažinti savo galimybes renkantis pašaukimą ir profesinę veiklą, interpretuoti ją kaip savikūrą. Pasitikėti savo jėgomis, iniciatyviai, atsakingai, racionaliai, kūrybingai spręsti problemas, rūpintis savo ir kitų saugumu.</p>		1	1	1	1									
<p>3.2. Emocijos ir jausmai Analizuoti vienišumo priežastis, ieškoti išeities iš šios būsenos.</p>		2		1										1

<p>Paaiškinti asmens, šeimos ir tautos ryšį.</p> <p>Paaiškinti pilietinę pareigą saugoti ir perduoti ateities kartoms kultūros paveldą.</p> <p>Pasiūlyti konstruktyvių netekties skausmo įveikimo būdų.</p> <p>Padėti kitam įveikti vienišumą ir netektį.</p> <p>Siekti minčių, žodžių ir veiksmy darnos.</p> <p>Siekti emocijų valdymo ir padėti kitiems.</p>												
<p>3.3. Savitvarda</p> <p>Aiškinti, kokios galimos jaunuolių vienišumo ir savižudybių priežastys.</p> <p>Vadovautis savo sąžine ir moralinėmis vertybėmis.</p> <p>Atsakingai pasitikėti savo jėgomis, protingai rizikuoti, prisiimti atsakomybę už atliktus darbus, racionaliai naudoti išteklius.</p> <p>Valdyti savo dėmesį, mintis ir veiksmus.</p> <p>Stiprinti valią.</p>			3	2	2							
<p>3.4. Pozityvus, konstruktyvus mąstymas ir savirealizacija</p> <p>Matyti gyvenimo prasmę ir vertę, nepaisant iškylančių nesėkmių</p> <p>Pažinti savo asmenybės galias.</p> <p>Kūrybiškai ir konstruktyviai bendrauti ir bendradarbiauti su mokyklos ir vietos bendruomenių nariais.</p> <p>Taikiai spręsti nesutarimus ir konfliktus mokyklos ir vietos bendruomenėse.</p> <p>Pasitikėti savo jėgomis, iniciatyviai, atsakingai, racionaliai, kūrybingai spręsti problemas, rūpintis savo ir kitų saugumu.</p> <p>Siekti išskirtinumo, būti panašiam į idealizuojamas asmenybes.</p> <p>Gerbti kitas tautas ir kultūras, jų įvairovę.</p> <p>Atpažinti ir nagrinėti rasinės, tautinės, religinės tolerancijos ir netolerancijos atvejus.</p>			5	1	4	3			1		1	2
4. Socialinė sveikata												
4.1. Draugystė ir meilė	1		3		3							

<p>Branginti draugystę, pripažinti jos vertę. Tobulinti savo gebėjimą atjausti, padėti kitiems. Bendravimas, santykiai su bendraamžiais Pozityviai kalbėti apie įvairias socialines grupes ir jų buvimą drauge. Teigiamai vertinti kito laimėjimus Paaikškinti krikščioniškojo humanizmo sampratą. Suprasti ir paaikškinti, kas yra meilė, kuo ji skiriasi nuo lytinio potraukio, trumpalaikio susižavėjimo ar seksualinio priekabiavimo.</p>														
<p>4.2. Atsparumas rizikingam elgesiui Paaikškinti galimas psichologines savižudybės grėsmės priežastis ir žinoti, kur kreiptis pagalbos siekiant jos prevencijos. Paaikškinti žalingų įpročių moralinę, visuomeninę žalą. Aptarti, kaip jie kenkia sveikatai. Apibūdinti priemones, kuriomis žmonės bando didinti arba mažinti vaisingumą, diskutuoti apie šių priemonių naudojimo priežastis ir pasekmes. Nurodyti, kaip perduodamas ŽIV ir kaip nuo jo apsisaugoti. Jaunimo gyvenimas: santykiai tarp žmonių, gyvenimo stilius, jaunimo problemos. Kritiškai vertinti prievartą kaip būdą spręsti problemas. Pagarbiai žvelgti į kitos lyties bendraamžius ir kritiškai vertinti su lytiškumu susijusius stereotipinius įvaizdžius. Saugiai naudotis internetu ir bendravimo virtualioje aplinkoje priemonėmis. Ugdyti pagarbų, tausojamąjį požiūrį į gamtą ir į socialinę aplinką Būti budriam ir atspariam rizikingose situacijose, pasipriešinti smurtui. Atsispirti stereotipų įtakai, vertinti savąjį unikalumą</p>	1	1	5		3			1		1	1			

VISO	6	5	3 4	9	14	4	1	11	2	2	1	1	3
-------------	----------	----------	----------------------	----------	-----------	----------	----------	-----------	----------	----------	----------	----------	----------

---

VALDORFO PEDAGOGIKOS METODIKOS ELEMENTŲ TAIKYMAS

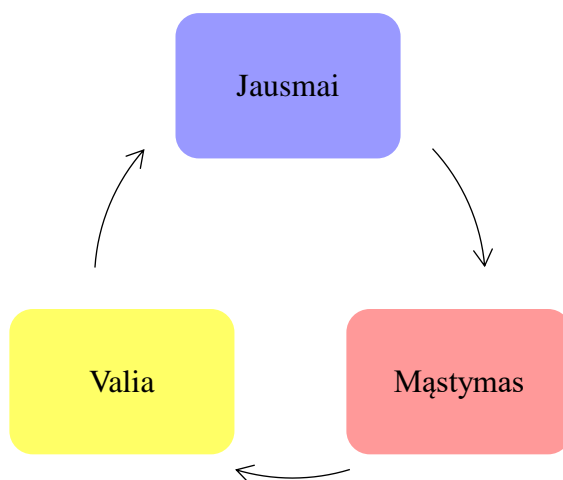
I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Iš Europos socialinio fondo ir Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų finansuojamo (2011 m. liepos 28 d. – 2013 m. liepos 28 d.) projekto Nr. VP1-2.2-ŠMM-05-K-01-016 „Valdorfo programos modelio įgyvendinimas Kelmės „Aukuro“ vidurinėje mokykloje“ tęstinumas Kelmės „Aukuro“ pagrindinėje mokykloje (toliau - Mokykla) nuo 2014 m. rugsėjo 1 d.

2. Valdorfo pedagogikos Lietuvoje koncepcija patvirtinta Lietuvos Respublikos Švietimo ir mokslo ministro 2004 m. gegužės 17 d. įsak. Nr. ISAK-761 „Dėl Valdorfo pedagogikos Lietuvoje koncepcijos“.

II. SEPTYNMEČIAIS PAREMTAS UGDYMAS

3. Valdorfo pedagogikoje akcentuojama, kad kiekvienas amžiaus tarpsnis turi savo ypatumų. Valdorfo pedagogikos įkvėpėjas Rudolfas Šteineris siūlo – vertinti vaiko raidą septynmečiais, nes kas septynerius metus pasikeičia svarbūs dalykai. Kiekviename septynmetyje stipriausiai pasireiškia *valia, jausmai ar mąstymas*. Tačiau kiekvienas septynmetis dalinamas į 3 lygius etapus, kurių metu vaikas vystosi labiausiai vedinas valios pastangų, jausmų ar mąstymo (žr. paveikslai 1, 2).

Paveikslas 1. Trinaris

Amžiaus tarpsnis	0-7 metai (darželis + 1 klasė)	7-14 metų (2-7 klasės)	14-21 metai (8-12 klasės + 3-4 metai)
Ugdymas	VALIA (vaikas nori būti geras)	JAUSMAI (vaikas nori būti gražus)	MĄSTYMAS (žmogus nori būti teisingas)
	VALIA JAUSMAI MĄSTYMAS	VALIA JAUSMAI MĄSTYMAS	VALIA JAUSMAI MĄSTYMAS
	Vystosi fizinis kūnas ir lavėja pojūčiai.	Jausmų ugdymas	Susiduriama su dvasiniais dalykai, lavinami socialiniai jausmai
Stebuklingi žodžiai	Pamėgdžiojimas, pavyzdys	Autoritetas ir sekimas	Savarankiškas mąstymas

Paveikslas 2. Septynmečiai

3.1. **Pirmas septynmetis 0-7 metai (darželis + 1 klasė).** Vaiko lavinimas remiasi pamėgdžiojimu. Jei yra tinkamų pavyzdžių, pojūčiai formuojasi tinkamai. Vaikas mokosi iš artimų žmonių veiklos, jaučia dienos ritmą, lavėja jo valia.

3.2. **Antras septynmetis 7-14 metų (2-7 klasės).** Nuo antros iki septintos klasės mokiniui svarbiausia turėti gerbtiną suaugusio autoritetą. Iš jo vaikas mokosi jausti, bendrauti su išoriniu pasauliu, nebijoti jo. Jei vaiką supa tvarkinga ir graži aplinka, jei jis mylimas ir reikalingas, jo jausmai bus harmoningi.

3.3. **Trečias septynmetis 14-21 metai (9-12 klasės + 3-4 metai).** Nuo 14-os iki 21-vienių metų žmogus turi patirti tiesą ir melą, realybę ir regimybę. Jis trokšta savarankiškumo. Suaugusieji turi juo pasitikėti, antraip jis neįgaus reikiamos patirties. Labai svarbu, kad vaikas žinotų turįs teisę klysti ir iš klaidų mokytis.

III. PAGRINDINĖS VALDORFO PEDAGOGIKOS NUOSTATOS

4. Suderinta visų vaiko galių plėtra
5. Visybiniis pasaulio suvokimas
6. Žinių įvairovės svarba
7. Mokymosi džiaugsmo patyrimas
8. Pilietinė savimonė
9. Vaikystė – savarankiška vertybė
10. Socialinių santykių darna.

VII. ILGOSIOS PAMOKOS STRUKTŪRA

VIII.

11. Ilgoji pamoka vyksta 8.00–9.30 val. kasdien.

I. RITMINĖ DALIS (20-30 min)	
Pasisveikinimas, prakalba, datos užrašymas, dienos pamokų išvardijimas, aktualių dalykų aptarimas, dainavimas, grojimas, eilėraščių deklamavimas, skaičiuotės, greitakalbės, pamėgdžiojimai, ritminiai pratimai, žaidimai, daugybės lentelė kartojimas, kitos mokomosios medžiagos kartojimas, mokinių pasakojimai	
II. PAGRINDINĖ DALIS (50-60 min)	
1.	Praeitios medžiagos, namų darbų užduočių aptarimas, naujų mokymosi tikslų numatymas
2.	Naujos medžiagos pateikimas
3.	Praktikavimasis, pratybos, naujos medžiagos taikymas
4.	Grįžtamasis ryšys (sėkmių bei sunkumų aptarimas; draugų ir savęs įsivertinimas, vertinimas)
III. PASAKOJAMOJI DALIS (10 min)	
Pasakojama pagal kiekvienos klasės temas, o pasakojimo metu mokiniai lavina smulkiąją motoriką:	
1 klasė – pasakos	
2 klasė – pasakėčios, legendos, gamtos sakmės	
3 klasė – pasakojimai iš Senojo Testamento	
4 klasė – mitologija, epas (lietuvių ir šiaurės šalių)	

Paveikslas 3. Ilgosios pamokos struktūra

12. **Ritminė dalis.** Ritminėje pamokos dalyje siejami du elementai – judėjimas ir kalba.

12.1. Žingsnis padeda ištarti, suprasti kalbos taktą, ritmą, skiemenį.

12.2. Rankų judesiai atveria vidinius kalbos gestus, kalbos tėkmę.

12.3. Pirštų judesiai padeda suvokti kalbos prasmę ir lavina kalbos įgūdžius.

13. **Pagrindinė pamokos dalis** beveik niekuo nesiskiria nuo įprastos 45 minučių trukmės pamokos:

13.1. Praeitios medžiagos, namų darbų užduočių aptarimas, naujų mokymosi tikslų numatymas

13.2. Naujos medžiagos pateikimas

13.3. Praktikavimasis, pratybos, naujos medžiagos taikymas

13.4. Grįžtamasis ryšys (sėkmių bei sunkumų aptarimas; draugų ir savęs įsivertinimas, vertinimas)

14. **Pasakojamoji dalis.** Pasakojimai skleidžia pasaulio šviesą, todėl pasakojamosios dalies metu pasakojimai parenkami pagal kiekvienos klasės temas (žr. paveikslas Nr. 4):

1 klasė	Pasaka – mano pasaulis	Aš vis dar karalius! Mokytojas arba mano draugas, arba man nesuprantamas, viską ribojantis žmogus. PASAKOS GERBĖJAS
---------	------------------------	--

2 klasė	Pirmosios gyvenimo patirtys	Pasakėčios, legendos, mitai – priartina prie daugiaspalvio ir daugialypio pasaulio. Mokytojas – „visažinė skrynia“. PASAKĖČIOS KLAUSYTOJAS
3 klasė	Kas aš?	Realiau prisiliečiu prie pasaulio. NAMO STATYTOJAS
4 klasė	Myliu ir aukštinu	Žvelgiu į visa, kas mane supa, plačiai atmerktomis akimis. Aukštinu tikrą žmogų ir drąsius jo poelgius. KARŽYGYS
5 klasė	Graikiškas kūno ir sielos grožis	Ieškau amžino sielos grožio, slypinčio kūne. DARNIAI DERINANTIS KŪNĄ IR SIELĄ
6 klasė	Keičiuosi ir esu	Esu mažas užsimezges pumpuras. Kaip tik dabar pasijuntu bjauriuoju ančiuku. Nebeatpažįstu savo balso, minčių, poelgių, rodos, nebeatpažįstu ir paties savęs. Daug išgyvenu ir jaučiu, kad esu. TIESOS IEŠKOTOJAS
7 klasė	Aš išsiskaidęs	Greitai skleidžiuosi lyg pumpuras. Mane brandina vertybių pažinimas. HUMANISTAS
8 klasė	Užuomazga	Manyje kažkas verda! Noriu viską žinoti. Man reikia faktų, kad galėčiau analizuoti. TROKŠTANTIS TAPTI GENIJUMI
9 klasė	Kulminacija!	Monologas ir sprogimas! Aš atgimstu! Aš – jau gulbė! REVOLIUCIONIERIUS
10 klasė	Dialogai su savo siela	Jaučiu savo sielos prigimtį. MOKSLININKAS
11 klasė	Vienyje – ne vienas	Esu ne vienas. Virš manęs, o gal manyje – begalybė. Nors aš tik jos dalelė, tačiau aš iš tikrųjų esu... BESIDOMINTIS VISUMOS LAŠTELE
12 klasė	Tarp čia ir ten	Esu tame taške, kai dabartis virsta ateitimi. Stebiu visa tai ir noriu išlikti savimi. SVARSTANTIS BŪTI AR NEBŪTI

Paveikslas 4. Pasakojimai pagal klases

14.1. **Pirma klasė.** Dar pasakų pasaulyje gyvenančiam pirmokui vaizdinga pasakų kalba ir pasakojimai apie gamtą yra sielos atgaiva.

14.2. **Antra klasė.** Antrokui reikia pasaulio dvilypumą atskleidžiančių pasakojimų, todėl pasakojamos pasakėčios, legendos, sakmės

14.3. **Trečia klasė.** Trečioje klasėje atsiradus naujam požiūriui į pasaulį, Senojo Testamento vaizdai padeda vaikui suvokti panašumus tarp žmonijos raidos ir savo amžiaus tarpsnio psichologijos.

14.4. **Ketvirta klasė.** Ketvirtokas jaučiasi savarankiškesnis ir nori rasti savo vietą. Jis pasirengęs užkariauti pasaulį. Išgyvenant didvyrių kovas, stiprėja vaiko valia, puoselėjimas sąmoningumas. Mituose vaikas turi rinktis pats, nes mitų veikėjai turi ir gerų, ir blogų bruožų.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

15. Valdorfo pedagogikos metodikos elementų taikymas pradinėse klasėse Mokykloje aptariamas metodiniame pradinių klasių mokytojų pasitarime, kuris vyksta bent kartą per savaitę.